II

(Nelegislatívne akty)

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2019/56

z 28. mája 2018

o schéme pomoci SA.34045 (2013/c) (ex 2012/NN) uplatnenej Nemeckom pre odberateľov základného zaťaženia podľa paragrafu 19 predpisu StromNEV

[oznámené pod číslom C(2018) 3166]

(Iba nemecké znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky ([1]), a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

(1) Prostredníctvom sťažností, ktoré predložili organizácia *Bund der Energieverbraucher e.V.* 28. novembra 2011, spoločnosť *GWS Stadtwerke Hameln GmbH* 8. decembra a občania od decembra 2011, bola Komisia informovaná, že Nemecko uplatňuje od roku 2011 úplné oslobodenie určitých veľkých spotrebiteľov elektriny od sieťových poplatkov. Listom z 29. júna 2012 poskytlo Nemecko Komisii ďalšie informácie o tejto schéme pomoci.

(2) Listom zo 6. marca 2013 (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) Komisia informovala Nemecko, že sa rozhodla začať konanie stanovené v článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“ alebo „zmluva“) vo veci tejto schémy pomoci. Nemecko predložilo svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania 8. apríla 2013.

(3) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([2]). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili pripomienky k uvedenej schéme pomoci.

(4) Komisii boli doručené pripomienky zainteresovaných strán. Postúpila ich Nemecku, ktoré dostalo možnosť reagovať, a jeho pripomienky dostala Komisia listom z 5. novembra 2013.

(5) Počas stretnutia 17. októbra 2013 a listami zo 7. apríla 2015, z 20. júla 2016, zo 6. júla 2017, z 18. septembra 2017, 3. októbra 2017 a 23. októbra 2017 Komisia požiadala Nemecko o poskytnutie informácií.

(6) Nemecko poskytlo odpovede na tieto žiadosti 6. decembra 2013, 28. mája 2015, 15. septembra 2015, 14. októbra 2016, 3. augusta 2017, 20. septembra 2017, 24. októbra 2017 a 26. októbra 2017. Najnovšie informácie boli predložené 11. decembra 2017.

([1]) Ú. v. EÚ C 128, 4.5.2013, s. 43.

([2]) Rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci SA.34045 (2012/C) zo 6. marca 2013 – Nemecko – Oslobodenie veľkých spotrebiteľov elektriny od sieťových poplatkov (§ 19 StromNEV) – Výzva na predloženie pripomienok v súlade s článkom 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 128, 4.5.2013, s. 43).

2. PODROBNÝ OPIS POMOCI

2.1. *SIEŤOVÉ POPLATKY V NEMECKU*

(7) Systém sieťových poplatkov v Nemecku upravuje zákon o zásobovaní elektrinou a plynom (*Energiewirtschaftsgesetz*, ďalej len „EnWG“). Na účely tohto rozhodnutia je relevantný iba zákon EnWG upravený článkom 1 zákona z 26. júla 2011 o preskúmaní ustanovení upravujúcich trh s energiami ([3]) (ďalej len „zákon z 26. júla 2011“), ktorý ešte neobsahuje zmeny zavedené článkom 1 zákona z 26. júla 2016 o ďalšom rozvoji trhu s elektrickou energiou ([4]) (ďalej len „EnWG 2011“).

(8) V paragrafe 21 zákona EnWG 2011 sa požaduje, aby poplatky, ktoré prevádzkovatelia sústav ([5]) vyberajú od svojich koncových používateľov, boli *primerané* („*angemessen*“), nediskriminačné, transparentné a vypočítané na základe nákladov efektívnej správy sústavy. V paragrafe 24 zákona EnWG 2011 sa spolková vláda poveruje, aby predpisom stanovila podrobné pravidlá metodiky výpočtu sieťových poplatkov. V paragrafe 24 prvej vete bode 1 zákona EnWG 2011 sa spolková vláda poveruje, aby stanovila všeobecnú metodiku výpočtu sieťových poplatkov. V tej istej vete bode 3 sa spolková vláda poveruje, aby určila, v ktorých prípadoch atypického používania sústavy je možné schváliť individuálne sieťové poplatky.

(9) Na základe paragrafu 24 zákona EnWG 2011 bol prijatý predpis o sieťových poplatkoch pre elektrické sústavy (*Stromnetzentgeltverordnung*, ďalej len „StromNEV“ ([6])), ktorý obsahuje podrobné ustanovenia pre určovanie sieťových poplatkov. V paragrafe 3 ods. 2 predpisu StromNEV sa objasňuje, že sieťové poplatky sa platia za služby poskytované prevádzkovateľom sústavy na úrovni sústavy, ku ktorej je používateľ pripojený, ako aj za používanie všetkých vyšších úrovní sústavy. V paragrafe 16 ods. 1 predpisu StromNEV je stanovená hlavná zásada, podľa ktorej sieťové poplatky majú odrážať náklady skutočne spôsobené používateľmi sústavy.

(10) Na tomto základe a v súlade so splnomocnením stanoveným v paragrafe 24 prvej vete bode 1 zákona EnWG 2011 je v predpise StromNEV uvedená všeobecná metodika, ktorú musia prevádzkovatelia sústav používať pri výpočte sieťových poplatkov. Táto metodika výpočtu je uvedená v paragrafoch 4 až 14 predpisu StromNEV 2011.

(11) Pri tejto metodike sa najprv zisťujú jednotlivé prvky ročných nákladov všetkých sústav. Ide o náklady spojené s vytvorením elektrizačných sústav (prenosové a distribučné vedenia, rozvodne), náklady na údržbu a na prevádzku sústavy vrátane nákladov spojených s takzvanými systémovými službami (primárne, sekundárne a minútové rezervy ([7]), zmena dodávky ([8]) a elektrická energia na nahradenie strát

([3]) BGBl. I s. 1554.
([4]) BGBl. I s. 1786.
([5]) Prevádzkovateľ sústavy je prevádzkovateľ zodpovedný za prevádzku a bezpečnú správu elektrickej sústavy. V prípade prevádzkovateľov sústav sa spravidla rozlišuje medzi prevádzkovateľmi prenosovej sústavy a prevádzkovateľmi distribučnej sústavy podľa toho, či prevádzkujú prenosovú sústavu alebo distribučnú sústavu.
([6]) Predpis StromNEV prvýkrát zaviedli v roku 2005, viackrát bol však zmenený. Toto rozhodnutie sa odvoláva všeobecne na predpis StromNEV v prípadoch, keď príslušné ustanovenie nebolo upravené rôznymi zmenami. Ak však citované ustanovenie bolo upravené, toto rozhodnutie sa odvoláva na príslušnú verziu predpisu StromNEV takto:
— „StromNEV 2010“ označuje verziu predpisu StromNEV zmeneného článkom 6 zákona z 3. septembra 2010 (BGBl. I s. 2074),
— „StromNEV 2011“ označuje verziu predpisu StromNEV zmeneného článkom 7 zákona z 26. júla 2011 (BGBl. I s. 1554),
— „StromNEV 2014“ označuje verziu predpisu StromNEV zmeneného článkom 1 predpisu zo 14. augusta 2013 (BGBl. I s. 3250).
([7]) Elektrizačná sústava sa musí sústavne udržiavať v rovnováhe medzi elektrickou energiou dodávanou do sústavy a spotrebovanou. Nerovnováha môže nastať, keď je spotreba odlišná od predpokladanej, alebo v prípade poruchy elektrárne alebo náhleho poklesu veternej alebo slnečnej energie. Prevádzkovatelia prenosovej sústavy (PPS) sú zodpovední za udržiavanie sústavy v rovnováhe a za dodávanie elektrickej energie do sústavy, keď je spotreba vyššia než množstvo elektrickej energie skutočne dodávanej do sústavy, a za zabezpečenie zníženia výroby alebo zvýšenia spotreby, keď je spotreba nižšia než dodávky do sústavy. Keďže elektrinu nemožno jednoducho skladovať, PPS musí mať zabezpečené, aby mohol veľmi rýchlo (v priebehu sekúnd alebo minút) použiť pozitívnu alebo negatívnu energiu. PPS si preto zmluvne zabezpečujú rezervy (nazýva sa to aj „Regelleistung“). V Nemecku sa rozlišuje medzi tromi základnými sieťovými rezervami: a) primárna rezerva, v rámci ktorej musí mať PPS energiu k dispozícii do 30 sekúnd od vzniku požiadavky; b) sekundárna rezerva, v rámci ktorej musí byť energia k dispozícii do piatich minút; a c) minútová rezerva (nazývaná aj terciárna rezerva), v rámci ktorej musí byť energia k dispozícii do 15 minút (pozri webové sídlo agentúry BNetzA: https://www.smard.de/blueprint/servlet/page/home/wiki-article/446/396).
([8]) Opatrenia zmeny dodávky sú spojené s riadením preťaženia sústavy. Preťaženie sústavy vzniká, keď množstvo vyrobenej elektrickej energie prevyšuje kapacitu prvkov sústavy, ktoré prepájajú výrobné zariadenia s miestami spotreby. Znížením činného výstupného výkonu jednej alebo viacerých elektrární na jednom konci preťaženej oblasti a súčasným zvýšením činného výstupného výkonu jednej alebo viacerých iných elektrární na druhom konci je možné zmierniť preťaženie pri zachovaní celkového činného výkonu v sústave takmer na konštantnej úrovni. Zmena dodávky je požiadavka prevádzkovateľa prenosovej sústavy na elektrárne, aby upravili činný výkon, ktorý dodávajú, s cieľom predísť preťaženiu sústavy alebo ho odstrániť. PPS musí elektrárňam za tento príkaz na zmenu dodávky poskytnúť kompenzáciu (https://www.bundesnetzagentur.de/DE/Sachgebiete/ElektrizitaetundGas/Unternehmen_Institutionen/Versorgungssicherheit/Engpassmanagement/Redispatch/redispatch-node.html).

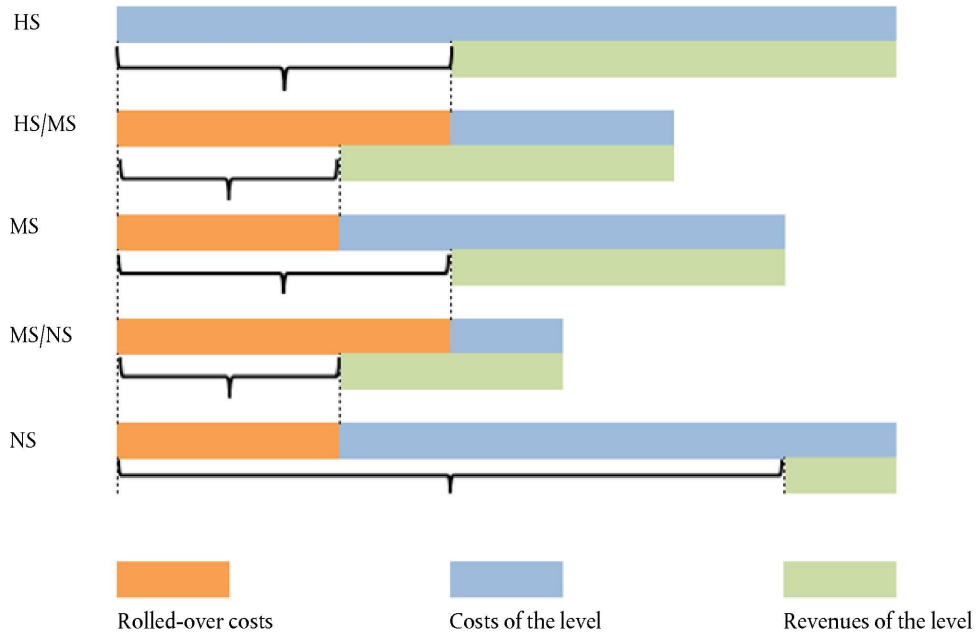
v sústave ([9])). Ich ročná výška sa vypočíta na základe výkazu ziskov a strát prevádzkovateľov sústav (paragraf 4 predpisu StromNEV 2011). Do úvahy sa berú nielen materiálne náklady a osobné náklady, ale aj úroky z úverov (paragraf 5 predpisu StromNEV), odpisy (paragraf 6 predpisu StromNEV 2011), úročenie vlastného kapitálu prevádzkovateľov sústav (paragraf 7 predpisu StromNEV 2011) a dane (paragraf 8 predpisu StromNEV 2011). Odpočítať sa musia príjmy, ako napríklad náklady na pripojenie a subvencie (paragraf 9 predpisu StromNEV). Náklady na meranie spotreby však nie sú zahrnuté do nákladov sústavy a sú stanovené osobitné poplatky za meranie spotreby. Náklady spojené s nákupom regulačnej energie ([10]) nie sú zahrnuté do nákladov sústavy a fakturujú sa osobitne používateľom, ktorí sú zodpovední za porušenie rovnováhy.

(12) Celkové ročné náklady sústav sa potom rozdeľujú do rôznych sústav a úrovní sústavy (vysoké napätie, úroveň rozvodní, stredné napätie, nízke napätie). V prílohe 2 k predpisu StromNEV 2011 je uvedený zoznam týchto úrovní sústavy.

(13) Ďalším krokom pri určovaní sieťových poplatkov bude prevod celkových ročných nákladov sústav na sieťové poplatky. Určujú sa zhora nadol pre každú úroveň napätia (od vysokého napätia po nízke napätie). Najskôr sa určia takzvané špecifické ročné náklady úrovne vysokého napätia vydelením celkových ročných nákladov úrovne vysokého napätia ročným špičkovým zaťažením nameraným na tejto úrovni vysokého napätia, keďže špičkové zaťaženie danej úrovne sústavy sa považuje za hlavný faktor určovania nákladov. Tieto náklady sa udávajú v jednotkách EUR/kW. Pomocou „funkcie simultánnosti“ každej úrovne sústavy opísanej v odôvodnení 14 sa špecifické ročné náklady prevedú na cenu kapacity pripojenia v EUR/kW a na jednotkovú cenu spotrebovanej elektriny v EUR/kWh. Rovnaký postup sa potom uplatní pre nasledujúcu úroveň napätia. Celkové ročné náklady nasledujúcej úrovne napätia budú zložené z vlastných nákladov danej úrovne a z nákladov presunutých z vyššej úrovne napätia. Presunuté náklady zodpovedajú celkovým nákladom vyššej úrovne po odpočítaní sieťových poplatkov získaných od používateľov sústavy (koncových odberateľov a dodávateľov elektrickej energie priamo pripojených k danej úrovni napätia). Na nasledujúcom obrázku 1 je znázornený presun nákladov. Preto v sústave, v ktorej elektrická energia prúdi zhora nadol, budú musieť používatelia sústavy znášať náklady tej úrovne sústavy, ku ktorej sú pripojení, ako aj časť nákladov vyšších úrovní sústavy, keďže aj tie úrovne sústavy sa používajú na prenos elektriny k nim.

Obrázok 1

Presuny nákladov sústavy pri určovaní sieťových poplatkov ([1])

([1]) Na obrázku označuje skratka HS vysoké napätie, MS označuje stredné napätie, NS označuje nízke napätie, HS/MS označuje rozvodňu, v ktorej sa vysoké napätie transformuje na stredné napätie, MS/NS označuje

([9]) Pri preprave elektriny sa jej časť stráca počas prenosu, takže je potrebné dodávať doplnkovú elektrickú energiu, aby sa zachovalo množstvo energie pôvodne dodanej do sústavy.

([10]) Nemecko poskytlo vysvetlenie, že v prípade nákladov na reguláciu je potrebné rozlišovať medzi nákladmi spojenými s rezervami a skutočnými dodávkami negatívnej alebo pozitívnej regulačnej energie. V prípade rezerv sú poskytovatelia služieb odmeňovaní za ich dostupnosť. Keď sa však energia od nich skutočne stiahne na základe požiadavky PPS, dostávajú navyše náhradu za skutočne dodanú energiu. Náklady na skutočné dodávky (pozitívnej alebo negatívnej) energie sa priamo fakturujú prevádzkovateľovi zodpovednému za porušenie rovnováhy.

rozvodňu, v ktorej sa stredné napätie mení na nízke napätie. Zdroj: Komisia na základe opisu, ktorý poskytlo Nemecko, doplneného informáciami obsiahnutými na obrázku 1 v správe agentúry BNetzA „Netzentgeltsystematik Elektrizität“ z decembra 2015, ktorá je dostupná na adrese https://www.bundesnetzagentur.de/SharedDocs/Downloads/DE/Sachgebiete/Energie/Unternehmen_Institutionen/Netzentgelte/Netzentgeltsystematik/Bericht_Netzentgeltsystematik_12-2015.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

(14) S cieľom stanoviť pre rôznych používateľov sústavy rozdelenie odrážajúce skutočné náklady spôsobené jednotlivým používateľom sústavy, ako sa to požaduje v paragrafe 16 ods. 1 predpisu StromNEV, pre posudzovanú úroveň napätia sa uplatňuje funkcia simultánnosti. Funkcia simultánnosti, už uvedená v odôvodnení 13, je opísaná v paragrafe 16 ods. 2 predpisu StromNEV a v prílohe 4 k predpisu StromNEV 2011. V rámci tejto funkcie sa každému používateľovi sústavy priradí „faktor simultánnosti“ 0 až 1. Faktor simultánnosti vyjadruje pravdepodobnosť, na základe historických údajov, že spotreba elektriny príslušného jednotlivého používateľa sústavy prispieva k ročnému špičkovému zaťaženiu danej úrovne sústavy. Simultánne ročné špičkové zaťaženie sústavy je dôležitou položkou nákladov sústavy za predpokladu, že toto ročné špičkové zaťaženie je dôležité pre dimenzovanie sústavy, v ktorej elektrina prúdi zhora nadol. Funkcia simultánnosti vychádza z myšlienky, že používatelia sústavy, u ktorých je vyššia pravdepodobnosť, že prispievajú k ročnému špičkovému zaťaženiu, budú mať vyššiu kapacitnú tarifu. Používatelia každej úrovne sústavy sú koncovými odberateľmi priamo pripojenými k úrovni vysokého napätia, ako aj k ďalším úrovniam sústavy. Faktory simultánnosti všetkých používateľov posudzovanej úrovne sústavy sa potom uvedú v grafe na osi y a dajú do korelácie s počtom hodín plného používania za rok (os x). Výsledkom je funkcia simultánnosti. Táto funkcia je lineárna a spojitá, ale zložená z dvoch lineárnych častí, ktoré sa pretínajú v uzlovom bode ([11]) na hodnote 2 500 hodín používania za rok ([12]). Funkcia simultánnosti sa potom prevedie na tarifu za kapacitu pripojenia ([13]) v EUR/kW a na tarifu za jednotku spotrebovanej elektriny ([14]) v EUR/kWh.

(15) Pri zavádzaní sieťových poplatkov musia prevádzkovatelia sústav zohľadňovať aj maximálnu úroveň príjmov, ktorú každému z nich povoľuje Spolková agentúra pre siete (*Bundesnetzagentur*, ďalej len „BNetzA“) (pokiaľ ide o maximálnu povolenú úroveň príjmov, pozri aj odôvodnenie 43). Praktickým dôsledkom tejto maximálnej úrovne príjmov, ktorá sa stanovuje porovnávaním s ďalšími prevádzkovateľmi sústav, bude skutočnosť, že vysoké náklady vyplývajúce z neefektívnosti sa nemôžu nahrádzať prostredníctvom sieťových poplatkov. Cieľom tohto systému je zvýšiť efektívnosť prevádzkovateľov sústav. Ak by zmena maximálnej povolenej úrovne príjmov mohla viesť k zníženiu sieťových poplatkov, prevádzkovateľ sústavy musí sieťové poplatky upraviť (paragraf 17 ods. 2 predpisu o zavádzaní stimulov na zvyšovanie efektívnosti dodávateľských energetických sietí – *Verordnung über die Anreizregulierung der Energieversorgungsnetze*, ARegV 2011 ([15])).

([11]) Nemecko poskytlo vysvetlenie, že hoci uzlový bod na hodnote 2 500 hodín plného používania za rok je teraz pravidlom, založený je na empirických údajoch. Podľa empirických údajov nie je funkcia simultánnosti nikdy úplne lineárna, ale okolo hodnoty 2 500 hodín plného používania za rok rastie s miernejším sklonom, zatiaľ čo pri hodnotách nižších než 2 500 hodín plného používania za rok rastie so strmým sklonom. To vedie k dvom častiam funkcie simultánnosti, a teda aj k štyrom sieťovým tarifám: jedna tarifa za spotrebu a kapacitu pre používateľov s počtom hodín plného používania nižším než 2 500 a jedna tarifa za spotrebu a kapacitu pre používateľov s počtom hodín plného používania vyšším než 2 500. Jedinou alternatívou by bolo vypracovať funkciu simultánnosti ako konkávnu krivku, ale to by viedlo k potrebe vypočítať individuálnu tarifu za spotrebu pre každého používateľa sústavy v Nemecku (keďže sklon funkcie sa mení v každom bode krivky). Výrazne by sa tým zvýšila administratívna záťaž spojená s určovaním sieťových poplatkov v Nemecku, oneskoril by sa výpočet sieťových poplatkov pre používateľov sústavy a znížila by sa transparentnosť a predvídateľnosť sieťových poplatkov pre používateľov sústavy.

([12]) Príklad funkcie simultánnosti je uvedený v dokumente *Bericht der Bundesnetzagentur zur Netzentgeltsystematik Elektrizität*, Stand Dezember 2015, dostupnom na adrese: https://www.bundesnetzagentur.de/SharedDocs/Downloads/DE/Sachgebiete/Energie/Unternehmen_Institutionen/Netzentgelte/Netzentgeltsystematik/Bericht_Netzentgeltsystematik_12-2015.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

([13]) Získa sa vynásobením špecifických ročných nákladov danej úrovne sústavy hodnotou, pri ktorej funkcia simultánnosti pretína os x pri hodnote 0 a 2 500 hodín plného používania za rok (pre používateľov s počtom hodín plného používania za rok pod, resp. nad hodnotou 2 500 hodín). Napríklad spoločnosť Amprion v roku 2017 uplatnila túto tarifu za kapacitu na úrovni vysokého napätia:

< 2 500 h/r	≥ 2 500 h/r
6,3 EUR/kW	36,55 EUR/kW

([14]) Získa sa vynásobením špecifických ročných nákladov posudzovanej úrovne sústavy so sklonom funkcie simultánnosti až po jej uzlový bod na hodnote 2 500 hodín plného používania (pre používateľov s počtom hodín plného používania za rok pod hodnotou 2 500 hodín) a sklonom funkcie simultánnosti nad jej uzlovým bodom na hodnote 2 500 hodín plného používania (pre používateľov s počtom hodín plného používania vyšším než 2 500). Napríklad spoločnosť Amprion v roku 2017 uplatnila túto tarifu za spotrebu na úrovni vysokého napätia:

< 2 500 h/r	≥ 2 500 h/r
1,512 ct/kWh	0,302 ct/kWh

([15]) Predpis z 29. októbra 2007, BGBl. I s. 2529. Vyhláška o motivačnej regulácii ARegV bola niekoľkokrát zmenená. Toto rozhodnutie sa odvoláva všeobecne na vyhlášku ARegV v prípadoch, keď príslušné ustanovenie nebolo upravené rôznymi zmenami. Ak však citované ustanovenie bolo upravené, toto rozhodnutie sa odvoláva na príslušnú verziu vyhlášky ARegV takto:
— „ARegV 2011“ označuje verziu vyhlášky ARegV zmenenú článkom 5 zákona z 28. júla 2011 (BGBl. I s. 1690).

(16) V rámci metodiky opísanej v uvedených odôvodneniach 11 až 15 sa zavádza „zásada príčinnej súvislosti nákladov“ pri určovaní sieťových poplatkov pre väčšinu používateľov sústav. V paragrafe 19 predpisu StromNEV sa uvádza, že sieťové poplatky podľa zásady príčinnej súvislosti nákladov by mali platiť takzvaní netypickí používatelia sústav, teda používatelia s profilom odberu alebo zaťaženia, ktorý sa výrazne odlišuje od profilu odberu alebo zaťaženia iných používateľov, ako je stanovené v bode 3 prvej vety paragrafu 24 zákona EnWG 2011. Názov paragrafu 19 predpisu StromNEV je „netypické používanie sústavy“.

(17) V paragrafe 19 ods. 2 predpisu StromNEV sú uvedené dve skupiny netypických používateľov sústav: Po prvé, používatelia, ktorých ročné špičkové zaťaženie sa predvídateľne a výrazne odlišuje od simultánneho ročného špičkového zaťaženia všetkých ostatných používateľov pripojených k tej istej sústave (prvá veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV). Spravidla sa to týka používateľov sústav, ktorí systematicky spotrebovávajú energiu mimo časov špičkového zaťaženia, lebo napríklad ich zariadenia sú v prevádzke počas noci. Táto prvá kategória netypických používateľov sústav sa ďalej označuje ako „nešpičkoví odberatelia“. Po druhé, používatelia s ročnou spotrebou elektriny, ktorá dosahuje minimálne 7 000 hodín používania ([16]) a presahuje hodnotu 10 gigawatthodín (GWh) (druhá veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV). Táto druhá kategória netypických používateľov sústav sa ďalej označuje ako „odberatelia základného zaťaženia“.

(18) Pred zmenou, ktorú priniesol článok 7 zákona z 26. júla 2011 a ktorá je podrobnejšie opísaná v oddiele 2.2, bolo v paragrafe 19 ods. 2 predpisu StromNEV zmeneného zákonom z 3. septembra 2010 (predpis „StromNEV 2010“ ([17])) stanovené, že nešpičkoví odberatelia aj odberatelia základného zaťaženia platia individuálne sieťové poplatky, čo bolo výslovne uvedené aj v rámci splnomocnenia stanoveného v bode 3 prvej vety paragrafu 24 zákona EnWG 2011 (pozri odôvodnenie 7).

(19) Takéto individuálne sieťové poplatky mali primerane zohľadňovať profil odberu netypického používateľa sústavy. Presnejšie, v tretej vete paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2010 sa požaduje, aby individuálny sieťový poplatok odrážal príspevok netypického používateľa sústavy k zníženiu celkových sieťových poplatkov alebo jeho príspevok k nezvyšovaniu sieťových poplatkov. Na tento účel vydala agentúra BNetzA v roku 2010 usmernenie ([18]) s vysvetlením takzvanej „metodiky fyzickej stopy“, ktorá by sa mala uplatňovať pri určovaní nákladov sústavy spôsobených odberateľmi základného zaťaženia, a teda ich individuálnych sieťových poplatkov. Cieľom metodiky fyzickej stopy je určiť samostatné náklady konkrétneho používateľa sústavy. Zisťujú sa náklady virtuálneho používania existujúcej priamej línie od miesta spotreby k zodpovedajúcemu výrobnému zariadeniu pomocou výpočtu kapitálových a prevádzkových výdavkov časti sústavy, ktorá sa používa na pripojenie odberateľa základného zaťaženia k najbližšej elektrárni a ktorá môže pokryť všetky potreby odberateľa základného zaťaženia, s pripočítaním nákladov služieb sústavy ([19]), ktoré odberateľ základného zaťaženia využíva, ak také sú.

(20) V druhej vete paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2010 sa však požadovalo, aby nešpičkoví odberatelia aj odberatelia základného zaťaženia platili minimálny príspevok najmenej 20 % uverejneného sieťového poplatku, teda aby individuálny sieťový poplatok vypočítaný na základe príspevku netypického používateľa sústavy k zníženiu celkových sieťových poplatkov alebo jeho príspevku k nezvyšovaniu sieťových poplatkov nemohol byť nižší než 20 % uverejneného sieťového poplatku. Nemecko poskytlo vysvetlenie, že cieľom tohto minimálneho príspevku je zaručiť, že aj netypickí používatelia sústav zaplatia minimálny príspevok na správu verejnej sústavy, ku ktorej sú pripojení. Pokiaľ ide konkrétne o odberateľov základného zaťaženia, Nemecko uviedlo, že ak sú umiestnení veľmi blízko pri elektrárni so základným zaťažením ([20]), sieťové poplatky vypočítané na základe

([16]) S požiadavkou 7 000 hodín plného používania sa počítalo už v predpise StromNEV 2010 a začala sa uplatňovať od 1. januára 2011, teda už pred zavedením úplného oslobodenia odberateľov základného zaťaženia. Pred touto zmenou platila požiadavka 7 500 hodín plného používania.

([17]) Pozri poznámku pod čiarou č. 6.

([18]) BNetzA, Leitfaden zur Genehmigung von individuellen Netzentgelten nach § 19 Abs. 2 S. 1 und S. 2 StromNEV ab 2011 (29. 9. 2010).

([19]) Služby sústavy sú služby, ktoré poskytuje prevádzkovateľ sústavy s cieľom udržať sústavu v rovnováhe. Základnými službami sústavy sú rezervy, zmena dodávky a energia na nahradenie strát v sústave.

([20]) Elektráreň so základným zaťažením je elektráreň, ktorá spravidla zabezpečuje nepretržitú dodávku elektrickej energie počas celého roka s určitými požiadavkami na minimálnu výrobu energie. Elektrárne so základným zaťažením sa vypínajú iba počas pravidelnej údržby, modernizácie, generálnej opravy alebo servisu. Viaceré zainteresované strany uvádzajú, že elektrárne so základným zaťažením vo všeobecnosti dosahujú 7 500 hodín plného používania za rok a sú to spravidla jadrové elektrárne, elektrárne spaľujúce lignit, prietokové vodné elektrárne a do istej miery uhoľné elektrárne. Je možné ich odlíšiť od elektrární so stredným zaťažením, ktoré dosahujú 3 000 až 5 000 hodín plného používania za rok a sú to spravidla uhoľné elektrárne a plynové turbíny, a od elektrární so špičkovým zaťažením, ktoré sú v prevádzke približne 1 000 hodín plného používania za rok a spravidla ich predstavujú čerpacie stanice, plynové turbíny a elektrárne spaľujúce vykurovací olej. Aj agentúra BNetzA uvádza ako elektrárne so základným zaťažením tieto elektrárne: jadrové elektrárne, prietokové vodné elektrárne a elektrárne spaľujúce lignit. Uhoľné elektrárne sa môžu považovať za elektrárne so základným zaťažením, ale iba s činiteľom odľahčenia 0,8 (pozri Leitfaden zur Genehmigung individueller netzentgeltvereinbarungen nach § 19 Abs. 2 S. 1 und 2 StromNEV, paragraf 1.3.2.2.1). Uhoľné elektrárne sa môžu považovať za elektrárne so základným zaťažením, ale iba na 80 %.

metodiky fyzickej stopy by boli takmer nulové. Títo odberatelia základného zaťaženia však napriek tomu využívajú verejnú sústavu a zabezpečenú dodávku elektrickej energie, ktorú poskytuje. Nemecko okrem toho poskytlo vysvetlenie, že pri minimálnom príspevku sa zohľadňovala skutočnosť, že metodika fyzickej stopy môže slúžiť iba ako zástupný ukazovateľ pri určovaní individuálnych nákladov sústavy.

2.2. *ÚPLNÉ OSLOBODENIE V ROKOCH 2011 – 2013*

(21) V predpise StromNEV zmenenom článkom 7 zákona z 26. júla 2011, ktorý nadobudol účinnosť 4. augusta 2011, ale retroaktívne sa uplatňoval od 1. januára 2011 (ďalej len „StromNEV 2011“ ([21])), bol systém individuálnych sieťových poplatkov pre odberateľov základného zaťaženia zrušený a nahradený úplným oslobodením od povinnosti platenia sieťových poplatkov. Individuálne sieťové poplatky pre nešpičkových odberateľov zostali v platnosti, ako aj ich povinnosť platiť najmenej 20 % uverejneného sieťového poplatku.

(22) Podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 mali byť koncoví používatelia oslobodení od sieťových poplatkov, ak ich ročná spotreba energie dosiahne najmenej 7 000 hodín plného používania a prekročí 10 GWh spotreby. Toto oslobodenie (ďalej len „úplné oslobodenie“) predstavuje predmet rozhodnutia o začatí konania aj toho rozhodnutia.

(23) Prahová hodnota 7 000 hodín plného používania je prvkom, ktorý charakterizuje odberateľa základného zaťaženia v tom zmysle, že túto prahovú hodnotu možno dosiahnuť, iba ak príslušný koncový používateľ zostáva takmer nepretržite pripojený k sústave s rovnakým zaťažením. Hodiny (plného) používania sú vymedzené v paragrafe 2 ods. 2 predpisu StromNEV ako podiel ročného výstupného výkonu a ročného špičkového zaťaženia príslušného používateľa sústavy.

(24) Podľa tretej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 oslobodenie, ktoré umožnila druhá veta toho istého paragrafu, sa malo priznať, až keď príslušný regulačný orgán (agentúra BNetzA alebo jeden z regionálnych regulátorov „*Landesregulierungsbehörde*“ ([22])) overí, že boli splnené právne podmienky. Po dokončení overovania agentúra BNetzA alebo Landesregulierungsbehörde doručili povolenie, ktoré oprávňovalo odberateľa základného zaťaženia na úplné oslobodenie od 1. januára 2011 (za predpokladu, že k tomuto dátumu boli splnené všetky podmienky) a to na časovo neobmedzené obdobie (za predpokladu, že požiadavky boli naďalej splnené).

(25) Výsledkom úplného oslobodenia bolo zníženie príjmov pre prevádzkovateľov sústav. Táto finančná strata bola kompenzovaná osobitným doplatkom v roku 2012 (pozri oddiel 2.4). Na rok 2011 však nebol zavedený žiadny osobitný doplatok a finančnú stratu za rok 2011 znášali prevádzkovatelia sústav.

(26) Úplné oslobodenie bolo zrušené zmenou ([23]) predpisu StromNEV k 1. januáru 2014.

2.3. *PRÍJEMCOVIA A VÝŠKA POMOCI*

(27) Nemecko poskytlo predbežný zoznam podnikov, ktoré mali nárok na oslobodenie podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011. Podľa týchto informácií bolo v rokoch 2011 – 2013 viac než 200 podnikov oslobodených od sieťových poplatkov podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011. Veľká väčšina týchto podnikov patrí do rôznych oblastí spracovateľského priemyslu, predovšetkým chemického priemyslu (vrátane priemyselných plynov), papierenského, textilného, oceliarskeho priemyslu, priemyslu neželezných kovov, ropných rafinérií a výroby skla. Iba výnimočne bolo úplné oslobodenie priznané podnikom v odvetví služieb (napríklad webové hostiteľské služby). Tieto podniky mali veľké dátové centrá.

([21]) Pozri aj poznámku pod čiarou č. 6.

([22]) BNetzA je spolková vládna agentúra nemeckého spolkového ministerstva hospodárstva a technológie. Jej hlavnou úlohou je zabezpečenie súladu s telekomunikačným zákonom (TKG), poštovým zákonom (PostG) a energetickým zákonom (EnWG) a ich príslušnými doplňujúcimi predpismi, s cieľom zaručiť liberalizáciu trhov s telekomunikačnými, poštovými a energetickými službami. Agentúra zodpovedá aj za reguláciu železníc. Vo všetkých týchto regulačných oblastiach monitoruje nediskriminačný prístup k sieťam za transparentných podmienok a overuje poplatky za prístup. Bundesnetzagentur má na plnenie svojich regulačných cieľov k dispozícii účinné postupy a nástroje vrátane práva na informácie a na vyšetrovanie, spolu s právomocou ukladať odstupňované sankcie a právom prijímať regulačné rozhodnutia. Má vytvorenú poradnú radu, ktorú tvorí 16 členov nemeckého Spolkového snemu (Bundestag) a 16 zástupcov nemeckej Spolkovej rady (Bundesrat). Zástupcovia Spolkovej rady musia byť členmi alebo politickými predstaviteľmi vlády spolkovej krajiny. Členov a zastupujúcich členov poradnej rady vymenováva spolková vláda na základe návrhu nemeckého Spolkového snemu a Spolkovej rady [paragraf 5 zákona o Spolkovej agentúre pre elektrinu, plyn, telekomunikácie, poštu a železnice (Spolková agentúra pre siete) zo 7. júla 2005, BGBl. I s. 1970]. Agentúru BNetzA vedie riaditeľ a dvaja zástupcovia riaditeľa. Vláde ich navrhuje poradná rada (paragraf 3 zákona o Spolkovej agentúre pre elektrinu, plyn, telekomunikácie, poštu a železnice zo 7. júla 2005, BGBl. I s. 1970). Vymenováva ich prezident Nemeckej spolkovej republiky. Agentúra BNetzA však nie je jediným regulačným orgánom v Nemecku. V niektorých spolkových krajinách boli vytvorené samostatné regulačné orgány (Landesregulierungsbehörden).

([23]) Článok 1 predpisu zo 14. augusta 2013, ktorým sa menia viaceré predpisy v oblasti trhov s energiami, BGBl. I s. 3250.

(28) Podľa odhadov, ktoré poskytlo Nemecko, straty prevádzkovateľov sústav v dôsledku úplného oslobodenia dosiahli v rokoch 2011 – 2013 hodnotu približne 900 miliónov EUR v porovnaní so situáciou, keby boli odberatelia základného zaťaženia platili normálny poplatok. Táto strata je však pravdepodobne nižšia, keďže vo výpočte sieťových poplatkov na rok 2011 prevádzkovatelia sústav spravidla brali do úvahy skutočnosť, že odberatelia základného zaťaženia mali nárok na platenie individuálnych sieťových poplatkov podľa paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2010. Odhad je však ďalej komplikovaný skutočnosťou, že prahová hodnota pre vznik nároku na platenie individuálnych sieťových poplatkov sa od 1. januára 2011 zmenila (7 000 hodín plného používania namiesto 7 500 hodín plného používania) a že individuálne poplatky nemuseli byť pre určitých odberateľov základného zaťaženia atraktívne, lebo nemuseli znamenať výrazné zníženie ich sieťových poplatkov, a to v závislosti od ich zemepisnej polohy a ďalších faktorov, ktoré ovplyvňujú výpočet individuálnych sieťových poplatkov.

2.4. *MECHANIZMUS FINANCOVANIA*

2.4.1. MECHANIZMUS FINANCOVANIA, AKO JE OPÍSANÝ V PARAGRAFE 19 PREDPISU STROMNEV 2011

(29) Vzhľadom na skutočnosť, že oslobodení odberatelia základného zaťaženia boli pripojení k rôznym úrovniam sústavy, úplné oslobodenie viedlo k stratám príjmov prevádzkovateľov prenosovej sústavy (ďalej len „PPS“) aj prevádzkovateľov distribučnej sústavy (ďalej len „PDS“). V šiestej vete paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 sa ukladá prevádzkovateľom prenosovej sústavy (PPS) povinnosť kompenzovať prevádzkovateľom distribučnej sústavy (PDS) ich straty príjmov spôsobené úplným oslobodením. Z dôvodov podrobne uvedených v oddiele 2.4.3 sa však v skutočnosti takáto kompenzácia vykonávala až od roku 2012. V roku 2011 straty znášali PPS a PDS, ku ktorých sústavám boli oslobodení odberatelia základného zaťaženia pripojení.

(30) Podľa siedmej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 sú PPS okrem toho povinní vyrovnať medzi sebou sumu platieb určených PDS a svoje vlastné straty. Pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ako toto vyrovnávanie vykonávať, v paragrafe 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 je odkaz na paragraf 9 v tom čase platného zákona o kombinovanej výrobe tepla a elektriny (*Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz*, ďalej len „KWKG“) ([24]), ktorý sa mal uplatňovať na základe analógie. Vyrovnávanie slúžilo na rozloženie finančnej záťaže medzi PPS tak, aby každý PPS znášal rovnakú záťaž v pomere k elektrickej energii dodávanej koncovým odberateľom (priamo alebo nepriamo), ktorí boli pripojení k ich príslušnej časti sústavy. V paragrafe 9 zákona KWKG, na ktorý sa odkazuje v siedmej vete paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011, je stanovený systém, na základe ktorého dostávali PPS kompenzáciu prostredníctvom takzvaného doplatku KVET za mimoriadne náklady vyplývajúce z ich povinnosti podporovať podniky na kombinovanú výrobu tepla a elektriny pripojené k ich sústave, podľa zákona KWKG, a ich povinnosti poskytovať PDS kompenzáciu za podporu, ktorú takisto vyplácali podnikom na kombinovanú výrobu tepla a elektriny pripojeným k ich sústave, podľa zákona KWKG ([25]). Pri analogickom uplatňovaní paragrafu 9 zákona KWKG sa predpokladalo, že prevádzkovatelia sústav mohli zaviesť doplatok, aby získali kompenzáciu za finančné straty spôsobené úplným oslobodením, a že príjmy získané z tohto doplatku sa museli previesť od PDS k PPS ([26]).

(31) Okrem toho, v paragrafe 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 je stanovené, že paragraf 20 predpisu StromNEV 2011 sa uplatňuje na základe analógie. V paragrafe 20 predpisu StromNEV 2011 je stanovené, že prevádzkovatelia elektrizačnej sústavy sa musia pred uverejnením sieťových poplatkov za elektrinu presvedčiť, že ich príjmy z poplatkov sú dostatočné na pokrytie očakávaných nákladov.

(32) Od nadobudnutia účinnosti vyhlášky ARegV, ktorou sa zavádza regulačný systém zameraný na motivovanie prevádzkovateľov sústav k zefektívneniu správy sústav, už sieťové poplatky nemusí schvaľovať agentúra BNetzA (vyplýva to z paragrafu 23a zákona EnWG). Namiesto toho sa v bode 1 paragrafu 32 ods. 1 vyhlášky ARegV

([24]) Zákon o podpore kombinovanej výroby tepla a elektriny z 25. októbra 2008 (BGBl. I s. 2101). Tento zákon bol zmenený článkom 11 zákona o preskúmaní právneho rámca pre podporu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov z 28. júla 2011 (BGBl. I s. 1634). Paragraf 9 zákona KWKG sa nezmenil od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013. Zákon KWKG bol zmenený 21. decembra 2015 zákonom o udržiavaní, modernizácii a zavádzaní kombinovanej výroby tepla a elektriny (BGBl. I s. 2498). Kompenzačný mechanizmus z paragrafu 9 sa však zachoval (hoci v podrobnejšej podobe) a bol zahrnutý do paragrafov 26 až 28 zákona KWKG z 21. decembra 2015. Zákon o udržiavaní, modernizácii a zavádzaní kombinovanej výroby tepla a elektriny bol opäť zmenený zákonom z 22. decembra 2016, ktorým sa menia ustanovenia o kombinovanej a vlastnej výrobe elektriny (BGBl. I s. 3106).

([25]) Podrobný opis kompenzačného systému podľa paragrafu 9 zákona KWKG [ktorý sa zmenil na paragraf 29 zákona KWKG 2016 po zmenách zavedených zákonom z 22. decembra 2016, ktorým sa zmenili ustanovenia o kombinovanej a vlastnej výrobe elektriny (BGBl. I s. 3106)] je uvedený v rozhodnutí Komisie z 23. mája 2017 o schéme pomoci SA.42393 (2016/C) (ex 2015/N) vykonávanej Nemeckom pre určitých koncových odberateľov (znížený doplatok KVET, oddiel 2.3).

([26]) Pozri predovšetkým paragraf 9 ods. 7 zákona KWKG, ktorým sa zavádza doplatok podľa spotrebovanej elektriny popri sieťových poplatkoch a paragraf 9 ods. 4 zákona KWKG, ktorým sa dáva PPS právo na získanie kompenzačných platieb od PDS (t. j. dosiahnuť, aby PDS prevádzali príjmy z tohto doplatku na PPS).

2011 stanovuje, že agentúra BNetzA schvaľuje maximálnu úroveň príjmov, ktoré môžu prevádzkovatelia sústav získavať od používateľov sústav. Podľa paragrafu 17 vyhlášky ARegV 2011 musia prevádzkovatelia sústav dodržiavať túto povolenú maximálnu úroveň príjmov pri určovaní sieťových poplatkov.

(33) Prevádzkovatelia sústav sú však naďalej povinní presvedčiť sa pred uverejnením sieťových poplatkov za elektrinu, že ich príjmy z poplatkov sú dostatočné na pokrytie očakávaných nákladov (ale v rámci obmedzenia daného povolenou maximálnou úrovňou príjmov).

(34) Ako je vysvetlené v ďalšej časti, agentúra BNetzA prijala regulačné rozhodnutie s cieľom podrobnejšie regulovať systém doplatkov, ktorý bol napokon zavedený od roku 2012 (pozri oddiel 2.4.2). Naopak, v roku 2011 sa neuplatňovali šiesta a siedma veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 a každý prevádzkovateľ sústavy znášal svoje náklady (pozri oddiel 2.4.3).

2.4.2. FINANCOVANIE PROSTREDNÍCTVOM „DOPLATKU PODĽA PARAGRAFU 19“ OD ROKU 2012

(35) Právny rámec pre kompenzáciu a vyrovnávanie strát príjmov spôsobených úplným oslobodením bol konkrétne uvedený v regulačnom rozhodnutí, ktoré agentúra BNetzA prijala 14. decembra 2011 ([27]) (ďalej len „regulačné rozhodnutie zo 14. decembra 2011“) na základe paragrafu 29 ods. 1 zákona EnWG a bodu 6 paragrafu 30 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 ([28]). Rozhodnutím sa PDS uložila povinnosť vyberať od koncových používateľov doplatok nazývaný „doplatok podľa paragrafu 19“. Agentúra BNetzA ďalej uložila PDS povinnosť prevádzať každý mesiac prostriedky získané z tohto doplatku na PPS (ako je stanovené aj v paragrafe 9 ods. 5 zákona KWKG, na ktorý sa siedma veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 odvoláva).

(36) Účelom doplatku podľa paragrafu 19 bolo vytvoriť mechanizmus financovania, ktorým sa finančná záťaž vyplývajúca z uplatňovania paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 transparentne a rovnomerne rozloží, a vytvoria sa tak rovnaké podmienky pre všetkých spotrebiteľov elektriny v celom Nemecku.

(37) Výšku doplatku podľa paragrafu 19 nevypočítala agentúra BNetzA, ale musel ju každý rok vypočítať PPS na základe metodiky stanovenej agentúrou BNetzA. Z toho vyplynulo, že PPS musí určiť na jednej strane predpokladané finančné straty spôsobené úplným oslobodením v porovnaní s plným sieťovým poplatkom a na druhej strane predpokladanú spotrebu, s cieľom stanoviť doplatok podľa paragrafu 19 za kWh. V prvom roku fungovania systému (teda v roku 2012) však agentúra BNetzA určila sumu, ktorú bolo potrebné nahradiť prostredníctvom doplatku podľa paragrafu 19, vo výške 440 miliónov EUR. Táto suma slúžila ako základ na výpočet doplatku. Z tejto sumy bolo 300 miliónov EUR potrebné získať ako kompenzáciu za straty príjmov spôsobené úplným oslobodením. Zostávajúcich 140 miliónov EUR bolo určených na pokrytie strát príjmov spôsobených individuálnymi sieťovými poplatkami na základe prvej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011.

(38) Pred zavedením zmien predpisu StromNEV článkom 7 zákona z 26. júla 2011 sa strata príjmov spôsobená individuálnymi sieťovými poplatkami pre netypických používateľov sústav nahrádzala do tej miery, že prevádzkovateľom sústavy bola efektívna spoločnosť, a teda podľa vyhlášky ARegV mohla nahrádzať všetky svoje náklady prostredníctvom sieťových poplatkov: keďže prevádzkovatelia sústav dopredu vedeli, že niektorí používatelia budú platiť menej, mohli tento faktor zahrnúť do výpočtu sieťových poplatkov podľa paragrafu 20 predpisu StromNEV. Podľa šiestej a siedmej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 sa však strata príjmov spôsobená individuálnymi sieťovými poplatkami pre nešpičkových odberateľov a úplným oslobodením pre odberateľov základného zaťaženia musela kompenzovať osobitným doplatkom.

(39) Okrem toho musí PPS podľa regulačného rozhodnutia zo 14. decembra 2011 každý rok určiť, aké boli skutočné potreby z hľadiska finančných prostriedkov v predchádzajúcom roku. V prípade, že prostriedky získané z doplatku podľa paragrafu 19 presiahli sumu skutočne potrebnú na kompenzáciu za straty príjmov PPS spôsobené úplným oslobodením a kompenzáciu pre PDS, v nasledujúcom roku sa doplatok musí znížiť o tento rozdiel. V prípade, že suma získaných prostriedkov bola nedostatočná, doplatok sa primerane zvýši.

2.4.3. MECHANIZMUS FINANCOVANIA NA ROK 2011

(40) V regulačnom rozhodnutí zo 14. decembra 2011 sa výslovne uvádza, že straty príjmov, ktoré vznikli v roku 2011, nie sú kryté mechanizmom kompenzácie a vyrovnania opísaným v odôvodnení 30.

(41) PDS preto nemali nárok na kompenzáciu od PPS za straty vzniknuté v roku 2011. PDS aj PPS museli pokryť tieto straty príjmov zo svojich vlastných zdrojov.

([27]) BK8-11-024.

([28]) Zatiaľ čo v paragrafe 29 ods. 1 zákona EnWG sa agentúra BNetzA poveruje, aby regulačným rozhodnutím, ktoré je pre prevádzkovateľov sústav záväzné, stanovila konkrétne formy prístupu k sústave, v bode 6 paragrafu 30 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 sa uvádza, že takéto regulačné rozhodnutie sa môže týkať predovšetkým určovania primeraných sieťových poplatkov.

(42) Tieto straty mohli zahrnúť do svojich takzvaných regulačných účtov („*Regulierungskonto*“), ktoré sa zriaďujú podľa vyhlášky ARegV.

(43) Ako sa uvádza v odôvodnení 32, vyhláškou ARegV bol zavedený regulačný systém, ktorý je zameraný na motivovanie prevádzkovateľov sústav k zefektívneniu správy sústav a na základe ktorého sa na prevádzkovateľov sústav vzťahuje maximálna úroveň príjmov stanovená agentúrou BNetzA. Povolená maximálna úroveň príjmov sa stanoví na regulačné obdobie najviac päť rokov. S cieľom stanoviť túto maximálnu úroveň príjmov sú prevádzkovatelia sústav povinní poskytnúť agentúre BNetzA rôzne účtovné údaje (vrátane nákladov a príjmov) pred začiatkom regulačného obdobia. Okrem toho sa maximálna úroveň príjmov, ktoré môžu prevádzkovatelia sústav získať od používateľov sústav, počas piatich rokov regulačného obdobia vyvíja tak, aby sa zohľadnila neefektívnosť prevádzkovateľov sústav s cieľom motivovať ich k zvyšovaniu efektívnosti. To znamená, že povolený maximálny príjem sa bude počas regulačného obdobia znižovať. Efektívnosť prevádzkovateľa sústavy sa meria pred začiatkom regulačného obdobia na základe porovnávania prevádzkovateľov sústav agentúrou BNetzA. Prvé regulačné obdobie trvalo od roku 2009 do roku 2013. Druhé regulačné obdobie sa začalo v roku 2014 a skončí sa v roku 2018.

(44) Kladné alebo záporné rozdiely ([29]) medzi povolenou maximálnou úrovňou príjmov a skutočne získanými príjmami sa zaznamenávajú na osobitnom regulačnom účte, čo je účtovný nástroj spravovaný agentúrou BNetzA (paragraf 5 vyhlášky ARegV) s cieľom nasmerovať prevádzkovateľov sústav k vyššej efektívnosti.

(45) Na konci päťročného obdobia 2009 – 2013 boli nadmerné príjmy započítané spolu s nadmerným znížením príjmov. Výsledná kladná bilancia alebo záporná bilancia sa previedla do nasledujúceho regulačného obdobia (paragraf 5 ods. 4 vyhlášky ARegV 2011) a rozložila na päť rokov druhého regulačného obdobia vo forme zníženia alebo zvýšenia inak platnej maximálnej úrovne príjmov.

(46) Ak by však príjmy získané v danom roku regulačného obdobia mali presiahnuť povolenú maximálnu úroveň príjmov o viac ako 5 %, príslušný prevádzkovateľ sústavy by musel upraviť svoje sieťové poplatky (aby predišiel opakovaniu tejto situácie v nasledujúcom roku a aby predišiel tomu, že zníženie sieťových poplatkov by sa odložilo až na nasledujúce regulačné obdobie). Ak by príjmy získané v danom roku regulačného obdobia mali byť nižšie než povolená maximálna úroveň príjmov o viac ako 5 %, príslušný prevádzkovateľ sústavy by mal právo upraviť svoje sieťové poplatky (aby predišiel opakovaniu tejto situácie v nasledujúcom roku a aby predišiel prudkému zvýšeniu sieťových poplatkov v nasledujúcom regulačnom období). V druhom uvedenom prípade však má prevádzkovateľ sústavy možnosť voľby, či sieťové poplatky upraví, alebo nie.

(47) V tomto rámci platí, že straty príjmov, ktoré prevádzkovateľom sústav vznikli v dôsledku úplného oslobodenia v roku 2011, museli byť kompenzované. V čase overovania („Verprobung ([30])“) na rok 2011 (ktoré sa konalo v roku 2010), úplné oslobodenie nebolo známe a nemohlo sa zohľadňovať pri určovaní sieťových poplatkov na rok 2011. Ako Nemecko potvrdilo e-mailom z 24. októbra 2017, na základe vtedy platnej vyhlášky ARegV 2011 straty príjmov, ktoré vznikli v roku 2011 (teda rozdiel medzi povolenými príjmami a skutočne získanými príjmami), sa nemohli nahradiť úpravou sieťových poplatkov na rok 2011, keďže sieťové poplatky sa museli stanoviť vopred v rámci overovania „Verprobung“ podľa paragrafu 20 predpisu StromNEV a nemohli sa meniť v priebehu daného roka. Túto stratu skutočne museli nahradiť ziskami z iných rokov regulačného obdobia. To je takisto dôvod, prečo prevádzkovatelia sústav vznášali námietky proti úplnému oslobodeniu a proti regulačnému rozhodnutiu agentúry BNetzA zo 14. decembra 2011.

(48) Straty príjmov, ktoré prevádzkovateľom sústav vznikli v dôsledku úplného oslobodenia, sa nemohli nahradiť ani zvýšením sieťových poplatkov v roku 2012, keďže sieťové poplatky na rok 2012 mohli byť spojené iba s predpokladanými nákladmi, ktoré mali vzniknúť v roku 2012. Naproti tomu straty príjmov, pokiaľ ešte neboli kompenzované zvýšením efektívnosti v roku 2011, sa museli zaznamenať na regulačnom účte *Regulierungskonto*. V prípade, že boli straty príjmov z roku 2011 na konci prvého regulačného obdobia započítané s dodatočnými príjmami z iných rokov tohto regulačného obdobia, žiadna kompenzácia strát sa nevykonávala. Iba v prípade, že straty nebolo možné započítať s dodatočnými príjmami v rámci regulačného obdobia, ktoré sa skončilo v roku 2013, mohlo dôjsť k nepriamej kompenzácii straty príjmov z roku 2011 v priebehu nasledujúceho regulačného obdobia miernym zvýšením povolenej maximálnej úrovne príjmov na nasledujúce regulačné obdobie. Ani v tejto situácii však spravidla nedochádza k úplnej kompenzácii, keďže podľa vyhlášky ARegV sa nekompenzujú celkové náklady, iba náklady efektívneho prevádzkovateľa.

([29]) Tieto hodnoty sa pred zaznamenaním najskôr upravia pomocou funkcie množstva prenesenej elektriny, aby sa predišlo rozdielu vo výsledných príjmoch iba na základe skutočnosti, že používatelia sústavy spotrebovali viac alebo menej elektriny v porovnaní s predpokladmi použitými pri určovaní povolenej maximálnej úrovne príjmov.

([30]) Pri určovaní sieťových poplatkov musia prevádzkovatelia sústav podľa paragrafu 20 predpisu StromNEV overiť, či sieťové poplatky, ktoré sa majú uverejniť, sú dostatočné na pokrytie nákladov uvedených v paragrafe 4 predpisu StromNEV. To sa označuje ako „Verprobung“ sieťových poplatkov.

2.5. *ÚČEL ÚPLNÉHO OSLOBODENIA*

(49) Z dôvodovej správy k predpisu StromNEV 2011 vyplýva, že úplné oslobodenie pre odberateľov základného zaťaženia bolo zavedené z dôvodu údajného stabilizačného vplyvu, ktorý majú odberatelia základného zaťaženia na sieť ([31]).

2.6. *DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA*

(50) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania dospela k záveru, že úplné oslobodenie predstavuje selektívnu výhodu pre tých odberateľov základného zaťaženia, ktorých ročná spotreba elektriny presahuje hodnotu 7 000 hodín plného používania a 10 GWh spotreby. Komisia okrem toho zistila, že doplatok podľa paragrafu 19, ktorý bol zavedený v roku 2012, predstavuje finančné prostriedky štátu a že ich spravovaním boli poverené PPS pod dohľadom agentúry BNetzA prostredníctvom regulačného účtu (*Regulierungskonto*). Pokiaľ ide o rok 2011, Komisia vyjadrila obavy, že úplné oslobodenie mohlo byť financované zo štátnych prostriedkov už pred zavedením doplatku podľa paragrafu 19. Komisia uviedla, že existenciu štátnych prostriedkov je možné odvodiť od skutočnosti, že podľa paragrafu 9 zákona KWKG sú prevádzkovatelia sústav oprávnení vyberať doplatok od používateľov sústavy, pričom získané prostriedky spravujú PPS. Komisia takisto zastáva názor, že straty príjmov spôsobené úplným oslobodením v roku 2011 mohli byť kompenzované prostredníctvom regulačného účtu (*Regulierungskonto*), ktorý podľa zistenia Komisie monitoruje agentúra BNetzA.

(51) Komisia takisto poznamenala, že Nemecko nepredložilo nijaké zdôvodnenie zlučiteľnosti pomoci a iba odkazovalo na stabilizačný vplyv na sústavy bez vyčíslenia tohto vplyvu. V dôsledku toho Komisia začala formálne vyšetrovacie konanie.

2.7. *VÝVOJ PO PRIJATÍ ROZHODNUTIA O ZAČATÍ KONANIA*

(52) Keďže prevádzkovatelia sústav nemali zaručené, že sa im nahradia straty príjmov spôsobené úplným oslobodením v roku 2011, viacerí z nich vzniesli námietky proti rozhodnutiam agentúry BNetzA o oslobodení a takisto priamo proti regulačnému rozhodnutiu zo 14. decembra 2011. Uznesením z 8. mája 2013 Vyšší krajinský súd v Düsseldorfe ([32]) dospel k záveru, že úplné oslobodenie platné v rokoch 2011 – 2013 je nezákonné a v rámci konania pred týmto súdom zrušil úplné oslobodenie poskytnuté dotknutému podniku. Vyšší krajinský súd zistil, že úplné oslobodenie poskytované podľa druhej vety paragrafu 19 bodu 2 druhej vety predpisu StromNEV 2011 nerešpektuje obmedzenia stanovené v paragrafe 24 zákona EnWG 2011, podľa ktorého je spolková vláda oprávnená len vymedziť postupy výpočtu individuálnych sieťových poplatkov, ale nie zaviesť úplné oslobodenie od sieťových poplatkov. Vyšší krajinský súd ďalej uviedol, že sieťové poplatky sú cenou za poskytované služby (teda za prístup k sústave a za používanie sústavy) a že úplné oslobodenie sa nemôže považovať za individuálny sieťový poplatok ani za cenu poskytovanej služby, ale predstavuje zvýhodnenie, výnimku zo zásady, že za používanie sústavy by sa mal prevádzkovateľom sústav platiť primeraný sieťový poplatok. Poznamenal, že stabilizačným vplyvom odberateľov základného zaťaženia sa môže odôvodniť nanajvýš znížený sieťový poplatok, ale nie úplné oslobodenie, keďže aj tí odberatelia základného zaťaženia používali sieť. Vyšší krajinský súd napokon uviedol, že doplatok podľa paragrafu 19 nezodpovedá sieťovému poplatku, ale ide o doplatok, ktorý sa vyberá ako doplnok k sieťovým poplatkom, nezodpovedá ani cene za používanie sústavy, ale ide iba o doplatok zavedený na pokrytie finančných strát spôsobených prevádzkovateľom sústav úplným oslobodením.

(53) Rozsudkom zo 6. októbra 2015 ([33]) Spolkový súdny dvor potvrdil uznesenie Vyššieho krajinského súdu v Düsseldorfe z 8. mája 2013. Spolkový súdny dvor potvrdil, že úplné oslobodenie poskytované podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 nerešpektuje obmedzenia stanovené v paragrafe 24 zákona EnWG 2011, podľa ktorého je vláda oprávnená len vymedziť postupy výpočtu individuálnych sieťových poplatkov, ale nie zaviesť úplné oslobodenie od sieťových poplatkov. Spolkový súdny dvor ďalej uviedol, že prvá a tretia veta paragrafu 24 ods. 1 zákona EnWG 2011 sú založené na zásade, že prevádzkovatelia sústav majú nárok na kompenzáciu za používanie ich sústav a že stabilizačný vplyv odberateľov základného zaťaženia sa nemôže považovať za kompenzáciu pre prevádzkovateľa sústavy za používanie sústavy, keďže tento stabilizačný vplyv nie je kompenzáciou za používanie sústavy, ale ide jednoducho o dôsledok používania sústavy. Spolkový súdny dvor takisto uviedol, že aj keď tento stabilizačný vplyv môže byť v hospodárskom záujme prevádzkovateľov sústav a môžu sa ním odôvodniť znížené sieťové poplatky, nemôže sa automaticky považovať za odôvodnenie úplného oslobodenia jednoducho na základe počtu hodín plného používania, predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že aj odberatelia základného zaťaženia prispievajú k špičkovému zaťaženiu sústavy. Zníženia poplatkov budú musieť zohľadňovať konkrétny vplyv každého odberateľa základného zaťaženia na sieť.

([31]) BT-Drs. 17/6365, s. 34.
([32]) VI-3 Kart 178/12 (V). Vyšší krajinský súd vyniesol 6. marca 2013 podobný rozsudok, keď sa na neho obrátil prevádzkovateľ sústavy s námietkou proti regulačnému rozhodnutiu zo 14. decembra 2011.
([33]) EnVR 32/13.

Spolkový súdny dvor napokon takisto potvrdil, že doplatok podľa paragrafu 19 nezodpovedá sieťovému poplatku, ale ide o doplatok, ktorý sa vyberá ako doplnok k sieťovým poplatkom, nezodpovedá ani cene za používanie sústavy, ale ide iba o doplatok zavedený na pokrytie finančných strát spôsobených prevádzkovateľom sústav úplným oslobodením.

(54) Vyšší krajinský súd v Düsseldorfe aj Spolkový súdny dvor vyhlásili úplné oslobodenie v druhej vete paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 a individuálne oslobodenie poskytované na tomto základe za neplatné. Z nemeckého správneho práva však vyplýva, že nemecký štát *de facto* nemohol požadovať náhradu od príjemcov, vzhľadom na predpisy o premlčaní. Navyše, ako je opísané v odôvodnení 55, v novom paragrafe 32 ods. 7 predpisu StromNEV 2014 je stanovené, že platnosť rozhodnutí o oslobodení prijatých na základe druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 sa skončila až 1. januára 2014.

(55) Predpisom zo 14. augusta 2013 ([34]) Nemecko zrušilo úplné oslobodenie k 1. januáru 2014 a opätovne zaviedlo k tomuto dátumu individuálne sieťové poplatky pre koncových používateľov, ktorých ročná spotreba elektriny dosahuje hodnotu 10 GWh a najmenej 7 000 hodín plného používania. Od agentúry BNetzA sa požadovalo, aby stanovila podrobné pravidlá metodiky určovania individuálnych sieťových poplatkov podľa predpisu StromNEV zmeneného článkom 1 predpisu zo 14. augusta 2013 (ďalej len „StromNEV 2014“). Na tento účel agentúra BNetzA regulačným rozhodnutím ([35]) prijatým na základe paragrafu 29 zákona EnWG opätovne zaviedla metodiku fyzickej stopy. Aj keď mierne upravená, v zásade zodpovedá metodike fyzickej stopy, ako sa používala na výpočet individuálnych sieťových poplatkov podľa predpisu StromNEV 2010 (pozri odôvodnenie 19 tohto rozhodnutia). Regulačné rozhodnutie o metodike fyzickej stopy potvrdil Spolkový súdny dvor uznesením z 13. decembra 2016 ([36]). Spolkový súdny dvor výslovne uznal, že metodika fyzickej stopy zabezpečuje posudzovanie nákladov sústavy spôsobených odberateľmi základného zaťaženia v súlade so zásadou príčinnej súvislosti nákladov.

(56) Uznesenie Vyššieho krajinského súdu v Düsseldorfe z 8. mája 2013 aj uznesenie Spolkového súdneho dvora zo 6. októbra 2015 mali vplyv len na strany konania a neviedli k všeobecnému zrušeniu všetkých rozhodnutí o oslobodení. Podľa paragrafu 32 ods. 7 predpisu StromNEV 2014 sa preto platnosť rozhodnutí o oslobodení prijatých regulátorom na základe druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 končí k 1. januáru 2014. Na nevyriešené žiadosti týkajúce sa rozhodnutí o oslobodení prijatých regulátorom na základe paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011, ako aj na prípady, v ktorých rozhodnutie o oslobodení zrušil súd, sa vzťahuje druhá veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2014 (so spätnou účinnosťou od 1. januára 2012). V rovnakých prípadoch pre rok 2011 sa uplatňoval predpis StromNEV, v ktorom sa antedatovalo zavedenie úplného oslobodenia (t. j. individuálne sieťové poplatky na základe fyzickej stopy, v relevantných prípadoch).

(57) Uznesením z 12. apríla 2016 ([37]) Spolkový súdny dvor anuloval regulačné rozhodnutie zo 14. decembra 2011 (pozri odôvodnenia 35 až 39 tohto rozhodnutia). Súdny dvor zistil, že rozhodnutie nebolo podložené splnomocnením stanoveným v paragrafe 24 zákona EnWG. V reakcii na vynesený rozsudok nemecký zákonodarca zmenil paragraf 24 zákona EnWG, a tým retroaktívne napravil chýbajúce splnomocnenie pre doplatok podľa paragrafu 19 ([38]).

3. **PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANÝCH STRÁN**

(58) Komisia dostala pripomienky od spoločností Ahlstrom GmbH, AlzChem AG, Aurubis AG, Bender GmbH, Fitesa Germany GmbH, Evonik Industries AG, Hans Adler OHG, Lindes Gas Produktionsgesellschaft, Norske Skog Walsum GmbH, Oxxynova GmbH, Ruhr Oel GmbH, Saalemühle Alsleben GmbH, Sasol Wax GmbH, SETEX-Textil GmbH, Bundesverband der Energieabnehmer e.V., Currenta GmbH & Co. KG, Air Liquide Deutschland GmbH, InfraServ GmbH & Co. KG, Naturin Viscofan GmbH, Wirtschaftsvereinigung Stahl, Wirtschaftsvereinigung Metalle, Hydro Aluminium Rolled Products GmbH, Norsk Hydro ASA, Papierfabrik Scheufelen GmbH & Co. KG, ThyssenKrupp Steel Europe AG, Trimet Aluminium AG, UPM GmbH, Verband der Chemischen Industrie e.V., Verband der Industriellen Energie- und Kraftwirtschaft e.V. a Xstrata Zink GmbH/Glencore. Všetky prijaté pripomienky obsahujú tvrdenie, že úplné oslobodenie nepredstavuje štátnu pomoc. Argumenty predkladané v jednotlivých pripomienkach, ktoré podporujú tento názor, sú zhrnuté v nasledujúcich odôvodneniach.

(59) Zainteresované strany sa domnievajú, že úplné oslobodenie nezvýhodňovalo oslobodených odberateľov základného zaťaženia. Podľa zainteresovaných strán bolo úplné oslobodenie kompenzáciou za príspevok

([34]) Predpis, ktorým sa menia viaceré predpisy súvisiace s právom v oblasti energetiky (BGBl. I s. 3250).
([35]) BK4-13-739.
([36]) EnVR 34/15.
([37]) EnVR 25/13.
([38]) Pozri paragraf 24 zákona EnWG zmeneného článkom 1 zákona o trhu s elektrickou energiou z 26. júla 2016 (BGBl. I s. 1786).

odberateľov základného zaťaženia k celkovej stabilite elektrizačnej sústavy. Jedna zainteresovaná strana sa domnieva, že úplné oslobodenie zodpovedá kompenzácii za služby všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle rozsudku vo veci Altmark ([39]). Poukazuje sa predovšetkým na to, že odber základného zaťaženia oprávňujúci na úplné oslobodenie bol predpokladom pre nepretržitú výrobu elektrickej energie v elektrárňach vybavených synchrónnymi generátormi. Tie sa považujú za nevyhnutné pre stabilitu sústavy, keďže pomáhajú predchádzať frekvenčným posunom. Viaceré zainteresované strany v tejto súvislosti odkazujú na štúdiu z 20. januára 2012 o minimálnej výrobe konvenčnými ([40]) elektrárňami, ktorá je v Nemecku potrebná na zaistenie zabezpečenej správy sústavy v súvislosti s vysokým podielom využívania obnoviteľných zdrojov energie ([41]) (ďalej len „štúdia z roku 2012“). Alternatívne viaceré zainteresované strany nepovažujú výhodu za selektívnu, ale za odôvodnenú logikou a povahou sieťových poplatkov v Nemecku. V tejto súvislosti vysvetľujú, že predvídateľnosť profilu odberu odberateľov základného zaťaženia vedie k výraznému obmedzeniu nákladov sústavy, keďže znižuje potrebu regulačnej energie a rezerv. Profil nepretržitého odberu by navyše chránil zariadenia sústav na dlhší čas, a tým znižoval materiálne náklady. Uvedené náklady by inak museli znášať PPS ako súčasť ich zodpovednosti za udržiavanie sústavy vymedzenej v paragrafe 11 zákona EnWG. Niektoré zo zainteresovaných strán takisto tvrdia, že odberatelia základného zaťaženia prispievajú k regulácii napätia a k predchádzaniu výpadkom elektrickej energie a kompenzujú sa za to úplným oslobodením. Napokon, v pripomienkach sa vyjadruje názor, že oslobodený odber základného zaťaženia zaručuje dodávanie elektriny vyrábanej z nestálych obnoviteľných zdrojov energie. Preto by sa znížili náklady na rozširovanie sústav a na kompenzačné platby podľa zákona o obnoviteľných zdrojoch energie (*Erneuerbare Energien Gesetz*, ďalej len „EEG“) ([42]).

(60) Zainteresované strany sa navyše domnievajú, že úplné oslobodenie nie je financované zo štátnych prostriedkov. Podľa zainteresovaných strán bola druhá veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 súčasťou celkového systému sieťových poplatkov, a preto predstavovala iba cenovú reguláciu. Skutočnosť, že úplné oslobodenie závisí od povolenia, ktoré udeľovala agentúra BNetzA, sa považuje za čisto formálny akt, ktorý by sám osebe nepostačoval ako dôkaz, že úplné oslobodenie je financované zo štátnych prostriedkov.

(61) Zainteresované strany predovšetkým tvrdia, že úplné oslobodenie sa nemohlo považovať za financované zo štátnych prostriedkov po zavedení doplatku podľa paragrafu 19 v roku 2012. Doplatok podľa paragrafu 19 sa považuje za súčasť celkového systému sieťových poplatkov. Zainteresované strany takisto odmietajú označovanie doplatku podľa paragrafu 19 za parafiškálny poplatok. Zainteresované strany predkladajú vysvetlenie, že výšku doplatku podľa paragrafu 19 neurčoval štát, ale vypočítavali ho prevádzkovatelia sústav na základe strát príjmov spôsobených úplným oslobodením. Doplatok podľa paragrafu 19 iba plnil účel vyrovnávania finančnej záťaže vyplývajúcej z úplného oslobodenia pre všetkých používateľov sústavy v Nemecku. Prostriedky získané z doplatku podľa paragrafu 19 takisto nesmerovali do štátneho rozpočtu a štát nad nimi nemal nijakú kontrolu. Zainteresované strany v tejto súvislosti vysvetľujú, že PPS mali voľnosť konania, pokiaľ ide o používanie prostriedkov získaných z doplatku podľa paragrafu 19. Zainteresované strany odmietajú zistenie, že PPS združovali prostriedky získané z doplatku podľa paragrafu 19 a že teda konali podobne ako fond. Vysvetľujú, že spoločná projektová skupina „*Horizontaler Belastungsausgleich*“ *(PG HOBA)*, ktorá je uvedená v rozhodnutí o začatí konania, bola vytvorená na dobrovoľnom základe a slúžila len na účely technickej koordinácie medzi PPS.

(62) Zainteresované strany takisto tvrdia, že doplatok podľa paragrafu 19 neslúžil ako záloha na financovanie oslobodenia od sieťových poplatkov. Výhoda oslobodenia by sa bola prejavila aj bez doplatku podľa paragrafu 19 a v tom prípade by straty príjmov spôsobené úplným oslobodením museli znášať prevádzkovatelia sústav. Kompenzačný mechanizmus opísaný v oddiele 2.4 tohto rozhodnutia bolo potrebné posudzovať nezávisle od výhody poskytovanej odberateľom základného zaťaženia. Bez kompenzačného mechanizmu by prevádzkovatelia sústav jednoducho straty príjmov zohľadnili pri výpočte sieťových poplatkov pre neoslobodené podniky ako v roku 2011.

(63) Zainteresované strany tvrdia, že oslobodenie od sieťových poplatkov nenarúšalo hospodársku súťaž ani neovplyvňovalo obchod medzi členskými štátmi, keďže iba znižovalo finančnú záťaž a konkurenčné znevýhodnenie vyplývajúce zo sieťových poplatkov v Nemecku, ktoré sa považujú za výrazne vyššie než v iných členských štátoch.

([39]) Rozsudok z 24. júla 2003, Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

([40]) Konvenčné elektrárne sa vo všeobecnosti odlišujú od elektrární, ako sú veterné turbíny a slnečné panely, ktoré sa rozvíjali v uplynulých rokoch. Za konvenčné elektrárne sa vo všeobecnosti považujú tieto elektrárne: jadrové elektrárne, elektrárne spaľujúce uhlie, vykurovací olej, lignit a plyn a vodné elektrárne.

([41]) IAEW/Consentec/FGH, Studie zur Ermittlung der technischen Mindesterzeugung des konventionellen Kraftwerksparks zur Gewährleistung der Systemstabilität in den deutschen Übertragungsnetzen bei hoher Einspeisung aus erneuerbarer Energien, Abschlussbericht 20. Január 2012.

([42]) BGBl. I s. 2074 a BGBl. I s. 1634.

(64) Iba obmedzený počet zainteresovaných strán tvrdí, že oslobodenie od sieťových poplatkov je zlučiteľné s vnútorným trhom. Ich argumenty sa v podstate odvolávajú na prispievanie odberateľov základného zaťaženia k stabilite sústavy, a teda k bezpečnosti dodávok v Európe. Navyše tvrdia, že vzhľadom na politiku Únie v oblasti klímy by oslobodenie posilnilo konkurencieschopnosť energeticky náročných podnikov, a teda by predchádzalo presunu ich činností mimo Únie, ktorý by viedol k negatívnym dôsledkom pre hospodárstvo Únie, napríklad k strate hodnotového reťazca a zvýšeniu závislosti Únie od dovozu.

(65) Napokon, obmedzený počet zainteresovaných strán tvrdí, že akékoľvek vymáhanie prostriedkov by predstavovalo porušenie zásady oprávneného očakávania. Preto tvrdia, že Komisia by sa rozhodnutím, že úplné oslobodenie bolo financované zo štátnych prostriedkov, odchyľovala od výkladu pojmu štátnej pomoci, ktorý sa pred úplným oslobodením uplatňoval v jej vlastnej rozhodovacej praxi aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, predovšetkým od jeho výkladu štátnych prostriedkov v rozsudku vo veci PreussenElektra.

(66) Po uplynutí lehoty na predkladanie pripomienok zainteresovaných strán Komisia dostala pripomienky od dvoch ďalších zainteresovaných strán (spoločnosti Wacker Chemie AG a Koehler Kehl GmbH). Spoločnosť Wacker Chemie AG predložila pripomienky k metodike fyzickej stopy, ktorú vypracovala agentúra BNetzA na určovanie individuálnych sieťových poplatkov odberateľov základného zaťaženia od roku 2014. Spoločnosť Wacker sa domnievala, že metodika fyzickej stopy nebola vhodným spôsobom určovania individuálnych poplatkov, lebo sieťový poplatok by závisel od toho, či je odberateľ základného zaťaženia umiestnený blízko pri elektrárni so základným zaťažením alebo nie. Spoločnosť Wacker takisto kritizovala skutočnosť, že vodné elektrárne sa nepovažujú za elektrárne so základným zaťažením a že príslušná elektráreň musí byť schopná pokryť celé potenciálne zaťaženie odberateľa základného zaťaženia. Spoločnosť Wacker zastáva názor, že úplné oslobodenie bolo jednoduchšou zásadou, ktorá primerane odrážala prispievanie odberateľov základného zaťaženia k stabilite sústavy. Spoločnosť Wacker však neposkytla nijaké prvky, ktoré by opisovali stabilizačný vplyv odberateľov základného zaťaženia. Spoločnosť Koehler Kehl GmbH predložila pripomienky k správe, ktorú agentúra BNetzA uverejnila 20. marca 2015 ([43]). Spoločnosť Koehler Kehl GmbH sa odvoláva na údaje v správe, ktoré potvrdzujú príspevok odberu základného zaťaženia elektriny k stabilite sústavy v období rokov 2011 – 2013. Na základe toho spoločnosť Koehler Kehl GmbH tvrdí, že rozdielne zaobchádzanie s odberateľmi základného zaťaženia neznamená selektívnu výhodu. V hodnotiacej správe sa v tejto súvislosti pripomína, že dôležitosť stabilného odberu základného zaťaženia elektriny pre stabilitu sústavy sa znižuje, spoločnosť Koehler Kehl GmbH však spochybňuje platnosť správy. V jej pripomienkach sa preto spochybňuje metodika použitá pri vypracovávaní správy ako nepresná, keďže správa sa odvoláva napríklad na tvrdenia prevádzkovateľov sústav nízkeho napätia, ku ktorým však nijaký odberateľ základného zaťaženia pripojený nie je. Správa by teda nemala obsahovať nijaké platné tvrdenie, ktoré by odmietalo stabilizačný vplyv odberu základného zaťaženia. V pripomienkach sa navyše zdôrazňuje sústavná potreba elektrární so základným zaťažením, a teda odberu základného zaťaženia na zabezpečovanie stabilizácie sústavy.

4. **PRIPOMIENKY NEMECKA**

(67) Nemecko zastáva názor, že úplné oslobodenie, ktoré je predmetom rozhodnutia o začatí konania, nie je štátnou pomocou, keďže nepredstavovalo selektívnu výhodu ani nebolo financované zo štátnych prostriedkov. Alternatívne považuje oslobodenie za zlučiteľné s vnútorným trhom. V tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu zachovávať rovnaké podmienky pre energeticky náročné priemyselné odvetvia v Európe, keďže podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov energie sa zvyšuje.

(68) Nemecko zastáva názor, že úplné oslobodenie bolo v súlade s logikou systému sieťových poplatkov v Nemecku, najmä so zásadou, že sieťové poplatky majú byť primerané (nákladom) a nediskriminačné. Tvrdí, že zásada príčinnej súvislosti nákladov uvedená v paragrafe 16 ods. 1 predpisu StromNEV, ako aj požiadavka stanovená v druhej vete paragrafu 17 ods. 1 predpisu StromNEV, podľa ktorej sieťové poplatky musia odrážať skutočné hodiny používania, viedli k tomu, že bolo nevyhnutné zaobchádzať s odberateľmi základného zaťaženia inak než s ostatnými odberateľmi. Dodáva, že oslobodenie je potrebné vnímať ako primeranú kompenzáciu za príspevok odberateľov základného zaťaženia k stabilite sústavy.

(69) Nemecko vysvetľuje, že odberatelia základného zaťaženia sú veľmi odlišní od „bežných odberateľov“. Zatiaľ čo bežní odberatelia majú nestály odber, ktorý nie je možné úplne predvídať, odberatelia základného zaťaženia sústavne odoberajú zo sústavy rovnaké množstvo elektriny. Vysoká predvídateľnosť odberu základného zaťaženia elektriny znížila potrebu regulačnej elektriny a rezerv, ako aj potrebu zmien dodávky. Vysoká predvídateľnosť vo všeobecnosti uľahčuje plánovanie sústav a maximalizuje využitie siete elektrární (za predpokladu, že sieť elektrární tvoria najmä konvenčné elektrárne). Ak by sa však na odberateľov základného zaťaženia vzťahovali sieťové poplatky vypočítané podľa paragrafu 16 a paragrafu 17 predpisu StromNEV, museli by plne prispievať na

([43]) BNetzA, Evaluierungsbericht zu den Auswirkungen des § 19 Abs. 2 StromNEV auf den Betrieb von Elektrizitätsversorgungsnetzen – Evaluierungsbericht gemäß § 32 Abs. 11 StromNEV, 20.3.2015.

všetky tieto náklady, hoci takéto náklady nespôsobujú. Keďže odberatelia základného zaťaženia sú vo všeobecnosti umiestnení v blízkosti kapacít na výrobu elektrickej energie, využívajú menšiu časť sústavy a s ich odberom sú spojené menšie straty v sústave. Oslobodený odber základného zaťaženia navyše neprispieva k rastúcej potrebe rozvoja sústav (pokiaľ nie sú samotní odberatelia dôvodom na rozširovanie sústavy), keďže pri posilňovaní kapacity sústav sa má zohľadňovať iba zmena zaťaženia oproti stálemu odberu základného zaťaženia. Napokon, odberatelia základného zaťaženia majú pozitívny vplyv na reguláciu frekvencie, keďže stále zaťaženie určitej veľkosti môže zmierňovať výkyvy frekvencie a poskytnúť prevádzkovateľovi sústavy viac času na reakciu.

(70) Nemecko ďalej vysvetľuje, že všeobecný systém sieťových poplatkov neodrážal primerane náklady sústavy spôsobené oslobodeným odberom základného zaťaženia v porovnaní s odberateľmi s nestálym profilom odberu. Predovšetkým funkcia simultánnosti bola založená na historických údajoch, ale nemohla zaručovať, že nestáli odberatelia budú odoberať v tom istom čase ako v minulosti. Nestáli odberatelia s nízkym počtom hodín plného používania tak boli empiricky takisto charakterizovaní nízkym faktorom simultánnosti, ich odber elektriny však napriek tomu mohol (v dôsledku nepredvídateľnosti odberu) kolísať okolo ročného špičkového zaťaženia. Preto boli prevádzkovatelia sústav povinní vytvárať pri budovaní sústavy bezpečnostnú rezervu. Odberateľ základného zaťaženia túto bezpečnostnú rezervu nepotreboval. V dôsledku toho by funkcia simultánnosti nadhodnocovala náklady spôsobené odberom základného zaťaženia vo vzťahu k nestálym odberateľom.

(71) Napokon, Nemecko vysvetľuje, že veľké a stabilné zaťaženie vedie k úsporám z rozsahu, čo sa pri určovaní sieťových poplatkov na základe funkcie simultánnosti nezohľadňovalo. Určovaním sieťových poplatkov na základe funkcie simultánnosti by sa preto sieťové poplatky pre odberateľov základného zaťaženia nadhodnocovali.

(72) Nemecko v tomto bode dospelo k záveru, že v porovnaní s nestálymi odberateľmi umožňujú odberatelia základného zaťaženia celú sériu znížených nákladov a úspor nákladov, z čoho majú prospech všetci používatelia sústav. Tieto úspory by nebolo možné presne vypočítať, ale mohli by sa vypočítať nepriamo rozdelením jednotlivých nákladov odberateľa základného zaťaženia (prírastkové náklady).

(73) Nemecko zastáva názor, že právna požiadavka odberu elektriny presahujúceho hodnotu 10 GWh a dosiahnutia hodnoty 7 000 hodín plného používania bola odôvodnená a súdržná, keďže zabezpečovala stabilný a značný odber základného zaťaženia. Na to, aby koncoví používatelia dosiahli 7 000 hodín používania, museli by odoberať elektrinu zo sústavy zodpovedajúcu maximálnemu ročnému špičkovému zaťaženiu každú štvrťhodinu počas obdobia predstavujúceho 80 % roka. Hodnota 7 000 hodín plného používania teda nie je funkciou množstva odoberanej elektriny, ale stability odberu. Inými slovami, 7 000 hodín plného používania by bolo možné dosiahnuť, iba ak by mal odberateľ presne rovnaký odber počas najmenej 80 % celého roka. Nemecko takisto vysvetľuje, že požiadavka odberu 10 GWh bola takto vymedzená, lebo používatelia sústav by uvažovali o opustení všeobecného systému sieťových poplatkov iba pri určitej úrovni odberu elektriny ([44]).

(74) Pokiaľ ide o potenciálne použitie štátnych prostriedkov, Nemecko zastáva názor, že štát nevykonával žiadnu kontrolu nad financovaním oslobodenia. Tvrdí, že samotné schvaľovanie oslobodenia regulačnými orgánmi nebolo dostatočné na zavedenie takej kontroly.

(75) Nemecko okrem toho tvrdí, že doplatok podľa paragrafu 19 sa neposudzuje ako poplatok v zmysle rozsudku vo veci Essent ([45]). Na podporu tohto argumentu Nemecko tvrdí, že doplatok podľa paragrafu 19 neurčoval štát ale PPS, ktoré sú prevažne súkromnými spoločnosťami. V rozpore s rozsudkom vo veci Essent takisto zisky z doplatku podľa paragrafu 19 nesmerovali do štátneho rozpočtu. Napokon, PPS mohli voľnosť, pokiaľ ide o používanie prostriedkov získaných z doplatku podľa paragrafu 19.

(76) Podľa tvrdenia Nemecka ani samotná skutočnosť, že doplatok podľa paragrafu 19 zaviedla agentúra BNetzA, nebola dostatočná na zavedenie štátnej kontroly. Nemecko v tejto súvislosti vysvetľuje, že doplatok podľa paragrafu 19 bol zavedený s cieľom umožniť vyrovnávanie strát príjmov spôsobených oslobodením. Takéto vyrovnávanie v rámci celého Nemecka bolo potrebné vzhľadom na regulačné špecifiká v Nemecku, kde je prenosová sústava rozdelená na štyri geografické oblasti a medzi štyri PPS. Alternatíva by spočívala vo zvýšení sieťových poplatkov pre neoslobodených koncových používateľov prenosovej sústavy v príslušnej oblasti, čo by však viedlo ku geografickým rozdielom v záťaži nákladov v Nemecku. Výška záťaže nákladov tak závisela od počtu oslobodení v rámci prenosovej sústavy v príslušnej oblasti.

([44]) Kumulatívne požiadavky odberu elektriny presahujúceho hodnotu 10 GWh a dosiahnutia hodnoty 7 000 hodín plného používania možno splniť aj so zaťažením 1,4 MW.

([45]) Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06 ECLI:EU:C:2008:413.

(77) Pokiaľ ide o rok 2011, Nemecko vysvetľuje, že straty príjmov, ktoré vznikli v roku 2011, sa nemohli nahradiť prostredníctvom sieťových poplatkov v roku 2011, keďže sieťové poplatky sa musia určiť vopred. Straty sa nemohli nahradiť ani v roku 2012, keďže sieťové poplatky sa musia vypočítať na základe predpokladaných nákladov sústavy. Pri neexistencii doplatku podľa paragrafu 19 sa straty príjmov spôsobené oslobodením mohli čiastočne, ak vôbec, kompenzovať prostredníctvom regulačného účtu *Regulierungskonto* podľa ustanovení paragrafu 5 vyhlášky ARegV 2011. Ak by v takom prípade straty príjmov viedli k negatívnemu rozdielu medzi získanými príjmami a povolenou maximálnou úrovňou príjmov, tento rozdiel by sa zaznamenal na regulačnom účte. Ak by po skončení regulačného postupu bola bilancia stále záporná, mohla by sa previesť na zvýšenie povolených maximálnych úrovní príjmov na nasledujúce regulačné obdobie. Nemecko v tejto súvislosti ďalej vysvetľuje, že príslušný regulačný orgán nikdy nevlastnil regulačný účet *Regulierungskonto*, ani nemal nad ním kontrolu. Regulačný účet *Regulierungskonto* slúžil na jediný účel, vyrovnávanie prostriedkov získaných zo sieťových poplatkov, ktoré presahujú povolenú maximálnu úroveň príjmov, počas konkrétneho regulačného obdobia v rámci systému opísaného v odôvodnení 41. Preto na regulačnom účte *Regulierungskonto* neboli zaregistrované žiadne likvidné aktíva, ktoré by sa mohli použiť na financovanie strát príjmov spôsobených oslobodením.

(78) Nemecko takisto zastáva názor, že úplné oslobodenie nevytvára dodatočnú záťaž pre štátny rozpočet. Predovšetkým, PPS nie je možné spájať so štátom. Pri koordinácii svojich postupov v súvislosti so spravovaním doplatku podľa paragrafu 19 na účely efektívnosti a transparentnosti by nekonali podobne ako fond.

(79) Nemecko navyše vyjadrilo svoj názor, že úplné oslobodenie od sieťových poplatkov nevytvára narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu. Nemecko sa v tejto súvislosti zmienilo o vysokej úrovni nákladov na elektrinu, ktoré by zaťažili energeticky náročné podniky pôsobiace v Nemecku viac než ich konkurentov pôsobiacich v ostatných členských štátoch. Nemecko v tejto súvislosti takisto tvrdilo, že by malo byť povolené členským štátom prijímať opatrenia, ktoré udržiavajú konkurencieschopnosť európskeho priemyslu, predovšetkým energeticky náročných priemyselných odvetví, a zdôraznilo v tejto súvislosti, že Nemecko má v porovnaní s inými členskými štátmi veľmi ambicióznu politiku v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a že táto politika si vyžaduje dôležité investície do sústav. Sieťové poplatky sa preto budú zvyšovať. Obmedzenie nákladov na energie, ktoré vyplynulo zo zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, bolo potrebné na zabezpečenie rovnakých podmienok v porovnaní s odvetviami v iných členských štátoch alebo v tretích krajinách. Bez obmedzení by bol nemecký priemysel ohrozený.

(80) Nemecko ďalej vysvetľuje, že aj keby sa úplné oslobodenie posudzovalo ako pomoc, predstavovalo by v každom prípade zlučiteľnú pomoc podľa článku 107 ods. 3 písm. b) alebo c) zmluvy, keďže úplné oslobodenie platné v rokoch 2011 – 2013 bolo potrebné ako stimul pre profil odberu elektriny, ktorý bol prospešný pre sústavu a jej stabilitu. Nemecko v tejto súvislosti vysvetľuje, že úplné oslobodenie bolo potrebné na udržanie odberateľov základného zaťaženia v systéme všeobecnej dodávky elektrickej energie, aby sa predišlo ich prechodu na systém vlastného dodávania alebo vybudovaniu priameho pripojenia k elektrárni na úkor stability sústavy. Úplné oslobodenie takto prispelo k plneniu cieľa bezpečnosti dodávok. Nemecko v tejto súvislosti opakuje, že odberatelia základného zaťaženia svojou predvídateľnosťou a stabilným odberom uľahčujú zabezpečenú správu sústavy. Okrem toho Nemecko zdôrazňuje, že oslobodený odber základného zaťaženia bol predpokladom pre minimálnu konvenčnú výrobu elektrickej energie potrebnú na zaručenie stability sústavy, a odvoláva sa aj na štúdiu z roku 2012. Nemecko predovšetkým vysvetľuje, že v období rokov 2011 – 2013 v mixe elektrickej energie v Nemecku naďalej dominovali konvenčné elektrárne a stále nebol veľmi pružný. Bez veľkého a stáleho odberu elektrickej energie by konvenčné elektrárne so synchrónnymi generátormi nemohli pracovať v nepretržitom režime a poskytovať rovnaké podporné služby ([46]). To by bolo dôležité najmä vzhľadom na rastúci podiel elektriny vyrábanej z nestálych obnoviteľných zdrojov energie a na rozhodnutie zatvoriť osem jadrových elektrární po havárii vo Fukušime. Bez konvenčných elektrární so synchrónnymi generátormi by sa od prevádzkovateľov sústav vyžadovalo vykonanie iných opatrení na stabilizáciu sústav, ktoré by následne zvýšili všeobecné náklady sústav. Nemecko preto zastáva názor, že cieľ úplného oslobodenia bol v súlade s celkovými cieľmi stanovenými v paragrafe 1 zákona EnWG, konkrétne bezpečné, cenovo prijateľné a efektívne dodávky elektrickej energie. Nemecko takisto tvrdí, že úplné oslobodenie bolo potrebné na uľahčenie rozvoja obnoviteľných zdrojov elektrickej energie, keďže zaručovalo, že vždy, keď sa vyrobí elektrina z obnoviteľných zdrojov, budú existovať jej odberatelia. Bez odberateľov základného zaťaženia by existovalo riziko, že elektrina z obnoviteľných zdrojov by sa vyrábala v časoch, keď by nebol žiadny dopyt po elektrickej energii. Z toho by však prevádzkovateľom sústav vyplynula povinnosť obmedzovať zariadenia na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov a kompenzovať ich, a tým zvyšovať náklady na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov.

([46]) V smernici 2009/72/ES je pojem „podporná služba“ vymedzený ako: „služba potrebná na prevádzku prenosovej alebo distribučnej sústavy“. Príkladom takých služieb, ktoré môžu PPS poskytnúť výrobcovia, sú frekvenčné (regulácia systému) a nefrekvenčné (regulácia napätia a štart z tmy) podporné služby, ktoré zabezpečujú správu sústavy.

(81) Nemecko napokon vysvetľuje, že cieľom úplného oslobodenia bolo aj vykonávanie článku 14 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ([47]), ako aj odôvodnenia 32 a článku 32 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES ([48]), v ktorých sa vyžaduje nediskriminačné uplatňovanie sieťových poplatkov. Nemecko tvrdí, že úplným oslobodením sa zabezpečilo, že sieťové poplatky odrážali rozdielne príčinné súvislosti nákladov odberu základného zaťaženia elektriny a bežného odberu elektriny.

5. **POSUDZOVANIE SCHÉMY POMOCI**

(82) Nasledujúce posudzovanie je založené na posudzovaní právneho rámca, situácie na trhu, mixu elektrickej energie a situácie v sústave v rokoch 2011 – 2013 a obmedzuje sa iba na uvedené faktory.

5.1. *EXISTENCIA POMOCI V ZMYSLE ČLÁNKU 107 ODS. 1 ZMLUVY*

(83) Podľa článku 107 ods. 1 zmluvy je podpora akéhokoľvek druhu udelená členským štátom alebo prostredníctvom štátnych fondov, ktorá zvýhodňovaním určitých podnikov alebo výroby určitého tovaru narušuje alebo hrozí, že bude narušovať hospodársku súťaž, nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ má vplyv na obchod medzi členskými štátmi ([49]).

5.1.1. EXISTENCIA VÝHODY

(84) Koncepcia výhody v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy zahŕňa nielen pozitívne prínosy, ako sú subvencie, ale aj opatrenia, ktoré rôznymi formami znižujú poplatky, ktoré sú bežne zahrnuté do rozpočtu podniku a ktoré sú preto, bez toho, aby boli subvenciami v užšom slova zmysle, podobné svojou povahou a majú rovnaký účinok ([50]).

(85) Spotrebitelia elektriny spravidla platia poplatok za používanie elektrizačnej sústavy. Tento poplatok odráža náklady, ktoré tento spotrebiteľ spôsobil sústave. Pre podniky využívajúce elektrizačnú sústavu preto sieťové poplatky tvoria súčasť ich bežných výrobných nákladov. Úplné oslobodenie na základe druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 zbavilo odberateľov základného zaťaženia s ročným odberom elektriny presahujúcim hodnotu 10 GWh a dosahujúcim hodnotu 7 000 hodín plného používania finančnej záťaže a výrobných nákladov, ktoré by inak museli znášať. Druhá veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 preto predstavovala výhodu pre odberateľov základného zaťaženia, ktorí spĺňali kritériá oprávnenosti.

(86) Niektoré zainteresované strany tvrdili, že oslobodenie nepredstavovalo výhodu, lebo zodpovedalo platbe za službu (stabilný odber) za trhových podmienok (s odvolaním na takzvanú zásadu súkromného subjektu v trhovom hospodárstve) alebo platbe kompenzácie za službu všeobecného hospodárskeho záujmu.

Žiadna kompenzácia za službu všeobecného hospodárskeho záujmu.

(87) Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci Altmark vyjasnil, že aby kompenzácia za službu všeobecného hospodárskeho záujmu nepredstavovala štátnu pomoc podľa článku 107 ods. 1 zmluvy, musia byť splnené všetky tieto štyri kritériá ([51]):

a) prijímajúci podnik musí byť skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a tieto záväzky musia byť jasne definované;

b) kritériá, na základe ktorých sa vypočíta kompenzácia, musia byť vopred objektívne a transparentne stanovené, aby sa vylúčilo, že kompenzácia bude predstavovať ekonomickú výhodu, ktorá je spôsobilá zvýhodniť prijímajúci podnik vo vzťahu ku konkurenčným podnikom;

([47]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1228/2003 (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 15).

([48]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55).

([49]) Posudzovanie sa vykonáva bez toho, aby bolo dotknuté prebiehajúce konanie o porušení 2014/2285 o paragrafe 24 zákona EnWG.

([50]) Rozsudok z 23. februára 1961, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Vysoký úrad, 30/59, EU:C:1961:2; rozsudok z 19. mája 1999, Taliansko/Komisia, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, bod 15; rozsudok z 5. októbra 1999, Francúzsko/Komisia, C-251/97, ECLI:EU:C:1999:480, bod 35.

([51]) Rozsudok z 24. júla 2003, Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C–280/00, ECLI:EU:C:2003:415, body 87 až 93.

c) kompenzácia nemôže prekročiť sumu, ktorá je potrebná na pokrytie všetkých nákladov alebo ich časti, vzniknutých pri plnení úloh služby vo verejnom záujme, berúc do úvahy príslušné tržby, ako aj primeraný zisk z plnenia týchto záväzkov;

d) ak sa výber podniku, ktorý bude poverený realizáciou záväzkov služieb vo verejnom záujme v konkrétnom prípade neuskutočňuje prostredníctvom výberového konania v rámci verejnej súťaže umožňujúcej vybrať kandidáta schopného poskytovať tieto služby za najnižšiu cenu, výška nevyhnutnej kompenzácie musí byť určená na základe analýzy výdavkov, ktoré by stredne veľký podnik, dobre riadený a primerane vybavený dopravnými prostriedkami vynaložil pri realizácii týchto záväzkov, zohľadniac pri tom súvisiace príjmy ako aj primeraný zisk pri realizácii záväzkov služby vo verejnom záujme.

(88) Zistilo sa však, že v tomto prípade uvedené štyri kumulatívne podmienky nie sú splnené. Po prvé, v nemeckých právnych predpisoch nie je označená žiadna služba všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorá by spočívala v stabilnom odbere, a odberatelia základného zaťaženia nie sú poverení žiadnou povinnosťou poskytovať služby vo verejnom záujme ([52]). Po druhé, zákon neobsahuje žiadne kritériá, na základe ktorých by sa mali počítať náklady, aby sa predchádzalo nadmerným kompenzáciám. Po tretie, pre mnohých odberateľov základného zaťaženia odber dosahujúci hodnotu 7 000 hodín plného používania a presahujúci hodnotu 10 GWh jednoducho zodpovedá ich normálnemu odberu a neznamená žiadne osobitné náklady. Úplné oslobodenie v týchto prípadoch potom nevyhnutne vedie k nadmerným kompenzáciám, keďže presahuje kompenzáciu potrebnú na pokrytie mimoriadnych nákladov súvisiacich s údajnou povinnosťou poskytovať služby vo verejnom záujme. Napokon, podniky neboli vybraté v súlade s postupom verejného obstarávania a oslobodenie nebolo stanovené na základe analýzy nákladov, ktoré by pri plnení týchto záväzkov vznikli priemernému a dobre fungujúcemu podniku, primerane vybavenému potrebnými prostriedkami, pri zohľadnení príjmov a primeraného zisku z plnenia týchto záväzkov. Nemecko naproti tomu uviedlo, že bolo ťažké vyčísliť hodnotu, akú malo pre sústavu stabilné zaťaženie.

Úplné oslobodenie nezodpovedá správaniu účastníka trhu

(89) Pokiaľ ide o argument, že úplné oslobodenie bolo podobné platbe, ktorú by účastník trhu vykonal pri kúpe danej služby, zistilo sa, že nebol predložený nijaký presvedčivý argument, ktorý by preukázal, že hodnota úplného oslobodenia zodpovedá cene, za ktorú by prevádzkovatelia sústav boli ochotní (bez druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011) kúpiť si údajnú službu od odberateľov základného zaťaženia.

(90) Po prvé, zo skutočnosti, že prevádzkovatelia sústav vznášali námietky proti oslobodeniu na vnútroštátnych súdoch (pozri odôvodnenia 52 a 53), vyplýva, že prevádzkovatelia sústav by si sami nekupovali údajnú službu za cenu úplného oslobodenia pri prekročení úrovne individuálnych sieťových poplatkov (podrobnosti o individuálnych sieťových poplatkoch sú uvedené v oddiele 5.1.2). Agentúra BNetzA vykonala prieskum medzi prevádzkovateľmi sústav na účely hodnotiacej správy z 30. marca 2015 o vplyve paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV na správu elektrizačných sústav, so zameraním na údaje týkajúce sa obdobia rokov 2011 – 2013 (ďalej len „hodnotiaca správa z roku 2015“) ([53]). Zo správy vyplýva, že prevádzkovatelia sústav, ktorí majú k svojim sústavám pripojených odberateľov základného zaťaženia, sú rozdelení v otázke užitočnosti odberateľov základného zaťaženia pre stabilitu sústavy. Niektorí uviedli, že v období rokov 2011 – 2013 odberatelia základného zaťaženia spôsobili nižšie náklady sústavy (ale aj tak rozhodne náklady spôsobili) v porovnaní s inými používateľmi sústavy s nestálym a nepredvídateľným zaťažením, zatiaľ čo iní vysvetlili, že pružné zaťaženie je užitočnejšie na reguláciu kolísania ([54]). Jeden PPS takisto vysvetlil, že prispievanie odberateľov základného zaťaženia k stabilite sústav závisí od konkrétnych podmienok sústavy ([55]). Napokon, niektorí z týchto prevádzkovateľov sústav zistili, že dotknutí odberatelia základného zaťaženia mali rovnaký profil odberu už pred zavedením oslobodenia, takže oslobodenie pre nich nebolo potrebné na to, aby zmenili svoje správanie. Inými slovami, službu poskytovali v každom prípade, aj bez daného opatrenia. Tieto zistenia ďalej potvrdzujú, že nie všetci prevádzkovatelia sústav by z vlastnej vôle „kupovali“ stabilné zaťaženie od odberateľov základného zaťaženia a ani jeden z nich za cenu úplného oslobodenia.

(91) Po druhé, aj za predpokladu, že v niektorých prípadoch by prevádzkovatelia sústav aktívne kupovali údajnú službu, obstarávali by si ju iba v obmedzenom objeme potrebnom na uľahčenie správy sústavy a za cenu odrážajúcu diferencovaný príspevok k stabilite. Naproti tomu úplné oslobodenie sa poskytuje odberateľom

([52]) Pozri aj rozsudok z 26. novembra 2015, Španielsko/Komisia, T-461/13, ECLI:EU:T:2015:891, body 67 až 75.
([53]) Evaluierungsbericht zu den Auswirkungen des § 19 Abs. 2 StromNEV auf den Betrieb von Elektrizitätsversorgungsnetzen, BNetzA, 30. marec 2015. Pozri aj odpovede spolkovej vlády členom nemeckého parlamentu k tejto správe (BT-Drucksache 18/5763, dostupné na adrese: http://dipbt.bundestag.de/doc/btd/18/057/1805763.pdf).
([54]) Pozri negatívne odpovede v obrázkoch 6 a 7 správy a zistenia na s. 38 hodnotiacej správy z roku 2015.
([55]) Pozri s. 38 hodnotiacej správy z roku 2015.

základného zaťaženia s odberom dosahujúcim hodnotu 7 000 hodín plného používania a presahujúcim hodnotu 10 GWh, bez ohľadu na úroveň sústavy, ku ktorej sú pripojení, alebo na ich účinný príspevok k stabilite sústav ([56]), alebo na skutočnosť, že už môže byť dostatok odberateľov základného zaťaženia, ktorí umožňujú stabilnú správu sústavy. Zároveň, ak je stabilný dopyt (a nie zníženie nákladov) kľúčovým faktorom pre bezpečnú správu sústavy, nie je dôvod vylúčiť z oslobodenia stabilných odberateľov s odberom nižším než 10 GWh.

(92) Po tretie, uvádza sa, že nemecké súdy takisto dospeli k záveru, že úplné oslobodenie sa nemôže považovať za platbu za službu, po prvé preto, že pre mnohých odberateľov základného zaťaženia „služba“ iba zodpovedá ich bežnému režimu odberu, a po druhé preto, že úplné oslobodenie neberie do úvahy konkrétne poskytnuté zvýšenie stability. Podľa týchto súdov by mohlo byť odôvodnené iba zníženie zohľadňujúce konkrétny vplyv každého odberateľa základného zaťaženia na sústavu (pozri odôvodnenia 52 a 52).

(93) Časť zainteresovaných strán založila tvrdenie, že úplné oslobodenie zodpovedalo platbe, ktorú by účastník trhu vykonal pri kúpe služby odberateľa základného zaťaženia, na štúdii z roku 2012 (pozri odôvodnenie 59 tohto rozhodnutia).

(94) Zistilo sa, po prvé, že oslobodenie bolo zavedené regulačným aktom, teda štátom konajúcim v postavení regulačného orgánu. V tejto súvislosti je potrebné uplatniť najnovšiu judikatúru Všeobecného súdu vo veci EDF/Komisia ([57]). Podľa tohto rozsudku, keď sa členský štát odvoláva na zásadu súkromného subjektu v trhovom hospodárstve, musí preukázať, že jeho regulačné rozhodnutie bolo prijaté v postavení akcionára a nie v postavení subjektu verejného sektora. V tomto prípade Nemecko (na spolkovej úrovni) nie je akcionárom prevádzkovateľov sústav. V každom prípade, Nemecko nepredložilo nijaké dokumenty, ktoré by preukazovali, že prihliadalo na vlastníctvo akcií regionálnych a miestnych orgánov v spoločnostiach prevádzkovateľov sústav. Nemecko skutočne nepredložilo žiadny aktuálny dôkaz preukazujúci akékoľvek obchodné úvahy, a neurobili to ani zainteresované strany. V štúdii je postdatované regulačné rozhodnutie agentúry BNetzA zo 14. decembra 2011. V tomto prípade teda nie je možné uplatniť zásadu súkromného subjektu v trhovom hospodárstve.

(95) Zistilo sa, po druhé, že aj keby bolo možné uplatniť zásadu súkromného subjektu v trhovom hospodárstve, čo sa nestalo, v tejto štúdii je postdatované zavedenie oslobodenia. Súkromný subjekt v trhovom hospodárstve sa teda nemohol na to spoliehať pri rozhodovaní o oslobodení.

(96) Aj keby bola štúdia z roku 2012 relevantná na uplatnenie zásady súkromného subjektu v trhovom hospodárstve, čo sa nestalo, nepodporuje to uvedené tvrdenia. Zainteresované strany tvrdia, že na zabezpečenie nutnej minimálnej výroby takými elektrárňami je potrebný stabilný a veľký dopyt, keďže ten zaistí ziskovosť príslušnej elektrárne a zabezpečí, že nebude vyradená z prevádzky. Je však potrebné poznamenať, že samotná štúdia z roku 2012 sa vôbec netýka užitočnosti odberateľov základného zaťaženia na udržanie požadovanej minimálnej výroby konvenčnými elektrárňami v Nemecku s cieľom zaistiť zabezpečenú správu sústavy. Nie je to cieľom štúdie z roku 2012 a odberatelia základného zaťaženia v nej v skutočnosti vôbec nie sú spomenutí. Naopak, v súhrne výsledkov štúdie ([58]) sa zdôrazňuje, že minimálna výrobná kapacita potrebná v Nemecku na zaistenie zabezpečenej správy sústavy sa odhadovala na základe existujúceho dopytu v Nemecku. Inými slovami, minimálna výrobná kapacita potrebná v Nemecku na zaistenie zabezpečenej správy sústavy závisí od objemu odberu, ale aj od druhu zaťaženia, ktoré je potrebné uspokojiť. Ak by bol dopyt nižší, alebo ak by nebolo potrebné zabezpečovať výrobu základného zaťaženia na pokrytie odberu základného zaťaženia, minimálna výrobná kapacita potrebná v Nemecku by bola odlišná. Odberatelia základného zaťaženia sú časťou dôvodu, prečo je v prvom rade potrebná táto veľkosť výrobnej kapacity. Ich dopyt preto ťažko možno opísať ako službu. V každom prípade, samotná existencia odberateľov základného zaťaženia by nebola dostatočná na zabezpečenie toho, aby dotknuté elektrárne zostali na trhu. To bude v konečnom dôsledku závisieť od ceny, za akú sa elektrická energia predáva. Ak je táto cena príliš nízka, neumožní elektrárni so základným zaťažením zostať na trhu. Závisieť to bude aj od úrovne výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov. V časoch nízkeho dopytu, ale vysokej úrovne výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov má elektrina z obnoviteľných zdrojov prednosť v dodávkach a prednosť v prístupe pred elektrárňami využívajúcimi fosílne palivá. Napokon je potrebné poznamenať, že časť konvenčných elektrární, ktoré sa spomínajú v štúdii z roku 2012 o minimálnej výrobe konvenčných elektrární, nie sú elektrárne so základným zaťažením, ale konvenčné elektrárne, ktorých výrobu možno rýchlo zvýšiť, ako sú plynové turbíny. Odberatelia základného zaťaženia nebudú predstavovať stimul pre tento druh elektrární, aby zostali na trhu, keďže ich ziskovosť je spojená s možnosťou dosiahnuť vyššie ceny elektriny, keď je systém vystavený tlaku.

([56]) Na účely úplného oslobodenia sa nerozlišuje medzi odberateľmi s absolútne stabilným odberom nad 8 760 hodín plného používania a odberateľmi, ktorých odber je menej stabilný.
([57]) Rozsudok zo 16. januára 2018, EDF/Komisia, T-747/15, ECLI:EU:T:2018:6, body 218 až 251.
([58]) Pozri s. i) štúdie z roku 2012 pod názvom „Ergebniszusammenfassung“.

(97) Niektoré zainteresované strany takisto tvrdili, že oslobodenie je odôvodnené, lebo odberatelia základného zaťaženia sú súčasťou päťstupňového plánu odpájania záťaže, ktorý zaviedli PPS s cieľom predchádzať výpadkom elektrickej energie, keď je systém preťažený. Tento plán je opísaný v predpise o prenose z roku 2007 (Pravidlá pre siete a sústavy prevádzkovateľov nemeckej prenosovej sústavy). Tvrdia takisto, že toto odpájanie záťaže by nastalo mimo akýchkoľvek zmluvných vzťahov a bez kompenzácie a že úplné oslobodenie im kompenzuje ich prispievanie k bezpečnosti dodávok.

(98) K tomuto bodu sa uvádza, po prvé, že tieto tvrdenia sú v rozpore so samotným predpisom o prenose z roku 2007. V článku 7.3.4 ods. 6 predpisu o prenose z roku 2007 sa výslovne uvádza, že odpájanie záťaže bude zaistené zmluvnými dohodami s odberateľmi sústav. Navyše neexistuje nijaký vzájomný vzťah medzi úplným oslobodením a odpájaním záťaže v tom zmysle, že zapojenie do päťstupňového plánu odpájania záťaže nie je požiadavkou, ktorá by oprávňovala na úplné oslobodenie. Zainteresované strany v tomto bode pripúšťajú, že ich stabilný odber iba zvyšuje pravdepodobnosť zapojenia do plánu. Súčasťou plánu môžu byť aj odberatelia, ktorí sa nepovažujú za odberateľov základného zaťaženia. Súčasťou päťstupňového plánu odpájania záťaže skutočne budú musieť byť aj iní odberatelia než odberatelia základného zaťaženia. Plán sa týka 35 % až 50 % záťaže sústavy (po odpojení čerpadiel) ([59]). Podľa informácií predložených Nemeckom príjemcovia úplného oslobodenia by celkovo dosiahli špičkové zaťaženie približne 3,5 GW, čo predstavuje približne 4,2 % špičkového dopytu v Nemecku v roku 2013 ([60]). Preto aj za predpokladu, že oslobodenie by mohlo predstavovať náhradu za zapojenie do päťstupňového plánu, stále by predstavovalo selektívnu výhodu, keďže by sa obmedzovalo na odberateľov základného zaťaženia a boli by z neho vylúčení všetci ostatní odberatelia, ktorí sú takisto súčasťou päťstupňového plánu odpájania záťaže.

(99) Napokon sa zdá, že niektoré zainteresované strany tvrdia, že odberatelia základného zaťaženia musia pri pripájaní do sústavy dodržať osobitné technické špecifikácie a že dodržanie tých špecifikácií si bude od odberateľov základného zaťaženia vyžadovať investície do zariadení, ktoré zlepšia stabilitu sústavy, lebo dodávajú jalový výkon ([61]), ale za to nedostanú kompenzáciu.

(100) Uvádza sa však, že úplné oslobodenie sa nemôže považovať za náhradu za túto údajnú službu, ktorú by zaplatil súkromný subjekt v trhovom hospodárstve. Situácia opísaná zainteresovanými stranami rozhodne nezodpovedá službe, ktorú by si prevádzkovatelia sústav kupovali. Zodpovedá technickej špecifikácii, ktorú musia odberatelia dodržať, aby sa mohli pripojiť k sústave. Predovšetkým musia zabezpečiť, aby ich faktor posunu zostal medzi hodnotami – 0,9 a + 0,9. V závislosti od podmienok si to môže skutočne od odberateľa vyžadovať, aby investoval do špecifického zariadenia s cieľom zabezpečiť, že jeho faktor posunu zostane medzi predpísanými hodnotami. To sa nemôže považovať za službu sústave, ale predstavuje to preventívne opatrenie proti väčším výkyvom sústavy. Ak by odberatelia vrátane odberateľov základného zaťaženia nedodržali tieto technické špecifikácie, boli by zodpovední za výrazné výkyvy napätia v sústave. Samotné zainteresované strany uznávajú, že táto špecifikácia je potrebná na zaistenie bezpečnej správy sústavy. Tieto technické špecifikácie sa navyše uplatňujú na každého odberateľa, ktorý žiada o pripojenie k príslušnej sústave, nielen konkrétne na odberateľov základného zaťaženia, takže aj keby bolo možné oslobodenie považovať za „náhradu“ (čo však nie je možné), stále by predstavovalo selektívnu výhodu, keďže by sa obmedzovalo na odberateľov základného zaťaženia a boli by z neho vylúčení všetci ostatní odberatelia, na ktorých sa takisto vzťahuje rovnaká požiadavka.

5.1.2. EXISTENCIA SELEKTÍVNEJ VÝHODY

(101) Zainteresované strany aj Nemecko tvrdili, že úplné oslobodenie nepredstavuje selektívnu výhodu, keďže toto oslobodenie bolo odôvodnené povahou a logikou systému sieťových poplatkov v Nemecku. Zdôrazňujú, že systém sieťových poplatkov v Nemecku je založený na príčinnej súvislosti nákladov, ale odberatelia základného

([59]) Stupeň 1: 49,8 Hz Varovanie pracovníkov a vytvorenie prehľadu zatiaľ neaktivovanej kapacity elektrárne, podľa pokynov PPS, odpájanie čerpadiel.
Stupeň 2: 49,0 Hz Okamžité odpojenie 10 – 15 % záťaže sústavy.
Stupeň 3: 48,7 Hz Okamžité odpojenie ďalších 10 – 15 % záťaže sústavy.
Stupeň 4: 48,4 Hz Okamžité odpojenie ďalších 15 – 20 % záťaže sústavy.
Stupeň 5: 47,5 Hz Odpojenie všetkých výrobných zariadení od sústavy.

([60]) Špičkový dopyt v Nemecku v roku 2013 predstavoval 83,1 GW, pozri RAP (2015): Správa o nemeckej energetickej sústave. Verzia 1.0. Štúdia objednaná iniciatívou Agora Energiewende je dostupná na adrese https://www.agora-energiewende.de/fileadmin/downloads/publikationen/CountryProfiles/Agora_CP_Germany_web.pdf.

([61]) V sústave využívajúcej striedavý prúd je na prenos elektrickej energie potrebný činný výkon aj jalový výkon. Činný výkon je výkon odoberaný a prepravovaný elektrickým vedením. Naproti tomu jalový výkon je potrebný na udržiavanie napätia vo vedení (pozri napríklad vysvetlenia, ktoré poskytla spoločnosť Amprion: https://www.amprion.net/%C3%9Cbertragungsnetz/Physikalische-Grundlagen/Blind-Wirkleistung/). Vyrába sa synchrónnymi generátormi a ďalšími zariadeniami na kompenzáciu jalového výkonu. Jalový výkon spravidla klesá, keď sú elektrické vedenia dlhé, takže dlhé vedenia si vyžadujú inštaláciu zariadení na kompenzáciu jalového výkonu v strede vedenia.

zaťaženia majú profil odberu a zaťaženia, ktorý sa výrazne odlišuje od typických používateľov sústav s nestálym a nepredvídateľným odberom a zaťažením. Odberatelia základného zaťaženia prispievali k znižovaniu rôznych nákladov sústavy, čo odôvodňovalo úplné oslobodenie.

(102) Úplné oslobodenie môže predstavovať štátnu pomoc iba do tej miery, že výhoda poskytovaná odberateľom základného zaťaženia je selektívna. S cieľom preukázať, že výhoda je selektívna, Komisia musí preukázať, že opatrenie rozlišuje medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sú vzhľadom na určený cieľ referenčného systému v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii, a že také rozlišovanie nemožno odôvodniť povahou ani všeobecnou schémou referenčného systému ([62]).

(103) S cieľom overiť, či v príslušnom právnom rámci úplné oslobodenie predstavuje selektívnu výhodu pre určité podniky oproti iným podnikom, ktoré sú vzhľadom na určený cieľ sledovaný v danom rámci v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii, je potrebné najskôr vymedziť referenčný rámec, do ktorého príslušné opatrenie patrí ([63]).

5.1.2.1. ***Referenčný systém***

(104) Komisia súhlasí s tým, že na účely tohto rozhodnutia je relevantným referenčným rámcom nemecký systém sieťových poplatkov. Tento systém sieťových poplatkov vychádza zo zásady, že sieťové poplatky musia byť založené na nákladoch a musia byť nediskriminačné. V paragrafe 21 zákona EnWG je skutočne stanovená zásada, že sieťové poplatky musia byť primerané („angemessen"), nediskriminačné a transparentné (pozri odôvodnenie 7 tohto rozhodnutia). Zásada príčinnej súvislosti nákladov je uvedená v paragrafe 16 predpisu StromNEV a implicitne aj v paragrafe 3 predpisu StromNEV, v ktorom sa uvádza, že sieťové poplatky zodpovedajú platbe za použitie sústav. V predpise StromNEV sú stanovené podrobné pravidlá metodiky na určovanie sieťových poplatkov, ktoré odrážajú náklady.

(105) V paragrafe 24 zákona EnWG 2011 sa spolková vláda poveruje, aby predpisom stanovila metodiku určovania všeobecných sieťových poplatkov. Ako je uvedené v odôvodnení 7 tohto rozhodnutia, v paragrafe 24 zákona EnWG sa v tomto smere rozlišuje medzi väčšinou používateľov a netypickými používateľmi sústav, od ktorých sa môže vyberať individuálny sieťový poplatok. V predpise StromNEV sa uplatňuje toto rozlišovanie a takisto sú uvedené dva súbory metodík: metodika uplatniteľná na typických používateľov sústav (paragrafy 15, 16 a 17 predpisu StromNEV) a metodika uplatniteľná na netypických používateľov sústav (pozri odôvodnenia 17 až 20 tohto rozhodnutia).

(106) V paragrafoch 15, 16 a 17 predpisu StromNEV je uvedená všeobecná výpočtová metóda na určovanie sieťových poplatkov. Táto metodika bola opísaná v odôvodneniach 10 a 14 tohto rozhodnutia. Predovšetkým funkcia simultánnosti opísaná v paragrafe 16 ods. 2 predpisu StromNEV a v prílohe 4 k predpisu StromNEV umožňuje rozdelenie nákladov sústavy pre rôznych používateľov sústavy podľa pravdepodobnosti, s akou odber elektriny jednotlivého dotknutého používateľa prispieva k ročnej špičke. Nemecko tvrdilo, že v systéme, v ktorom elektrická energia prúdi zhora nadol, je prvok ročnej špičky jednou z hlavných položiek nákladov sústavy.

(107) Nemecko však preukázalo, že kým táto všeobecná metodika umožňuje spoľahlivé určenie nákladov sústavy spôsobených väčšinou koncových používateľov, funkcia simultánnosti, ak sa uplatňovala rovnako na všetkých používateľov sústavy, fakticky nadhodnocovala náklady spôsobené odberateľmi základného zaťaženia v období rokov 2011 – 2013. Vysvetľuje to skutočnosť, že metodika výpočtu založená na funkcii simultánnosti rozdeľuje celkové náklady sústavy medzi všetkých používateľov, hoci medzi týmito nákladmi sú aj náklady, ktoré odberatelia základného zaťaženia nespôsobili, alebo spôsobili v období rokov 2011 – 2013 v oveľa menšej miere. Predovšetkým náklady, ktoré sú spojené s reguláciou náhlych zmien dopytu, nespôsobujú odberatelia základného zaťaženia, keďže tí majú predvídateľný a oveľa stálejší odber. To isté platí pre opatrenia, ktoré je potrebné prijímať na udržiavanie frekvencie v sústave napriek zmenám v zaťažení.

([62]) Rozsudok z 29. apríla 2004, Holandsko/Komisia, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, bod 43; rozsudok zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 80; rozsudok z 8. septembra 2011, Komisia/Holandsko, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, bod 62; rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, body 53 až 60; rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/Workd Duty Free Group SA, spojené veci C-20/15 P a C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, body 92 až 94.

([63]) Rozsudok zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03 ECLI:EU:C:2006:511, bod 56 a rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/Hansestadt Lübeck, C-524/14, ECLI:EU:T:2016:971, bod 55.

(108) Pravdou je, že odberatelia základného zaťaženia prispievajú k špičkovému zaťaženiu takisto ako všetci ostatní používatelia sústavy a že špičkové zaťaženie je dôležité pre dimenzovanie sústavy, a teda pre jeden z faktorov vytvárania nákladov sústavy. Nie je však relevantné pre rozdelenie ostatných nákladov sústavy (napríklad nákladov spojených s rezervami potrebnými na dodávanie regulačnej energie). Aj keby všetci používatelia sústavy mali nepredvídateľný a nestály profil odberu, stále by bolo racionálne rozdeliť tieto náklady pomocou rovnakého rozdeľovacieho kľúča, t. j. v pomere k ich príspevku k špičkovému zaťaženiu. Odberatelia základného zaťaženia však majú predvídateľný a oveľa stabilnejší profil odberu. Vzhľadom na energetický mix v rokoch 2011 – 2013 odberatelia základného zaťaženia vyvolávali oveľa menšiu potrebu systémových služieb než iní používatelia sústavy. Preto v systéme sieťových poplatkov založenom na zásade príčinnej súvislosti sa náklady na systémové služby, ktoré nie sú potrebné pre odberateľov základného zaťaženia, nemôžu medzi nich rozdeľovať pomocou rovnakého kľúča, ako sa používa pre používateľov sústavy s nestálym a nepredvídateľným zaťažením.

(109) Ani metodika výpočtu založená na funkcii simultánnosti nezohľadňuje úspory z rozsahu. Keď sa sústavne využíva úplná kapacita sústavy, náklady na jednotku sú oveľa nižšie než v prípade tej istej sústavy, keď rôzni odberatelia využívajú jej úplnú kapacitu iba občas, pričom celkove sa využíva iba do 30 % jej kapacity. Napokon, v dôsledku všeobecnej nestálosti a nepredvídateľnosti odberu používateľmi musia prevádzkovatelia sústav zohľadňovať bezpečnostnú rezervu pri dimenzovaní sústavy. Faktor simultánnosti skutočne iba vyjadruje pravdepodobnosť, že daný odberateľ bude odoberať elektrinu v čase špičkového zaťaženia, ale nemôže to zaručiť. Taká bezpečnostná rezerva však nie je potrebná v rovnakej miere pre odberateľov základného zaťaženia, ak je vôbec potrebná. Ak by sa teda sieťové poplatky odberateľov základného zaťaženia vypočítavali na základe metodiky určovania sieťových poplatkov pomocou funkcie simultánnosti, opäť by boli nadhodnotené.

(110) Komisia preto zastáva názor, že možnosť určovať individuálne sieťové poplatky pre netypických používateľov, akými sú odberatelia základného zaťaženia, ktorú poskytuje paragraf 24 zákona EnWG 2011, je v súlade so zásadou príčinnej súvislosti nákladov a nediskriminácie. Musí sa považovať za integrálnu súčasť referenčného systému, keďže slúži ako opravný prostriedok na zohľadňovanie nákladov sústavy skutočne spôsobených netypickými používateľmi sústavy, akými sú odberatelia základného zaťaženia.

(111) Komisia takisto zastáva názor, že ustanovenie, podľa ktorého individuálne sieťové poplatky pre netypických používateľov sústavy nemôžu byť nižšie než 20 % uverejnených sieťových poplatkov, tvorí integrálnu súčasť pravidiel upravujúcich individuálne sieťové poplatky podľa predpisu StromNEV. Po prvé, tento minimálny príspevok bol sústavne požiadavkou týkajúcou sa skupiny netypických používateľov sústavy, uvedenou v prvej vete paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV, a uplatňoval sa predovšetkým v období rokov 2011 – 2013 (pozri odôvodnenie 21 tohto rozhodnutia). Po druhé, uplatňoval sa na odberateľov základného zaťaženia aj podľa predpisu StromNEV 2010 (pozri odôvodnenie 20 tohto rozhodnutia). A napokon, sieťový poplatok ako minimálny príspevok vo výške 20 % pre netypických koncových používateľov, akými sú odberatelia základného zaťaženia, zodpovedá, ako vysvetlilo Nemecko (pozri odôvodnenie 20), bezpečnostnej sieti, ktorá zaisťuje, že netypickí používatelia týmto minimom prispievajú k odmene za prínos, ktorý im vzniká z pripojenia k sústave. Pokiaľ ide konkrétne o odberateľov základného zaťaženia, minimálny príspevok 20 % takisto zohľadňuje skutočnosť, že hoci metodika fyzickej stopy dôsledne odzrkadľuje náklady sústavy spôsobené odberateľmi základného zaťaženia, predpokladá aj určitú aproximáciu.

5.1.2.2. ***Odchýlka od referenčného systému***

(112) Komisia však zastáva názor, že úplné oslobodenie zavedené zákonom z 26. júla 2011 je v rozpore s koncepciou individuálnych sieťových poplatkov stanovenou v bode 3 prvej vety paragrafu 24 zákona EnWG 2011, podľa ktorej sa na netypické formy využívania sústavy môžu vzťahovať individuálne sieťové poplatky.

(113) Zásada príčinnej súvislosti nákladov a zásada, že sieťové poplatky majú byť primerané a nediskriminačné, znamenajú, že sieťové poplatky sa určujú na základe individuálnych nákladov sústavy, ktoré je možné priradiť danému používateľovi sústavy. Úplné oslobodenie od sieťových poplatkov by preto bolo v súlade s týmito zásadami iba v prípade, ak by sa preukázalo, že odberatelia základného zaťaženia nespôsobujú žiadne náklady sústavy. To sa však nepreukázalo. Naopak, odberatelia základného zaťaženia spôsobujú náklady sústavy, predovšetkým keď sa nanovo pripájajú k existujúcej sústave, keďže ich pripojenie si môže vyžadovať zvýšenie kapacity takej sústavy. Podobne, ak sústava ešte nebola vybudovaná, bude sa musieť dimenzovať tak, aby uspokojila prinajmenšom požiadavky odberateľov základného zaťaženia. Uznali to aj nemecké krajinské súdy a Spolkový súdny dvor. Jednoznačne dospeli k záveru, že úplné oslobodenie bolo v rozpore s paragrafom 24 zákona EnWG 2011 (pozri odôvodnenia 52 a 53 tohto rozhodnutia). Ďalej je potrebné poznamenať, že na inú kategóriu netypických používateľov sústavy, uvedenú v prvej vete paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV, sa naďalej vzťahovali individuálne sieťové poplatky vypočítané na základe ich individuálneho profilu zaťaženia počas rokov 2011 – 2013 (pozri odôvodnenie 21 tohto rozhodnutia). Úplným oslobodením odberateľov základného

zaťaženia sa preto zaviedla diskriminácia oboch ďalších skupín netypických používateľov sústavy, na ktorých sa naďalej vzťahovali individuálne sieťové poplatky, a všetkých ostatných koncových používateľov, keďže úplné oslobodenie sa odchyľuje od zásady príčinnej súvislosti nákladov a primeranosti sieťových poplatkov.

(114) Uvádza sa, že pred zavedením úplného oslobodenia v roku 2011 sa na odberateľov základného zaťaženia vzťahovali individuálne sieťové poplatky, pri určovaní ktorých sa muselo zohľadňovať obmedzenie nákladov sústavy alebo zmiernenie zvyšovania nákladov sústavy, ktoré umožnili odberatelia základného zaťaženia. Tieto individuálne sieťové poplatky však nemohli byť nižšie než 20 % uverejnených sieťových poplatkov. Na výpočet týchto nákladov agentúra BNetzA vymedzila metodiku fyzickej stopy (pozri odôvodnenie 19). Komisia zastáva názor, že táto metodika je spoľahlivou metodikou na aproximáciu nákladov spôsobených odberateľmi základného zaťaženia v období rokov 2011 – 2013, s ohľadom na vlastnosti elektrizačnej sústavy v tom čase. Touto metodikou sa skutočne sieťové poplatky určujú na základe nákladov, ktoré je možné priradiť odberateľovi základného zaťaženia, teda kapitálových nákladov a fixných prevádzkových nákladov súvisiacich s časťou sústavy, spájajúcou odberateľa základného zaťaženia s najbližšou elektrárňou so základným zaťažením, ktorá môže fakticky pokrývať celý jeho dopyt. Je síce pravda, že táto metóda vedie, ako kritizovala jedna zainteresovaná strana, k diferencovaným sieťovým poplatkom v závislosti od polohy odberateľa základného zaťaženia v sústave, je to však presne vec individuálnych sieťových poplatkov, konkrétne overovať náklady spôsobené sústave každým odberateľom základného zaťaženia. Ak je odberateľ základného zaťaženia ďalej od elektrárne so základným zaťažením, znamená to takisto, že bude využívať oveľa väčšiu časť sústavy na prepravu elektriny z elektrárne, ktorá môže fakticky pokrývať celý jeho dopyt. Odôvodnená je aj skutočnosť, že fyzická stopa sa vypočítava vo vzťahu k elektrárni pokrývajúcej celý dopyt odberateľa základného zaťaženia. Ak by mala elektráreň pokrývať iba časť dopytu odberateľa základného zaťaženia, znamenalo by to, že ten na pokrytie svojho dopytu využíva opäť viaceré časti sústavy, a teda je takisto zodpovedný za vyššie náklady sústavy. Pokiaľ ide o skutočnosť, že v rámci metodiky fyzickej stopy by sa vodné elektrárne nepovažovali za elektrárne so základným zaťažením, uvádza sa, že v usmernení agentúry BNetzA z roku 2010, už zmienenom v odôvodnení 19, sa vodné elektrárne považujú za elektrárne so základným zaťažením. Metodika fyzickej stopy navyše takisto zohľadňuje straty v sústave a všetky služby sústavy, ktoré odberateľ základného zaťaženia využíva, ak také sú. Primeranosť metodiky fyzickej stopy na určovanie nákladov sústavy spôsobených odberateľmi základného zaťaženia zásadne potvrdil Spolkový súdny dvor v roku 2016 ([64]).

(115) Komisia teda zastáva názor, že rozdielne zaobchádzanie s netypickými používateľmi (t. j. s nešpičkovými odberateľmi a odberateľmi základného zaťaženia) v porovnaní s ostatnými používateľmi sústavy je integrálnou súčasťou referenčného systému a je vyjadrené v jeho štruktúre, keďže je to založené na koncepcii individuálnych nákladov sústavy, ktoré je možné priradiť danému používateľovi sústavy.

(116) Úplné oslobodenie, účinné v rokoch 2011 – 2013, sa však odchyľuje od určovania individuálnych sieťových poplatkov uplatniteľných na netypických používateľov, keďže úplné oslobodenie nespočíva v individuálnom určovaní nákladov, ktoré spôsobil odberateľ základného zaťaženia. Hoci nešpičkoví odberatelia aj odberatelia základného zaťaženia sú z hľadiska cieľa systému sieťových poplatkov v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii (sú netypickými používateľmi, pre ktorých by v rokoch 2011 – 2013 uverejnené sieťové poplatky neboli viedli k sieťovým poplatkom, ktoré odrážajú náklady), zaobchádzalo sa s nimi rozdielne.

(117) Úplné oslobodenie sa okrem toho odchyľuje aj od referenčného systému v tom, že sa od odberateľa základného zaťaženia nevyžaduje platba najmenej 20 % uverejnených sieťových poplatkov, ako sa to požaduje od ostatných netypických používateľov, konkrétne od nešpičkových odberateľov. Tento rozdiel v zaobchádzaní zodpovedá diskriminácii, keďže neexistuje dôvod, prečo by odberatelia základného zaťaženia mali byť vyňatí z uvedenej požiadavky. Predovšetkým neexistuje dôvod, prečo by sa na individuálne sieťové poplatky pre nešpičkových odberateľov mala vzťahovať bezpečnostná sieť, zatiaľ čo na odberateľov základného zaťaženia by sa vzťahovať nemala, pričom je známe, že aj odberatelia základného zaťaženia, takisto ako nešpičkoví odberatelia, majú prospech z pripojenia k sústave. Aj individuálne sieťové poplatky vypočítané na základe metodiky fyzickej stopy predpokladajú určitú aproximáciu.

5.1.2.3. ***Žiadne odôvodnenie povahou a logikou systému sieťových poplatkov***

(118) Pojem pomoc sa netýka opatrení zavádzajúcich rozlišovanie medzi podnikmi v oblasti nákladov, ak toto rozlišovanie vyplýva z povahy a štruktúry dotknutého systému povinností ([65]). Dôkazné bremeno pre druhú časť skúšky spočíva na členskom štáte.

([64]) EnVR 34/15, bod 27.
([65]) Rozsudok z 29. apríla 2004, Holandsko/Komisia, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, bod 42; rozsudok z 8. septembra 2011, Komisia/Holandsko, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, bod 62.

(119) Zistilo sa, že Nemecko nepredložilo žiadny prvok preukazujúci, že by úplné oslobodenie bolo odôvodnené povahou a štruktúrou systému sieťových poplatkov v Nemecku. Poukázalo na to, že úplné oslobodenie mohlo pomôcť zaistiť bezpečnosť dodávok zabezpečením existencie konvenčných elektrární potrebných na zaistenie bezpečnosti dodávok a mohlo takisto pomôcť uľahčiť podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov. Tieto ciele sú však externé vo vzťahu k sieťovým poplatkom, a preto sa musia overiť v rámci posudzovania zlučiteľnosti v súlade s judikatúrou súdu ([66]) (pozri oddiel 3.3.1).

5.1.2.4. ***Záver***

(120) Úplné oslobodenie nie je možné odôvodniť logikou sieťových poplatkov v Nemecku v rozsahu, ktorý prekračuje znižovanie uverejnených sieťových poplatkov odrážajúce prispievanie odberateľov základného zaťaženia k úsporám nákladov a k predchádzaniu nákladom. Úplné oslobodenie predstavuje najmä neodôvodnenú odchýlku od referenčného systému, keďže oslobodzuje odberateľov základného zaťaženia od nákladov, ktoré by medzi nich rozdelil referenčný systém, teda od individuálnych nákladov sústavy vypočítaných na základe metodiky fyzickej stopy, ktoré nemôžu byť nižšie než 20 % uverejnených sieťových poplatkov.

(121) Keďže odberatelia základného zaťaženia boli oslobodení od platenia sieťových poplatkov, ktoré prevyšovali náklady sústavy spôsobené ich odberom, alebo v prípade, že tieto náklady boli nižšie než minimálny príspevok 20 % uverejnených sieťových poplatkov, boli oslobodení od minimálneho príspevku, Komisia dospela k záveru, že oslobodenie nezodpovedá logike referenčného systému a predstavuje selektívnu výhodu.

5.1.3. PRIPÍSATEĽNOSŤ

(122) Úplné oslobodenie bolo zavedené na základe článku 7 zákona z 26. júla 2011 (pozri odôvodnenie 21 tohto rozhodnutia) a vykonávalo sa prostredníctvom administratívnych aktov, ktorými sa schvaľovali žiadosti o oslobodenie (pozri odôvodnenie 24 tohto rozhodnutia). Je preto pripísateľné štátu.

(123) Aj doplatok podľa paragrafu 19, ktorým sa oslobodenie financovalo, je pripísateľný štátu. Po prvé, doplatok podľa paragrafu 19 bol zavedený na základe článku 7 zákona z 26. júla 2011 (pozri odôvodnenie 21 tohto rozhodnutia) a ďalej ho vykonávala agentúra BNetzA, vládna agentúra (pozri oddiel 2.4.2 a poznámku pod čiarou č. 22 tohto rozhodnutia). Skutočnosť, že výpočet poplatku vykonávali súkromné subjekty oprávnené na to zo zákona, neovplyvňuje tento záver, lebo tieto súkromné subjekty, PPS, nemajú pri vykonávaní uvedenej úlohy priestor na voľné konanie a na vykonávanie úlohy dostali poverenie od štátu ako súčasť ich poverenia podľa paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 ako PPS. Agentúra BNetzA má navyše riadne právomoci dohľadu nad PPS a môže prijímať záväzné rozhodnutia určené PPS, ak si neplnia svoje povinnosti (paragrafy 29 a 54 zákona EnWG 2011). Napokon, pre rok 2012 agentúra BNetzA priamo určila, aká celková suma sa musí kompenzovať z doplatku podľa paragrafu 19 (pozri odôvodnenie 37 tohto rozhodnutia).

5.1.4. EXISTENCIA ŠTÁTNYCH PROSTRIEDKOV

(124) Na to, aby selektívne výhody predstavovali pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy, musia byť poskytované priamo alebo nepriamo zo štátnych prostriedkov. Koncepcia „zásahu zo štátnych prostriedkov“ sa netýka len výhod, ktoré poskytuje priamo štát, ale zahŕňa aj „výhody poskytnuté prostredníctvom verejných alebo súkromných inštitúcií, ktoré tento štát zriadil alebo poveril tak, aby riadili pomoc“ ([67]). V tomto zmysle sa článok 107 ods. 1 zmluvy týka všetkých peňažných prostriedkov, ktoré môžu subjekty verejného sektora skutočne použiť na podporu hospodárskych subjektov, pričom nie je podstatné, či sú tieto prostriedky trvalou súčasťou majetku uvedených subjektov verejného sektora ([68]).

([66]) Pozri oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1), bod 138; pozri rozsudok z 8. septembra 2011, Paint Graphos a ďalší, spojené veci C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, body 69 a 70; rozsudok zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 81; rozsudok z 8. septembra 2011, Komisia/Holandsko, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551; rozsudok z 22. decembra 2008, British Aggregates/Komisia, C-487/06 P, EU:C:2008:757; rozsudok z 18. júla 2013, P Oy, C-6/12, ECLI:EU:C:2013:525, bod 27 a nasl.

([67]) Rozsudok z 22. marca 1977, Steinike & Weinlig/Nemecko, 78/76, ECLI:EU:C:1977:52, bod 21; rozsudok z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, bod 58; rozsudok z 30. mája 2013, Doux Elevage, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 26; rozsudok z 19. decembra 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, bod 20; rozsudok zo 17. marca 1993, Sloman Neptun, spojené veci C-72/91 a C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, bod 19; rozsudok z 9. novembra 2017, Komisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, ECLI:EU:C:2017:836, bod 44.

([68]) Rozsudok z 30. mája 2013, Doux Elevage a Cooperative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 34; rozsudok z 27. septembra 2012, Francúzsko/Komisia, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496, bod 36; rozsudok z 19. decembra 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, bod 21.

(125) Samotný fakt, že výhoda nie je financovaná priamo zo štátneho rozpočtu, nie je postačujúci na vylúčenie možnosti, že sa používajú štátne prostriedky. Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že nie je nevyhnutné v každom prípade zistiť, že došlo k presunu peňazí z rozpočtu alebo od verejného subjektu, aby bolo možné výhodu poskytnutú jednému alebo viacerým hospodárskym subjektom považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy ([69]).

(126) Súkromná povaha prostriedkov nebráni tomu, aby boli považované za štátne prostriedky v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy ([70]). Pripomína sa to aj v rozsudku vo veci Francúzsko/Komisia ([71]), v ktorom Všeobecný súd dospel k záveru, že relevantným kritériom na posúdenie existencie verejných prostriedkov bez ohľadu na ich originálny pôvod je stupeň zásahu orgánu verejnej moci do definovania predmetných opatrení a spôsobov ich financovania. Samotná okolnosť, že schéma dotácií, z ktorej majú výhody určité hospodárske subjekty daného odvetvia, je financovaná v celom rozsahu alebo sčasti príspevkami nariadenými orgánom verejnej moci a vyberanými od dotknutých hospodárskych subjektov, teda nestačí sa to, aby bola tejto schéme odňatá povaha pomoci poskytovanej štátom v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy ([72]). Rovnako skutočnosť, že prostriedky neboli ani na okamih majetkom štátu, nevylučuje možnosť, že by tieto prostriedky mohli predstavovať štátne prostriedky, ak sú pod kontrolou štátu ([73]). Koncepcia pomoci poskytovanej zo štátnych prostriedkov skutočne umožňuje dostať do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 1 zmluvy nielen pomoc poskytovanú priamo štátom, ale aj pomoc poskytovanú verejnými alebo súkromnými inštitúciami, ktoré štát poveril alebo zriadil ([74]).

(127) Táto argumentácia sa uplatnila aj vo veci Essent ([75]). V tomto prípade musel Súdny dvor posudzovať zákon, na základe ktorého museli prevádzkovatelia holandskej elektrizačnej sústavy vyberať tarifný príplatok za elektrickú energiu odobranú súkromnými odberateľmi elektriny a prostriedky získané z tohto príplatku odovzdať spoločnosti SEP, spoločnej dcérskej spoločnosti štyroch výrobcov elektrickej energie, s cieľom kompenzovať im takzvané „uviaznuté náklady“. Tento príplatok museli prevádzkovatelia sústav previesť na spoločnosť SEP, ktorá musela získané prostriedky zozbierať a použiť ich, do určitej sumy vymedzenej v zákone, na pokrytie uviaznutých nákladov. Súdny dvor v tejto súvislosti zistil, že spoločnosť SEP bola na základe zákona poverená spravovať štátne prostriedky ([76]). Súdny dvor zistil, že v holandskom systéme sa používajú štátne prostriedky ([77]).

(128) Na základe tejto judikatúry je možné dospieť k záveru, že subvencie financované prostredníctvom parafiškálnych poplatkov alebo príspevkov nariadených štátom a spravované a prideľované v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, znamenajú presun štátnych prostriedkov, aj keď ich nespravujú subjekty verejného sektora, ale súkromné subjekty poverené štátom, ktoré sú oddelené od subjektov verejného sektora.

(129) Súdny dvor to potvrdil vo veci Vent de Colère ([78]), v ktorej predovšetkým zistil, že skutočnosť, že časť vybratých finančných prostriedkov nebola presunutá na *Caisse des Dépôts et Consignations*, ale zadržali ju podniky, na ktoré sa vzťahovala povinnosť nakupovať elektrinu z obnoviteľných zdrojov za výkupné ceny, nie je postačujúca na vylúčenie možnosti intervencie zo štátnych prostriedkov.

(130) Súdny dvor vylúčil presun štátnych prostriedkov iba za veľmi špecifických okolností. Súdny dvor ([79]) napríklad zastáva názor, že rozhodnutie vnútroštátneho orgánu rozširujúce uplatňovanie dohody, ktorá zavádza príspevok v rámci medziodborovej organizácie uznanej vnútroštátnym orgánom a robí ho tým povinným, aby umožnila vykonávanie činností propagácie a vzťahov s verejnosťou, nepredstavuje štátnu pomoc. Súdny dvor v tejto súvislosti uviedol, že opatrenie nebolo financované zo štátnych prostriedkov, keďže o použití prostriedkov

([69]) Pozri rozsudok zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, bod 36; rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 70; rozsudok z 19. decembra 2013, Association Vent De Colère! a ďalší, C-262/12, EU:C:2013:851, body 19 až 21; rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671, bod 25; pozri aj rozsudok z 30. mája 2013, Doux Elevage a Cooperative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 34 a rozsudok z 19. marca 2013, Bouygues Telecom/Komisia, spojené veci C-399/10 P a C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, bod 100.

([70]) Rozsudok z 12. decembra 1996, Air France/Komisia, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, body 63 až 65; rozsudok z 9. novembra 2017, Komisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, ECLI:EU:C:2017:836, bod 48.

([71]) Rozsudok z 27. septembra 2012, Francúzsko/Komisia, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496.

([72]) Rozsudok z 27. septembra 2012, Francúzsko/Komisia, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496, bod 61.

([73]) Rozsudok z 12. decembra 1996, Air France/Komisia, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, body 65 až 67; rozsudok zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, bod 37; rozsudok z 30. mája 2013, Doux Elevage a Cooperative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 35.

([74]) Na tento účel pozri rozsudok z 22. marca 1977, Steinike & Weinlig, C-78/76, ECLI:EU:C:1977:52, bod 21; rozsudok zo 17. marca 1993, Sloman Neptun, spojené veci C-72/91 a C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, bod 19 a rozsudok z 10. mája 2016, Nemecko/Komisia, T-47/15, ECLI:EU:T:2016:281, bod 81; rozsudok z 9. novembra 2017, Komisia/TV2/Danmark, C-657/15 P, ECLI:EU:C:2017:837, bod 36.

([75]) Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06 ECLI:EU:C:2008:413.

([76]) Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 74.

([77]) Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 66.

([78]) Rozsudok z 19. decembra 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 27.

([79]) Rozsudok z 30. mája 2013, Doux Elevage, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348; rozsudok z 15. júla 2004, Pearle, C-345/02, ECLI:EU:C:2004:448.

získaných z poplatku nerozhoduje štátna organizácia ale medziodborová organizácia. Tieto prostriedky boli plne určené na ciele, ktoré organizácia stanovila. Takže prostriedky neboli sústavne pod verejnou kontrolou a neboli k dispozícii štátnym orgánom.

(131) Vo veci PreussenElektra Súdny dvor zistil, že v zákone o dodávke elektriny *(Stromeinspeisungsgesetz)* ([80]), vo verzii platnej v roku 1998, sa neuvádza verejná alebo súkromná inštitúcia, založená na riadenie pomoci alebo poverená riadením pomoci ([81]). Tento záver bol založený na pripomienke, že zákonom *Stromeinspeisungsgesetz* sa zaviedol mechanizmus, ktorý bol obmedzený na priame zaviazanie dodávateľov elektrickej energie a prevádzkovateľov elektrizačných sústav nachádzajúcich sa vyššie, aby nakupovali elektrinu z obnoviteľných zdrojov za stanovenú cenu bez toho, aby nejaká inštitúcia riadila tok platieb ([82]). Situácia vyplývajúca zo zákona *Stromeinspeisungsgesetz* sa vyznačovala množstvom dvojstranných vzťahov medzi výrobcami elektriny z obnoviteľných zdrojov a dodávateľmi elektriny. Neexistoval príplatok zavedený štátom na kompenzáciu pre dodávateľov elektriny za finančnú záťaž spôsobenú záväzkom dodávok. Preto nik nebol poverený riadením takého príplatku a zodpovedajúcich finančných tokov.

(132) Naproti tomu vo veci Vent de Colère Súdny dvor uviedol, že francúzsky systém podpory je odlišný od situácie zistenej vo veci PreussenElektra v dvoch ohľadoch: Vo veci PreussenElektra dotknuté súkromné podniky neboli poverené príslušným členským štátom, aby spravovali štátne prostriedky, ale boli zaviazané povinnosťou nakupovať s použitím svojich vlastných finančných prostriedkov. Okrem toho vo veci PreussenElektra neexistoval mechanizmus vytvorený a regulovaný štátom na vyrovnávanie dodatočných nákladov spôsobených povinnosťou nakupovať, prostredníctvom ktorého by štát poskytoval súkromným prevádzkovateľom viazaným povinnosťou nakupovať určitú perspektívu, že dodatočné náklady budú plne pokryté ([83]).

(133) Súdny dvor nedávno potvrdil tento diferencovaný prístup k posudzovaniu štátnych prostriedkov. Vo veci ENEA S.A. Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátne opatrenie, ktorým sa súkromnoprávnym, ako aj verejnoprávnym podnikom ukladá povinnosť nákupu elektrickej energie vyrobenej kogeneráciou, nepredstavuje zásah zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov, vzhľadom na neexistenciu možnosti úplného prenesenia dodatočných nákladov, vyplývajúcich z tejto povinnosti nákupu, na koncových odberateľov formou ich financovania prostredníctvom povinného príspevku uloženého členskému štátu alebo prípadne aj pomocou mechanizmu úplnej náhrady ([84]).

(134) Vzhľadom na tieto zásady je pri preverovaní, či sa na financovanie úplného oslobodenia, ako vyplýva z druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011, používajú štátne prostriedky, potrebné rozlišovať medzi financovaním úplného oslobodenia v roku 2011 a financovaním tohto oslobodenia počas rokov 2012 a 2013, teda po zavedení doplatku podľa paragrafu 19.

5.1.4.1. ***Financovanie zo štátnych prostriedkov po zavedení doplatku podľa paragrafu 19 agentúrou BNetzA (roky 2012 a 2013)***

(135) Na základe kompenzačného mechanizmu podľa šiestej a siedmej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011, ktorý je opísaný v oddiele 2.4 tohto rozhodnutia, agentúra BNetzA regulačným rozhodnutím zo 14. decembra 2011 uložila PDS povinnosť vyberať od koncových používateľov doplatok podľa paragrafu 19 a prevádzať každý mesiac prostriedky získané z tohto doplatku na PPS.

(136) V odôvodneniach 49 až 84 rozhodnutia o začatí konania Komisia uviedla, prečo zastáva názor, že úplné oslobodenie sa musí považovať za financované zo štátnych prostriedkov. Uvedené dôvody možno zhrnúť takto:

a) úplné oslobodenie zodpovedá politike štátu;

b) prevádzkovatelia sústav dostávajú zákonnú záruku, že finančné straty spôsobené úplným oslobodením budú plne kompenzované prostredníctvom doplatku za odber elektriny používateľmi sústavy, a teda nemusia financovať oslobodenie zo svojich vlastných peňažných prostriedkov;

c) PPS sú poverení spravovaním finančných tokov vyplývajúcich z oslobodenia a z doplatku podľa paragrafu 19;

([80]) BGBl. I s. 2633.
([81]) Rozsudok z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, body 58 a 59.
([82]) Rozsudok z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, bod 56. Pozri aj rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 74, v ktorom Súdny dvor uviedol, že vo veci PreussenElektra podniky neboli poverené štátom, aby spravovali štátne prostriedky.
([83]) Rozsudok z 19. decembra 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, body 34 až 36.
([84]) Rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671, bod 30.

d) PPS nemôžu voľne používať prostriedky získané z doplatku podľa svojho uváženia, keďže doplatok podľa paragrafu 19 musí byť obmedzený na finančné straty spôsobené úplným oslobodením a akékoľvek nadmerné príjmy získané z tohto doplatku sa musia odpočítať od doplatkov, ktoré sa budú platiť v nasledujúcich rokoch;

e) doplatok podľa paragrafu 19 nezodpovedá platbe za službu alebo tovar.

(137) Komisia nezdieľa názor, ktorý vyjadrilo Nemecko aj zainteresované strany, že úplné oslobodenie sa nemôže považovať za financované zo štátnych prostriedkov, lebo finančné prostriedky, z ktorých sa financuje oslobodenie, neprechádzajú cez štátny rozpočet. Ako sa pripomína odôvodnení 125 až 129 tohto rozhodnutia, Súdny dvor opakovane rozhodol, že koncepcia štátnych prostriedkov sa môže naplniť aj v prípade, že pomoc je financovaná zo súkromných prostriedkov na základe nariadenia štátu a je spravovaná a prideľovaná v súlade s ustanoveniami právnych predpisov. Podľa Súdneho dvora takáto schéma financovania znamená presun štátnych prostriedkov bez ohľadu na skutočnosť, že tieto prostriedky nespravujú subjekty verejného sektora, ale súkromné subjekty poverené štátom, ktoré sú oddelené od subjektov verejného sektora.

(138) Komisia zastáva názor, že straty príjmov spôsobené úplným oslobodením od sieťových poplatkov v rokoch 2012 a 2013 boli úplne prenesené na koncových používateľov pomocou mechanizmu úplnej náhrady financovaného prostredníctvom povinného príspevku, ktorý im uložil štát.

(139) Ako je opísané v odôvodneniach 35 až 39 tohto rozhodnutia, právny rámec platný v rokoch 2012 a 2013 poskytol mechanizmus financovania, ktorý nahrádzal straty príjmov zaznamenané prevádzkovateľom sústavy, ku ktorej boli oslobodení odberatelia základného zaťaženia pripojení. PPS boli povinní kompenzovať PDS ich straty príjmov a vyrovnávať medzi nimi túto dodatočnú finančnú záťaž. Podľa regulačného rozhodnutia agentúry BNetzA zo 14. decembra 2011, ktoré bolo prijaté na základe paragrafu 29 ods. 1 zákona EnWG a bodu 6 paragrafu 30 ods. 2 predpisu StromNEV 2011, PPS dostávali kompenzáciu za túto finančnú záťaž prostredníctvom doplatku podľa paragrafu 19.

(140) Doplatok podľa paragrafu 19 predstavoval parafiškálny poplatok pre koncových používateľov. Ako taký nebol súčasťou všeobecného systému sieťových poplatkov, ako na to poukazovali zainteresované strany v predložených pripomienkach. Samotná agentúra BNetzA vo svojom rozhodnutí zo 14. decembra 2011 vysvetľovala, že doplatok podľa paragrafu 19 má osobitný účel, konkrétne kompenzovať PPS ich finančné straty, a preto nezodpovedá všeobecnému sieťovému poplatku, ale skôr predstavuje „iný poplatok" v zmysle paragrafu 17 ods. 8 predpisu StromNEV, ktorý sa musí vyberať oddelene od všeobecných sieťových poplatkov. Potvrdili to aj nemecké súdy, predovšetkým Spolkový súdny dvor, ktorý dospel k záveru, že doplatok podľa paragrafu 19 nezodpovedá sieťovému poplatku, ale zodpovedá doplatku, ktorý je určený na pokrytie finančných strát spôsobených oslobodením poskytovaným podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 (pozri odôvodnenia 52 a 53 tohto rozhodnutia).

(141) Doplatok podľa paragrafu 19 predstavuje povinný príspevok, ktorý uložil štát. Umožnil ho predpis StromNEV 2011 a zavedený bol prostredníctvom záväzného regulačného rozhodnutia agentúry BNetzA, ktorá je vysokým spolkovým orgánom verejnej moci, je poverená administratívnymi a regulačnými úlohami a koná pod dohľadom spolkového ministerstva hospodárstva a energetiky. Jej riaditeľa a dvoch zástupcov riaditeľa vymenúva minister a jej radu tvoria predstavitelia Spolkovej rady (Bundesrat) a Spolkového snemu (Bundestag) ([85]).

(142) Okrem toho boli prevádzkovatelia sústav poverení vyberaním a spravovaním doplatku podľa paragrafu 19 v súlade s platným právnym rámcom. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor opakovane rozhodol, že aj súkromný subjekt môže byť poverený spravovaním štátnych prostriedkov. Z rozsudku vo veci Essent takisto vyplýva, že vykonávaním správy doplatku môžu byť poverené viaceré subjekty.

(143) Po prvé, PDS a PPS boli povinní vyberať a zozbierať doplatok podľa paragrafu 19 od koncových používateľov a PDS boli povinní presunúť doplatok podľa paragrafu 19 na PPS.

(144) Po druhé, PPS mohli používať prostriedky získané z doplatku podľa paragrafu 19 na jediný účel, a to kompenzáciu strát príjmov spôsobených oslobodením odberateľov základného zaťaženia podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 a mechanizmu vyrovnávania opísaného v odôvodnení 35 tohto rozhodnutia. Je to preukázané skutočnosťou, že výška doplatku podľa paragrafu 19 sa prispôsobovala finančným potrebám, ktoré vyvolalo úplné oslobodenie. Predovšetkým, všetky prostriedky získané v roku x, ktorých hodnota presiahla sumu potrebnú na kompenzáciu za túto finančnú záťaž, viedli k zníženiu doplatku na rok x + 2 (pozri odôvodnenie 39). Komisia preto nezdieľa názor Nemecka a zainteresovaných strán, že prevádzkovatelia sústav mohli používať prostriedky získané z doplatku podľa paragrafu 19 podľa svojho uváženia.

([85]) Pozri paragrafy 1, 3, 4 a 5 zákona o Spolkovej agentúre pre elektrinu, plyn, telekomunikácie, poštu a železnice zo 7. júla 2005 (BGBl. I s. 1970, 2009).

(145) Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potrebné poznamenať, že zavedenie doplatku podľa paragrafu 19 poskytlo prevádzkovateľom sústav záruku, že ich straty príjmov spôsobené oslobodením, ktoré sa poskytovalo podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011, budú plne kompenzované, a tým sa tento prípad odlišuje od vecí PreussenElektra a ENEA ([86]), pri ktorých podniky s povinnosťou nákupu museli túto povinnosť financovať zo svojich vlastných peňažných prostriedkov a nemohli náklady presunúť na svojich odberateľov.

(146) V tejto súvislosti nie je možné prijať názor, ktorý vyjadrujú zainteresované strany, že prostriedky získané z doplatku podľa paragrafu 19 neslúžili ako záloha na financovanie oslobodenia podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011. Od roku 2012 oslobodenie od sieťových poplatkov skutočne nemohlo byť financované inak, než prostredníctvom doplatku podľa paragrafu 19, ktorý sa vypočítaval tak, aby presne zodpovedal finančným potrebám, ktoré vyvolalo oslobodenie.

(147) Na základe týchto argumentov Komisia trvá na svojom závere, že výhoda poskytovaná odberateľom základného zaťaženia vo forme úplného oslobodenia v rokoch 2012 a 2013 sa musí považovať za financovanú zo štátnych prostriedkov.

5.1.4.2. ***Financovanie zo štátnych prostriedkov pred zavedením doplatku podľa paragrafu 19 (rok 2011)***

(148) Zatiaľ čo úplné oslobodenie podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 sa začalo uplatňovať od 1. januára 2011, ustanovenie o doplatku podľa paragrafu 19 nadobudlo účinnosť až 1. januára 2012 (pozri odôvodnenie 40 tohto rozhodnutia). Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania preto položila otázku, či oslobodenia poskytnuté v roku 2011 boli rovnako financované zo štátnych prostriedkov a vyzvala Nemecko, aby poskytlo doplňujúce informácie o spôsobe financovania úplného oslobodenia v roku 2011.

(149) Na základe doplňujúcich informácií, ktoré poskytlo Nemecko, ale aj so zohľadnením pripomienok zainteresovaných strán sa Komisia nedomnieva, že mechanizmus financovania uplatňovaný v roku 2011 používal štátne prostriedky.

(150) Ako vysvetlilo Nemecko (pozri odôvodnenie 77) a ako výslovne uviedla agentúra BNetzA v regulačnom rozhodnutí zo 14. decembra 2011, v roku 2011 sa neuplatňoval žiadny mechanizmus kompenzácie a vyrovnania. Predovšetkým, šiesta a siedma veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 sa ešte neuplatňovali. Podobne straty v dôsledku úplného oslobodenia od sieťových poplatkov sa v roku 2011 neprenášali na koncových používateľov pomocou mechanizmu úplnej náhrady alebo (vzhľadom na neexistenciu doplatku podľa paragrafu 19 v roku 2011) povinného príspevku, ktorý uložil štát.

(151) Namiesto toho, ako sa stanovuje v regulačnom rozhodnutí zo 14. decembra 2011, PDS a PPS museli pokryť straty príjmov spôsobené úplným oslobodením v roku 2011 zo svojich vlastných prostriedkov.

(152) Tieto straty si mohli zahrnúť ako náklady do svojich regulačných účtov, ktoré sa zriaďovali podľa vyhlášky ARegV 2011. Ako je však uvedené v odôvodnení 47, straty príjmov, ktoré vznikli v roku 2011, sa nemohli nahradiť úpravou sieťových poplatkov na rok 2011, keďže tieto poplatky sa museli stanoviť vopred a nemohli sa meniť v priebehu daného roka. Strata príjmov, pokiaľ nebola v roku 2011 kompenzovaná iným zvýšením príjmov, a teda z vlastných prostriedkov PPS a PDS, sa musela zaznamenať na regulačnom účte *Regulierungskonto*. Ak sa na konci regulačného obdobia v roku 2013 straty príjmov z roku 2011 kompenzovali dodatočnými príjmami z iných rokov tohto regulačného obdobia, žiadna kompenzácia strát sa nevykonávala a straty boli pokryté z vlastných prostriedkov PPS a PDS. Iba v prípadoch, keď straty nebolo možné započítať s dodatočnými príjmami v rámci regulačného obdobia, ktoré sa skončilo v roku 2013, mohlo dôjsť ku kompenzácii strát príjmov spôsobených v roku 2011 v priebehu nasledujúceho regulačného obdobia. Ani v tejto situácii však neexistovala záruka plnej kompenzácie. Úroveň kompenzácie skôr závisela od ďalších faktorov, predovšetkým od efektívnosti (alebo neefektívnosti) PDS a PPS, keďže vyhláška ARegV nie je založená na skutočných nákladoch, ale na ideálnych nákladoch efektívneho podniku.

(153) Prevádzkovatelia sústav preto nemali žiadnu záruku, že ich straty príjmov spôsobené úplným oslobodením v roku 2011 budú kompenzované. Inými slovami, v roku 2011 si museli prevádzkovatelia sústav úplné oslobodenie financovať zo svojich vlastných peňažných prostriedkov.

([86]) Rozsudok z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160 a rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671.

(154) Komisia preto dospela k záveru, že výhoda poskytovaná odberateľom základného zaťaženia vo forme úplného oslobodenia od sieťových poplatkov v roku 2011 sa musela financovať z vlastných prostriedkov prevádzkovateľov sústav a nebola financovaná zo štátnych prostriedkov ([87]).

5.1.5. VPLYV NA OBCHOD MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

(155) Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora nie je potrebné na účely kvalifikovania vnútroštátneho opatrenia ako štátnej pomoci preukázať, že pomoc má reálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, ale iba overiť, či pomoc môže ovplyvniť taký obchod ([88]). Predovšetkým, keď pomoc poskytnutá členským štátom posilňuje pozíciu podniku v porovnaní s podnikmi, ktoré súťažia v obchode vnútri Spoločenstva, musia sa tieto považovať za ovplyvnené uvedenou pomocou ([89]).

(156) Ako už bolo uvedené, veľká väčšina dotknutých podnikov pôsobí v oblasti chemického priemyslu (vrátane priemyselných plynov), papierenského, textilného, oceliarskeho priemyslu, priemyslu neželezných kovov, ropných rafinérií a výroby skla. Niektorí príjemcovia takisto prevádzkujú dátové centrá ako poskytovatelia služieb. Všetky tieto odvetvia sú otvorené obchodu medzi členskými štátmi s cezhraničnou výmenou tovarov. Oslobodením dotknutých podnikov od nákladov, ktoré musia spravidla znášať podniky pôsobiace v rovnakom odvetví v iných členských štátoch (sieťové poplatky), posilňuje úplné oslobodenie pozíciu oslobodených podnikov v porovnaní s ostatnými podnikmi, ktoré súťažia v obchode vnútri Spoločenstva, a preto môže úplné oslobodenie od sieťových poplatkov ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

5.1.6. VPLYV NA HOSPODÁRSKU SÚŤAŽ

(157) Opatrenie poskytnuté štátom sa považuje za také, ktoré narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže, ak môže zlepšiť konkurenčné postavenie príjemcu v porovnaní s ostatnými podnikmi, s ktorými súťaží ([90]).

(158) Výrobné odvetvia, v ktorých oslobodené podniky spravidla pôsobia, ako aj trh pre dátové centrá, sú otvorené hospodárskej súťaži. V mnohých z týchto odvetví náklady na elektrinu predstavujú veľkú časť výrobných nákladov, čo Nemecko potvrdilo vo svojom liste zo 6. decembra 2013, pokiaľ ide o výrobu papiera, cementu, chemické odvetvia, výrobu hliníka a ďalšie odvetvia kovov. Úplné oslobodenie od sieťových poplatkov v tejto súvislosti znižuje výrobné náklady oslobodených podnikov. Je preto možné, že zlepší konkurenčné postavenie príjemcov oslobodenia v porovnaní s ich konkurentmi v ostatných členských štátoch. Pravdepodobne takisto zlepší ich konkurenčné postavenie v porovnaní s podnikmi, ktoré nedosahujú ročný odber elektriny 10 GWh a 7 000 hodín plného používania, ale pôsobia v rovnakom odvetví. Úplné oslobodenie teda hrozí narušením hospodárskej súťaže.

(159) Je potrebné poznamenať, že ani vplyv na obchod, ani rušivý vplyv na hospodársku súťaž nie je možné vylúčiť z dôvodu údajne vyššej úrovne nákladov na elektrinu v Nemecku v porovnaní s nákladmi na elektrinu v ostatných členských štátoch. Druhá veta paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 poskytla úplné oslobodenie od sieťových poplatkov odberateľom základného zaťaženia. Dôsledkom je, že títo odberatelia neboli vystavení nijakej finančnej záťaži za používanie elektrizačnej sústavy, zatiaľ čo konkurenčné podniky v ostatných členských štátoch museli platiť sieťové poplatky. Súdny dvor navyše už rozhodol, že skutočnosť, že členský štát sa snaží prostredníctvom jednostranných opatrení priblížiť existujúce podmienky hospodárskej súťaže v určitom hospodárskom odvetví podmienkam, ktoré prevládajú v iných členských štátoch, nemôže zbaviť tieto opatrenia charakteru pomoci ([91]).

5.1.7. ZÁVER O EXISTENCII POMOCI

(160) Vzhľadom na uvedené skutočnosti úplné oslobodenie od sieťových poplatkov, platné v rokoch 2012 a 2013 pre odberateľov základného zaťaženia s ročným odberom elektriny presahujúcim hodnotu 10 GWh a dosahujúcim hodnotu 7 000 hodín plného používania, predstavuje štátnu pomoc do tej miery, že oslobodilo týchto odberateľov od nákladov sústavy spôsobených ich odberom elektriny a od minimálneho príspevku 20 % uverejnených sieťových poplatkov.

(161) Oslobodenie od sieťových poplatkov, poskytnuté v roku 2011, nebolo financované zo štátnych prostriedkov, a preto nepredstavovalo štátnu pomoc.

([87]) Rozsudok z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160 a rozsudok z 13. septembra 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671.
([88]) Rozsudok z 8. mája 2013, Libert a ďalší, spojené veci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 76.
([89]) Rozsudok z 8. mája 2013, Libert a ďalší, spojené veci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 77.
([90]) Pozri rozsudok zo 17. septembra 1980, Phillip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11.
([91]) Rozsudok z 3. marca 2005, Wolfgang Heiser/Finanzamt Innsbruck, C-172/03, ECLI:EU:C:2004:678, bod 54.

5.2. *NEOPRÁVNENOSŤ POMOCI*

(162) Neoznámením opatrenia pred jeho zavedením Nemecko nesplnilo svoje povinnosti podľa článku 108 ods. 3 zmluvy. Preto tieto opatrenia predstavujú neoprávnenú štátnu pomoc.

5.3. *ZLUČITEĽNOSŤ S VNÚTORNÝM TRHOM*

(163) Nasledujúce posudzovanie zlučiteľnosti sa týka iba úplného oslobodenia, ktoré sa poskytovalo odberateľom základného zaťaženia v rokoch 2012 a 2013, pokiaľ predstavuje pomoc (pozri odôvodnenie 160).

(164) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania vyjadrila pochybnosti, či sa úplné oslobodenie od sieťových poplatkov pre odberateľov základného zaťaženia môže vyhlásiť za zlučiteľné s vnútorným trhom. Preto Komisia vyzvala Nemecko, aby predložilo doplňujúce pripomienky, pokiaľ ide o zlučiteľnosť úplného oslobodenia s vnútorným trhom.

(165) Nemecko tvrdilo, že úplné oslobodenie sa môže vyhlásiť za zlučiteľné na základe článku 107 ods. 3 písm. b) alebo c) zmluvy, keďže má tieto ciele:

— zaručiť bezpečnosť dodávok elektrickej energie,

— uľahčiť podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov,

— zaviesť systém prístupu k sústave bez diskriminácie medzi používateľmi systému, ako sa požaduje v článku 32 smernice 2009/72/ES,

— zabezpečiť, aby sieťové poplatky odrážali skutočné vzniknuté náklady, ako sa požaduje v článku 14 nariadenia (ES) č. 714/2009.

(166) Nemecko vo všeobecnosti zastáva aj názor, že úplné oslobodenie by posilnilo konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a bolo by v súlade s cieľom Únie reindustrializovať Európu.

5.3.1. ZLUČITEĽNOSŤ NA ZÁKLADE ČLÁNKU 107 ODS. 3 PÍSM. b)

(167) Pokiaľ ide o prvý základ zlučiteľnosti v prípade Nemecka, je potrebné poznamenať, že úplné oslobodenie sa nespája so žiadnym osobitným a konkrétnym „dôležitým projektom spoločného európskeho záujmu“. Nemecko neopísalo žiadny taký projekt, ktorého vykonávanie by podporilo úplné oslobodenie od sieťových poplatkov. Nemecko ani nepredložilo žiadne informácie, ktoré by preukázali, že úplné oslobodenie by odstránilo závažné narušenie hospodárstva v Nemecku. Úplné oslobodenie preto nie je možné odôvodniť podľa článku 107 ods. 3 písm. b) zmluvy.

5.3.2. ZLUČITEĽNOSŤ NA ZÁKLADE ČLÁNKU 107 ODS. 3 PÍSM. c)

(168) V článku 107 ods. 1 zmluvy sa stanovuje všeobecná zásada zákazu štátnej pomoci v rámci Únie. Komisia však môže vyhlásiť opatrenie pomoci za zlučiteľné priamo podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je zamerané a vhodné na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu ([92]), je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa, má stimulačný účinok a je primerané, za predpokladu, že pozitívne vplyvy na spoločný cieľ prevážia negatívne vplyvy na hospodársku súťaž a obchod.

(169) Dôkazné bremeno pre zlučiteľnosť spočíva na členskom štáte ([93]).

(170) Keďže Nemecko tvrdilo, že úplné oslobodenie pomáha podporovať výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a bezpečnosť dodávok, Komisia overila, že predmetné opatrenie patrí do rozsahu pôsobnosti Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia ([94]). Toto usmernenie však neobsahuje pravidlá zlučiteľnosti pre opatrenia zamerané na zaistenie bezpečnosti dodávok. Pokiaľ ide o podporu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov, usmernenie obsahuje kritériá zlučiteľnosti pre pomoc poskytovanú na

([92]) Rozsudok zo 14. januára 2009, Kronoply/Komisia, T-162/06, ECLI:EU:T:2009:2, osobitne body 65, 66, 74 a 75; rozsudok z 8. júna 1995, Siemens/Komisia, T-459/93, ECLI:EU:T:1995:100, bod 48.

([93]) Rozsudok z 28. apríla 1993, Taliansko/Komisia, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, bod 20; rozsudok z 15. júna 2005, Regione autonoma della Sardegna/Komisia, T-171/02, ECLI:EU:T:2005:219, body 166 až 168.

([94]) Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (Ú. v. EÚ C 82, 1.4.2008, s. 1).

zariadenia vyrábajúce elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov (oddiel 1.5.6 Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia). Tieto kritériá však nesúvisia s opatreniami, ako je dotknuté opatrenie v tejto veci, ktoré pozostáva z oslobodenia odberateľov elektrickej energie od sieťových poplatkov s cieľom „stimulovať“ ich, aby zostali pripojení k sústave, takže keď sa vyrába elektrická energia z obnoviteľných zdrojov, je vyššia pravdepodobnosť, že odberateľ bude odoberať aj túto energiu. Uvedené usmernenie sa neuplatňuje na tu overované opatrenie. Komisia teda overovala zlučiteľnosť úplného oslobodenia priamo podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy.

5.3.2.1. ***Cieľ spoločného záujmu a vhodnosť pomoci***

5.3.2.1.1. **Súlad s európskymi právnymi predpismi o sieťových poplatkoch**

(171) Pokiaľ ide o tento argument, odvoláva sa na zistenia uvedené v odôvodneniach 85 až 121 tohto rozhodnutia. Ako sa preukázalo v týchto zisteniach, úplné oslobodenie poskytované oprávneným odberateľom základného zaťaženia v období rokov 2011 – 2013 predstavuje selektívnu výhodu do tej miery, že ich oslobodilo od nákladov sústavy spôsobených ich odberom elektriny. To nie je v súlade s cieľom zabezpečiť, aby sieťové poplatky odrážali skutočné vzniknuté náklady, ako sa požaduje v článku 14 nariadenia (ES) č. 714/2009, a nie je to ani v súlade so zásadou nediskriminácie. Komisia preto nezdieľa názor Nemecka, že úplné oslobodenie od sieťových poplatkov prispieva k plneniu týchto cieľov alebo že sa vyžaduje na základe európskych právnych predpisov.

5.3.2.1.2. **Podpora bezpečnosti dodávok a výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov**

(172) Nemecko tvrdí, že úplné oslobodenie prispieva k bezpečnosti dodávok a k podpore výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov tromi rôznymi spôsobmi (pozri odôvodnenie 165):

— Najskôr tvrdilo, že odberatelia základného zaťaženia poskytovali potrebnú službu stability v období rokov 2011 – 2013, skôr než mohli byť zavedené opatrenia na stabilizáciu sústavy. Nemecko tvrdilo, že nepretržitý a stály odber elektrickej energie oslobodenými odberateľmi základného zaťaženia by uvoľnil a stabilizoval sieť. Predvídateľnosť oslobodeného odberu základného zaťaženia prispieva k efektívnemu využívaniu výrobných kapacít a zároveň sa obmedzujú výkyvy frekvencie a napätia. To by znížilo potrebu rezerv a regulačnej elektriny. Nemecko ďalej vysvetlilo, že oslobodení odberatelia základného zaťaženia sú často umiestnení blízko pri veľkých elektrárňach. Preto vzdialenosť, na ktorú sa elektrina musí prepravovať, je pomerne malá, čo by znížilo straty pri prenose a potrebu zariadení na zabezpečenie jalového výkonu. Zainteresované strany takisto zdôraznili, že odberatelia základného zaťaženia sú často súčasťou päťstupňového plánu odpájania záťaže PPS, bez akejkoľvek zmluvy a bez kompenzácie. Určité zainteresované strany takisto uviedli, že na koncových používateľov sa vzťahujú technické špecifikácie, keď sa chcú pripojiť k sústave, a že to si vyžaduje určité investície, ktoré zlepšia reguláciu napätia bez odmeňovania.

— Nemecko takisto tvrdí, že konvenčné elektrárne boli potrebné na zaistenie zabezpečenej správy sústavy v čase, keď sa elektrická energia z obnoviteľných zdrojov začala rýchlejšie šíriť a keď riešenia pružnosti pre elektrizačnú sústavu ešte neboli vypracované (ako napríklad riadenie odberu ([95])), pretože poskytujú sústave dôležité podporné služby, a že na zachovanie existencie týchto konvenčných elektrární boli potrební odberatelia základného zaťaženia, najmä vzhľadom na rastúci podiel elektriny vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie.

— Nemecko zároveň tvrdí, že stabilným odberom elektrickej energie odberateľmi základného zaťaženia sa zabezpečovalo, že elektrina z obnoviteľných zdrojov sa odoberala vždy, keď sa vyrobila, čo znižovalo potrebu prijímať (iné a nákladnejšie) opatrenia na stabilizáciu sústavy (obmedzenia). Tým sa uľahčovala energetická transformácia a prispievalo k podpore výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov.

(173) Vo všeobecnosti je potrebné poznamenať, že ciele zaistenia bezpečnosti dodávok a podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov sa uznávajú ako ciele spoločného záujmu ([96]).

([95]) Riadenie odberu označuje zmeny v používaní elektrickej energie koncovými odberateľmi oproti ich bežnému profilu odberu, v reakcii na zmeny cien elektriny v priebehu času (znižujú svoju spotrebu, keď sú ceny vysoké, a zvyšujú spotrebu, keď sú ceny nízke).

([96]) Pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok, pozri článok 194 ods. 1 písm. b) zmluvy, článok 3 ods. 11 smernice 2009/72/ES a rozsudok z 22. októbra 2013, Staat der Nederlanden/Essent a ďalší, spojené veci C-105/12 až C-107/12, ECLI:EU:C:2013:677, bod 59; pokiaľ ide o podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov, pozri článok 194 ods. 1 písm. c) zmluvy, smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16), bod 48 Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a odôvodnenie 231 rozhodnutia Komisie z 23. júla 2014 o štátnej pomoci SA.38632 – Nemecko – EEG 2014 – Reforma zákona o energiách z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ C 325, 2.10.2015, s. 4).

(174) Je však potrebné poznamenať, že nie je jednoznačne potvrdené, či úplné oslobodenie mohlo prispieť k dosiahnutiu cieľov bezpečnosti dodávok a podpory výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a či bolo na tento účel vhodné. Nemecko predovšetkým nepreukázalo, že úplné oslobodenie mohlo prispieť k dosiahnutiu sledovaných cieľov a že bolo na tento účel vhodné. Ako bude vysvetlené v ďalšej časti, úplné oslobodenie vedie k protichodným výsledkom z hľadiska dosiahnutých cieľov a mohlo by dokonca predstavovať prekážku pre dosiahnutie daných cieľov.

5.3.2.1.2.1. *Odber základného zaťaženia môže predstavovať prekážku pre plnenie cieľov podpory výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a bezpečnosti dodávok*

(175) S cieľom preukázať, že úplné oslobodenie od sieťových poplatkov, poskytované podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011, mohlo prispieť k zaisteniu bezpečnosti dodávok v rokoch 2011 – 2013 a bolo na tento účel vhodné, Nemecko uviedlo viaceré charakteristiky odberateľov základného zaťaženia, ktoré uľahčujú správu sústavy a z ktorých majú prospech všetci používatelia sústavy: stabilný a predvídateľný dopyt znižuje potrebu regulačných opatrení, rezerv a zmien dodávky. Vďaka svojmu umiestneniu vo všeobecnosti bližšie pri elektrárňach takisto spôsobujú menšie straty elektrickej energie počas prenosu a menšiu potrebu zariadení na kompenzáciu jalového výkonu.

(176) Uvádza sa, že tieto prvky môžu znížiť náklady sústavy a mohli by sa nepriamo považovať za uľahčujúce plnenie povinností PPS pri zaisťovaní bezpečnosti dodávok. Za predpokladu, že presne tie isté charakteristiky, ktoré už boli zohľadnené pri odôvodňovaní individuálnych sieťových poplatkov, sa môžu opäť zohľadniť pri preskúmavaní, či oslobodenie sleduje cieľ spoločného záujmu, oslobodenie by v nijakom prípade nebolo potrebné, nemalo by žiadny doplnkový stimulačný účinok a nezabezpečilo by primeranosť pomoci, ako je podrobnejšie vysvetlené v ďalšej časti (oddiely 5.3.2.2 až 5.3.2.4). Navyše, ako sa ukáže v ďalšej časti, oslobodenie a podmienky, za akých sa poskytuje, by mohli predstavovať prekážku pre opatrenia pružnosti, ktoré Nemecko zaviedlo v roku 2013 na podporu bezpečnosti dodávok (odôvodnenie 179) a mohli by takisto zvýšiť náklady na podporu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (odôvodnenie 181). Z týchto dôvodov oslobodenie nemožno považovať za vhodné na dosiahnutie cieľov bezpečnosti dodávok a podpory výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov.

(177) Nemecko a zainteresované strany takisto uviedli, že úplné oslobodenie by bolo užitočné na reguláciu frekvencie a reguláciu napätia.

(178) Je však potrebné poznamenať, že regulácia frekvencie a regulácia napätia, na ktoré sa Nemecko a zainteresované strany odvolávajú, nie sú služby poskytované odberateľmi základného zaťaženia, ale služby poskytované konvenčnými elektrárňami, čo Nemecko aj zainteresované strany vo svojich podaniach pripúšťajú. Predloženým argumentom v skutočnosti je, že odberatelia základného zaťaženia sú potrební na zachovanie životaschopnosti konvenčných elektrární. Tento argument sa overuje v odôvodneniach 183 až 188 a uvádzajú sa príslušné zistenia. Pokiaľ ide o príspevok k päťstupňovému plánu odpájania záťaže, uvádzajú sa postrehy z odôvodnenia 97, kde sa dospelo k záveru, že úplné oslobodenie sa nemôže považovať za náhradu za zapojenie do päťstupňového plánu odpájania záťaže. Pokiaľ ide o zariadenia, ktoré odberatelia základného zaťaženia musia nainštalovať, aby splnili požiadavku, že faktor posunu zostane medzi hodnotami + 0,9 a – 0,9, už bolo uvedené, že táto povinnosť má za cieľ zaistiť bezpečnú a riadnu správu sústavy a ukladá sa každému odberateľovi, ktorý žiada o pripojenie k sústave, nielen odberateľom základného zaťaženia (pozri odôvodnenie 99 a nasl.). To možno ťažko považovať za odôvodnenie oslobodenia pre odberateľov základného zaťaženia.

(179) Ďalej je potrebné poznamenať, že Nemecko vo svojich podaniach uvádzalo, že úplné oslobodenie prinieslo hodnotu pre bezpečnosť dodávok iba na prechodné obdobie (2011 – 2013) pred zavedením rôznych opatrení na spružnenie elektrizačnej sústavy. Už v roku 2012 však Nemecko vydalo predpis o zmluvách na prerušiteľné zaťaženie (ďalej len „predpis ABLAV“) ([97]), ktorého cieľom bolo nakupovanie troch gigawattov (GW) prerušiteľného zaťaženia na spružnenie dopytu. Predpis nadobudol účinnosť v roku 2013 (posledný rok úplného oslobodenia) a bol založený na paragrafe 13 ods. 4a zákona EnWG 2011. Účelom bolo poskytnúť prevádzkovateľom sústav prerušiteľné zaťaženie na riešenie situácií, keď vzniká príliš veľký dopyt v porovnaní s dostupnou výrobou. Tieto situácie sa môžu častejšie vyskytnúť v elektrizačných sústavách s vysokým podielom (nestáleho) využívania obnoviteľných zdrojov energie, keďže náhle zoslabnutie vetra alebo slnečného žiarenia vedie

([97]) BGBl. I s. 2998.

k náhlemu poklesu výroby. Aj veterná a slnečná energia môžu byť nižšie, než sa pôvodne očakávalo na základe predpovede počasia. Zistilo sa však, že úplné oslobodenie pre odberateľov základného zaťaženia skutočne predstavuje pre týchto odberateľov stimul, aby si nezvolili prerušiteľné zaťaženie podľa predpisu ABLAV, keďže potom by nedosiahli 7 000 hodín plného používania. Úplné oslobodenie teda pôsobí proti ďalšiemu opatreniu zameranému na bezpečnosť dodávok. V roku 2013 preto úplné oslobodenie predstavovalo prekážku pre iné opatrenie zaisťujúce bezpečnosť dodávok, a to odrádzaním odberateľov základného zaťaženia od výberu prerušiteľného zaťaženia.

(180) Nemecko okrem toho tvrdilo, že oslobodený odber základného zaťaženia prispieva k podpore výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov znižovaním nákladov na takúto podporu. Nemecko predovšetkým uviedlo, že stabilným odberom elektrickej energie odberateľmi základného zaťaženia sa zabezpečovalo, že elektrina z obnoviteľných zdrojov sa odoberala vždy, keď sa vyrobila, čo znižovalo potrebu obmedzovať a kompenzovať zariadenia na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov v prípade obmedzenia.

(181) Je potrebné poznamenať, že v rokoch 2011 – 2013, pri nedostatku zariadení na skladovanie elektrickej energie spojených so zariadeniami na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov a takisto pri absencii pružného dopytu a stimulov na zvyšovanie odberu v čase, keď je elektriny z obnoviteľných zdrojov nadbytok, existencia odberu základného zaťaženia mohla nepriamo znižovať pravdepodobnosť toho, že by zariadenia na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov boli obmedzované. Oslobodenie sa preto mohlo považovať za opatrenie na uľahčenie podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov. Oslobodenie však mohlo takisto nepriamo zvýšiť náklady na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov. Ak totiž elektrina z obnoviteľných zdrojov nie je k dispozícii v dôsledku náhleho zoslabnutia vetra alebo slnečného žiarenia, nepružnosť odberateľov základného zaťaženia spôsobená oslobodením vedie k potrebe zvýšiť výrobu v konvenčných elektrárňach, najpravdepodobnejšie v uhoľných alebo plynových elektrárňach, aby sa pokryl dopyt odberateľov základného zaťaženia v prípade náhleho poklesu nestálej výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov. To by sa mohlo vnímať ako zvýšenie nákladov na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov.

(182) Napokon sa uvádza, že oslobodenie sa poskytuje odberateľom základného zaťaženia bez ohľadu na to, kde sú umiestnení. Ako však vyplýva zo štúdie z roku 2012 (oddiel 2.3), za určitých okolností môže byť sústava preťažená, lebo elektrina vyrobená napríklad na severe prevyšuje prenosovú kapacitu potrebnú na dodanie elektriny na juh, kde sa nachádza miesto spotreby. Toto preťaženie môže súvisieť s podmienkami silného vetra. Štúdia z roku 2012 skutočne obsahuje scenár (obrázok 2.3), v rámci ktorého sa simulujú podmienky silného vetra, aby sa zistili potenciálne úzke miesta sústavy. V takej situácii je potrebné obmedzovať elektrárne, ktoré sú umiestnené pred úzkym miestom, a zvýšiť výrobu v elektrárňach umiestnených za úzkym miestom. Opatrenia na zmenu dodávky zahŕňajú kompenzáciu pre obmedzované elektrárne, ako aj pre elektrárne, ktoré musia zvýšiť výrobu. Ak je odberateľ základného zaťaženia umiestnený za úzkym miestom, nezníži náklady na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov, ale ich zvýši. Keďže pri úplnom oslobodení sa neuplatňuje žiadna informácia o umiestnení a poskytuje sa bez zvažovania úzkych miest sústavy, oslobodenie mohlo zvýšiť náklady na šírenie elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov.

5.3.2.1.2.2. *Nejasné prepojenie medzi úplným oslobodením a bezpečnosťou dodávok*

(183) Nemecko takisto tvrdilo, že oslobodenie (nepriamo) prispeje k bezpečnosti dodávok, lebo sa ním zabezpečí prítomnosť stáleho odberu, čo je samo osebe predpokladom pre konvenčné výrobné kapacity, ktoré sa považujú za nevyhnutné nielen na poskytovanie služieb stabilizácie sústavy, ale aj uspokojovanie dopytu po elektrickej energii v trhovom prostredí, ktoré je čoraz viac poznačené pružnými a decentralizovanými výrobnými kapacitami založenými na energiách z obnoviteľných zdrojov. Nemecko a viaceré zainteresované strany tvrdili, že konvenčné elektrárne (vybavené synchrónnymi generátormi) dodávajú viaceré dôležité služby sústavy, ktoré prevádzkovatelia sústav potrebujú na udržanie sústavy v prevádzke, najmä reguláciu napätia a reguláciu frekvencie. Tvrdia, že ak by konvenčné elektrárne nepracovali nepretržite, tieto systémové služby by bolo ťažšie získať a v každom prípade by boli drahšie (napríklad v dôsledku potreby väčšej rezervy). Konvenčné elektrárne však môžu pracovať sústavne, iba ak existuje dostatočný stály dopyt na odber vyrobenej elektriny. Konkrétnejšie, Nemecko tvrdí, že zo štúdie z roku 2012 vyplýva, že Nemecko bude v nadchádzajúcich rokoch potrebovať 8 – 25 GW energie z konvenčných elektrární na zaistenie zabezpečenej správy sústavy, a takisto tvrdilo, že na zachovanie týchto konvenčných elektrární je potrebný stály a stabilný dopyt.

(184) Najskôr uviedlo, že štúdia z roku 2012 bola vykonaná až po priznaní úplného oslobodenia, čo vylučuje jej použitie na preukázanie potreby úplného oslobodenia na zabezpečenie životaschopnosti dotknutých konvenčných elektrární. Navyše, ako sa ukáže v ďalšej časti, príspevok oslobodenia k bezpečnosti dodávok nie je potvrdený.

(185) Po druhé, v samotnej štúdii z roku 2012 sa neuvádza potreba zaistiť určitý minimálny stály odber a Nemecko neuviedlo, aký je vzťah medzi odberateľmi základného zaťaženia a potrebami minimálnej konvenčnej výroby. Nemecko iba vysvetlilo, že odberatelia základného zaťaženia svojím stálym odberom predstavujú stimul pre konvenčné elektrárne, aby zostali na trhu. V štúdii z roku 2012 sa však rozlišuje medzi konvenčnými elektrárňami so základným zaťažením (t. j. jadrovými elektrárňami, prietokovými vodnými elektrárňami a elektrárňami spaľujúcimi lignit) a konvenčnými elektrárňami, ktoré sú pružnejšie. Minimálna potreba výroby sa takisto týka obidvoch druhov výroby. Nemecko a tretie strany však vo svojich argumentoch toto rozlíšenie nerobia a nevysvetlili, ako odber základného zaťaženia súvisí s obidvoma druhmi výroby. Keď hovoria o konvenčných elektrárňach, zrejme hovoria iba o elektrárňach so základným zaťažením, vzhľadom na to, že hovoria o stálej výrobe a o potrebe mať rovnako stály odber. Naproti tomu v štúdii z roku 2012 sa objasňuje, že potrebná konvenčná výroba nemôže byť iba so základným zaťažením. Štúdia z roku 2012 v skutočnosti trvá na potrebách pružnosti systému a na čase potrebnom na úpravu a prispôsobenie výroby výkyvom. Je ťažké vidieť, aký je vzťah medzi týmito pružnými elektrárňami a odberateľmi základného zaťaženia. Ako už bolo uvedené v odôvodnení 96, pre konvenčné elektrárne, ktorých výrobu možno rýchlo zvýšiť, ako sú plynové turbíny, odberatelia základného zaťaženia nebudú predstavovať stimul, aby zostali na trhu, keďže ich ziskovosť je spojená s možnosťou dosiahnuť vyššie ceny elektriny, keď je systém vystavený tlaku.

(186) Okrem toho argument, že oslobodenie prispeje k bezpečnosti dodávok, lebo pomôže zaistiť existenciu konvenčných elektrární (so základným zaťažením), je založený na argumentácii v bludnom kruhu: Keďže samotní odberatelia základného zaťaženia si vyžadujú nepretržité dodávky elektrickej energie, aj oni sú zodpovední za časť minimálnej výroby vymedzenej v štúdii z roku 2012. Tvrdením, že odberatelia základného zaťaženia sú potrební na udržanie prevádzky elektrární, Nemecko a zainteresované strany používajú argumentáciu v bludnom kruhu, keďže od týchto elektrární sa požaduje, aby pokrývali vlastný dopyt uvedených odberateľov. Taký argument nemôže podporiť názor, že úplné oslobodenie bolo vhodné na dosiahnutie bezpečnosti dodávok.

(187) Napokon je potrebné poznamenať, že argument Nemecka a zainteresovaných strán spočíva na predpoklade, že odberatelia základného zaťaženia sú rozhodujúci na zabezpečenie odberu elektrickej energie vyrábanej týmito elektrárňami a ich životaschopnosti.

(188) Zo štúdie z roku 2012 však vyplýva, že existencia odberateľov základného zaťaženia nepostačuje na zabezpečenie stáleho odberu od elektrární so základným zaťažením a na zabezpečenie ich životaschopnosti. Na strane 1 štúdie z roku 2012 sa uvádza, že sústavné zavádzanie zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov a prednosť v dodávkach elektriny z obnoviteľných zdrojov vedie k obmedzovaniu dodávok elektrickej energie konvenčnými elektrárňami (vrátane konvenčných elektrární so základným zaťažením). Samotné Nemecko navyše pripúšťa, že v časoch nižšieho dopytu a vyššej výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov by odberatelia základného zaťaženia odoberali elektrinu z obnoviteľných zdrojov vďaka prednosti v dodávkach a v prístupe, namiesto odoberania elektriny, ktorú by bežne dodávali konvenčné elektrárne so základným zaťažením. Z toho vyplýva, že odber odberateľmi základného zaťaženia nezabezpečí životaschopnosť konvenčných elektrární so základným zaťažením a neurobí opatrenia na zaistenie stability systému zbytočnými (vyššie požiadavky na rezervu, rýchle zvyšovanie výroby elektrární pri poklese výroby z obnoviteľných zdrojov atď.), o čom Nemecko a zainteresované strany tvrdia, že by sa dalo ušetriť pri sústavnej prevádzke konvenčných elektrární.

5.3.2.1.2.3. *Záver o vhodnosti pomoci na zaistenie bezpečnosti dodávok a podporu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov*

(189) Na základe uvedených argumentov Komisia dospela k záveru, že Nemecko nepreukázalo, že úplné oslobodenie mohlo prispieť k bezpečnosti dodávok alebo nepriamo k podpore výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a bolo na tento účel vhodné.

(190) Aj za predpokladu, že úplné oslobodenie odberateľov základného zaťaženia od sieťových poplatkov bolo vhodné ako príspevok k plneniu cieľa zaistenia bezpečnosti dodávok a nepriamo k šíreniu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov, je stále potrebné overiť, či sa môže považovať za nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov, či má stimulačný účinok, je primerané a či negatívny vplyv opatrenia zostáva nižší než pozitívny vplyv. V ďalšej časti sa preukáže, že tieto požiadavky neboli splnené. Táto argumentácia predstavuje subsidiárnu argumentáciu, keďže Komisia sa domnieva, že pomoc sa nemôže vyhlásiť za zlučiteľnú už z jednoduchého dôvodu, že v skutočnosti nie je schopná prispieť k cieľu spoločného záujmu.

5.3.2.1.3. **Konkurencieschopnosť európskeho priemyslu**

(191) Nemecko zdôraznilo, že rozhodnutie postupne vyradiť jadrovú energiu a zvýšiť podiel elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov znamená zvýšenie nákladov na elektrinu (náklady súvisiace s výrobou elektriny aj prenosom elektriny), čo postihne najmä odvetvia náročné na elektrickú energiu, ako sú výroba papiera, cementu, chemické odvetvia, výroba hliníka a ďalšie odvetvia neželezných kovov, v porovnaní s konkurentmi z iných členských štátov, ktorí čelia výrazne nižším nákladom na politiku v oblasti obnoviteľných zdrojov energie. Oslobodenie by vytvorilo rovnaké podmienky.

(192) Je však potrebné poznamenať, že oslobodenie nevytvára rovnaké podmienky ani nie je spojené s nákladmi, ktoré by spôsobovala politika v oblasti obnoviteľných zdrojov energie. Úplné oslobodenie od sieťových poplatkov predstavujúcich individuálne náklady odberateľov základného zaťaženia oslobodzuje nemeckých odberateľov základného zaťaženia od celých nákladov sústavy vrátane nákladov na trasu sústavy, čo je prepojenie odberateľa základného zaťaženia s najbližšou elektrárňou so základným zaťažením. Tieto náklady nemajú nijaký vzťah k politike v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a zodpovedajú nákladom, ktoré konkurenti v iných členských štátoch musia platiť ako súčasť svojich bežných výrobných nákladov a ktoré odberatelia a konkurenti v Nemecku musia kompenzovať prostredníctvom doplatku podľa paragrafu 19.

(193) Napokon je potrebné poznamenať, že úplné oslobodenie s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť príslušných odberateľov je zrejme v rozpore s článkom 14 nariadenia č. 714/2009, keďže nie je nákladovo efektívne, a s článkom 32 smernice 2009/72/ES, keďže nie je v súlade so zásadou nediskriminácie. Oslobodenia od sieťových poplatkov, o ktorých rozhodol zákonodarca alebo vláda, navyše zrejme nie sú v súlade s článkom 37 ods. 1 písm. a) smernice 2009/72/ES, ktorým sa stanovuje zásada, že tarify musí určovať regulátor.

(194) Z týchto dôvodov sa dospelo k záveru, že úplné oslobodenie od sieťových poplatkov zodpovedajúcich individuálnym nákladom, ktoré je možné priradiť dotknutým odberateľom základného zaťaženia, keďže cieľom je posilniť konkurencieschopnosť príjemcov, nie je schopné prispieť k cieľu spoločného záujmu.

5.3.2.2. ***Potreba úplného oslobodenia***

(195) V každom prípade, ako je preukázané v ďalšej časti (odôvodnenia 197 až 199), aj za predpokladu, že Nemecko preukázalo, že úplné oslobodenie mohlo prispieť k nepriamemu zabezpečeniu podpory výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a bezpečnosti dodávok a bolo na tento účel vhodné, nie je preukázané, že úplné oslobodenie bolo v rokoch 2012 a 2013 potrebné na dosiahnutie týchto cieľov. To by platilo iba v prípade, ak by Nemecko preukázalo, že úplné oslobodenie bolo nevyhnutné na zachovanie odberu základného zaťaženia a zabránilo odberateľom základného zaťaženia odpojiť sa od sústavy.

(196) Ako však vyplýva zo skutočností uvedených v ďalšej časti, Nemecko nepreukázalo, že bez úplného oslobodenia by odberatelia základného zaťaženia opustili verejnú sústavu a buď by vybudovali priame pripojenie k elektrárni, alebo sa stali vlastnými dodávateľmi. Nemecko takisto nepreukázalo, že bez úplného oslobodenia by dotknutí príjemcovia zmenili svoj profil odberu a mali nestály a nepredvídateľný profil zaťaženia.

Úplné oslobodenie nie je potrebné na zabránenie odberateľom základného zaťaženia, aby si vybudovali priame pripojenie

(197) Nemecko nepreukázalo, že ak by odberatelia základného zaťaženia, ktorí majú prospech z oslobodenia, museli naďalej platiť individuálne sieťové poplatky, ako by normálne vyplývalo z paragrafu 24 zákona EnWG, prestali by prispievať k cieľu spoločného záujmu (stabilizácia sústavy a podpora výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov) vybudovaním priameho pripojenia k elektrárni.

(198) To sa zdá byť vysoko nepravdepodobné vzhľadom na to, že individuálne sieťové poplatky by sa vypočítavali na základe metodiky fyzickej stopy, v rámci ktorej sa overujú náklady súvisiace s používaním trasy sústavy medzi miestom pripojenia odberateľa základného zaťaženia k sústave (odberné miesto) a najbližšou elektrárňou so základným zaťažením. V tomto zmysle by individuálne sieťové poplatky boli podobné nákladom, ktoré by vznikli vybudovaním priameho pripojenia k najbližšej elektrárni so základným zaťažením, vhodnej na pokrytie dopytu

odberateľa základného zaťaženia po základnom zaťažení. Ak by všetky náklady boli rovnaké, odberateľ základného zaťaženia by dal prednosť zachovaniu pripojenia k sústave namiesto zapojenia sa do zdĺhavého a neistého postupu povoľovania. Vzhľadom na to, že priame pripojenie by v mnohých prípadoch prechádzalo cez nehnuteľnosti, ktoré nepatria odberateľovi základného zaťaženia, vyžadovali by sa rôzne povolenia a schválenia a tie je ťažké získať, keďže verejnosť má často výhrady voči elektrickým vedeniam. Vo väčšine prípadov by navyše individuálne sieťové poplatky boli v skutočnosti nižšie než náklady spojené s vybudovaním priameho pripojenia. Priame pripojenie by skutočne znamenalo pre dotknutého odberateľa základného zaťaženia výrazné investičné náklady a vyžadovalo by si aj zdĺhavé a nákladné postupy povoľovania. Všetky fixné náklady pripojenia by znášal jediný používateľ, zatiaľ čo podľa metodiky fyzickej stopy by znášal iba svoj podiel na týchto fixných nákladoch.

Úplné oslobodenie nie je potrebné na zabránenie odberateľom základného zaťaženia, aby sa stali vlastnými dodávateľmi

(199) Nemecko nepreukázalo, že ak by príjemcovia úplného oslobodenia museli platiť individuálne sieťové poplatky, ako by normálne vyplývalo z paragrafu 24 zákona EnWG, riskovali by, že sa stanú vlastnými dodávateľmi. Nemecko nepredložilo nijaké dokumenty, ktoré by ukázali trend, že odberatelia základného zaťaženia sa pred zavedením úplného oslobodenia stávali vlastnými dodávateľmi v dôsledku úrovne individuálnych sieťových poplatkov. Naopak, z údajov predložených Nemeckom vyplýva, že úplné oslobodenie nemá vplyv na rozhodnutie odberateľov základného zaťaženia stať sa vlastnými dodávateľmi. Nemecko poskytlo údaje za desať najväčších príjemcov z hľadiska spotreby elektriny v rokoch 2013 – 2015 (obdobie pokrývajúce posledný rok úplného oslobodenia a dvoch rokov, počas ktorých sa uplatňovali individuálne sieťové poplatky). Z týchto údajov vyplýva, že šesť z desiatich podnikov nemalo v roku 2013 zariadenia na vlastné dodávanie a po opätovnom zavedení individuálnych sieťových poplatkov si nezaobstarali žiadne takéto zariadenia ([98]). Z údajov týkajúcich sa štyroch ďalších spoločností ([99]) vyplýva, že jedna z týchto spoločností dodáva vyrobenú elektrinu do sústavy. Zostávajúce tri spoločnosti mali zariadenia na vlastné dodávanie už v roku 2013 a pokračovali v ich používaní počas celého obdobia rokov 2013 – 2015 s klesajúcim trendom pri jednej, rastúcim trendom pri druhej a pomerne stabilným trendom pri tretej spoločnosti. Tým sa potvrdzuje, že úplné oslobodenie nie je nevyhnutné na predchádzanie vlastnému dodávaniu a že odberatelia základného zaťaženia si vyberajú modely vlastného dodávania na základe iných faktorov. Nemecko to potvrdilo vo svojich pripomienkach týkajúcich sa štátnej pomoci vo veci SA.46526 (2017/N) ([100]), v ktorých Nemecko uviedlo, že riešenia vlastného dodávania v energeticky náročnom priemyselnom odvetví ([101]) boli vedené synergiou s požiadavkami na teplo, synergiou s odpadovými plynmi a rezíduami z výroby, a nie možnosťou uniknúť plateniu poplatkov za elektrickú energiu, ktoré odberateľ platí v Nemecku na financovanie podpory výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (takzvaný poplatok EEG) ([102]). Nemecko okrem toho ukázalo, že napriek výraznému zvýšeniu poplatku EEG v období rokov 2011 – 2014 (keď poplatok EEG predstavoval vyššiu sumu, než bola veľkoobchodná cena elektriny v roku 2013), vlastné dodávanie v štyroch hlavných odvetviach, ktoré vlastné dodávanie využívali (výroba papiera, chemický priemysel, výroba ocele, ropné rafinérie), zostávalo v období rokov 2010 – 2014 stabilné ([103]).

Údajný príspevok k stabilite sústavy je už zohľadnený v individuálnych sieťových poplatkoch.

(200) S cieľom odôvodniť úplné oslobodenie Nemecko uviedlo stabilitu a predvídateľnosť odberu základného zaťaženia ako dôležitý prvok uľahčujúci správu sústavy a tým nepriamo uľahčujúci zaisťovanie bezpečnosti dodávok.

(201) Je však potrebné poznamenať, že všetky tieto prvky sú už zohľadnené vo výpočte individuálnych sieťových poplatkov, keďže tento výpočet priradí každému odberateľovi základného zaťaženia iba náklady spojené s prepojením sústavy medzi týmto odberateľom základného zaťaženia a najbližšou elektrárňou so základným zaťažením, ktorá môže pokryť jeho dopyt. Náklady na regulačnú energiu nie sú zahrnuté do sieťových poplatkov všeobecne ani do individuálnych sieťových poplatkov. Náklady na rôzne rezervy a zmeny dodávok nie sú zahrnuté do individuálne vypočítaných sieťových poplatkov a straty energie pri preprave elektriny sa rozdeľujú v pomere k využívanej časti sústavy. Zohľadní sa aj znížená potreba zariadení na kompenzáciu jalového výkonu, keďže tieto zariadenia budú zahrnuté do výpočtu individuálnych sieťových poplatkov, iba ak sú umiestnené na trase sústavy medzi elektrárňou so základným zaťažením a odberateľom základného zaťaženia.

([98]) Tieto spoločnosti patrili do odvetvia […] a […].
([99]) Tieto spoločnosti patrili do odvetvia […], do odvetvia […] a do priemyslu […].
([100]) Rozhodnutie Komisie z 19. decembra 2017 o veci SA.46526 (2017/N) – Nemecko – Znížený poplatok za vlastnú výrobu podľa zákona EEG z roku 2017.
([101]) Nemecko uviedlo, že väčšina odberateľov základného zaťaženia boli energeticky náročné podniky.
([102]) Pozri odôvodnenie 60 rozhodnutia Komisie vo veci SA.46526.
([103]) Pozri odôvodnenie 61 rozhodnutia Komisie vo veci SA.46526.

(202) Keďže tento výpočet priradí každému odberateľovi základného zaťaženia iba náklady spojené s prepojením sústavy medzi odberateľom základného zaťaženia a najbližšou elektrárňou so základným zaťažením, ktorá môže pokryť jeho dopyt, je potrebné dospieť k záveru, že individuálne sieťové poplatky už primerane zohľadňujú prínosy odberateľov základného zaťaženia, pokiaľ ide o správu sústavy a nepriamo o bezpečnosť dodávok. Preto nie sú potrebné žiadne opatrenia pomoci vo forme úplného oslobodenia a Nemecko nepredložilo žiadne argumenty, ktoré by preukázali, že s individuálnymi sieťovými poplatkami založenými na individuálnych nákladoch (napríklad použitím metodiky fyzickej stopy) by sa príjemcovia stali odberateľmi s nestálym a nepredvídateľným profilom odberu.

5.3.2.3. ***Stimulačný účinok***

(203) Nemecko ďalej nepreukázalo, že úplné oslobodenie od sieťových poplatkov by malo stimulačný účinok. Pomoc má stimulačný účinok, keď zmení správanie dotknutých podnikov takým spôsobom, že sa zapoja do vykonávania doplnkovej činnosti, ktorú by bez pomoci nevykonávali alebo by ju vykonávali v obmedzenej miere či iným spôsobom.

(204) Z viacerých prvkov v tejto dokumentácii vyplýva, že v mnohých prípadoch bolo úplné oslobodenie priznané odberateľom základného zaťaženia za prijatie profilu odberu, ktorý zodpovedá ich bežnému profilu odberu za predpokladu, že ich výrobný proces zahŕňa stály odber elektrickej energie. Individuálne sieťové poplatky pre odberateľov základného zaťaženia existujú od roku 2005. Pôvodne boli tieto individuálne sieťové poplatky možné iba pre odberateľov základného zaťaženia, ktorí dosahovali 7 500 hodín plného používania. Prinajmenšom v prípade odberateľov základného zaťaženia, ktorí už mali prospech z individuálnych sieťových poplatkov v pôvodnom režime, úplné oslobodenie nezmenilo ich správanie v porovnaní so správaním počas uplatňovania individuálnych sieťových poplatkov, a preto nemalo nijaký stimulačný účinok. Okrem toho počet odberateľov základného zaťaženia, na ktorých sa vzťahovali individuálne sieťové poplatky v roku 2014, je veľmi podobný počtu odberateľov základného zaťaženia, ktorí získali oslobodenie v rokoch 2011 – 2013, a žiadatelia sú často tí istí. Takisto to potvrdzuje, že v prípade väčšiny odberateľov základného zaťaženia úplné oslobodenie nezmenilo ich správanie v porovnaní s tým, čo by robili aj na základe individuálnych sieťových poplatkov. Nemecké vnútroštátne súdy vyjadrili rovnaké postrehy (pozri odôvodnenie 52). Napokon, aj v hodnotiacej správe z roku 2015 sa zdôrazňuje, že viacerí prevádzkovatelia sústav postrehli, že dotknutí odberatelia základného zaťaženia mali rovnaký profil odberu už pred zavedením úplného oslobodenia ([104]).

5.3.2.4. ***Primeranosť, negatívny vplyv na obchodné podmienky a celková bilancia***

(205) Aj za predpokladu, že pre niektorých odberateľov základného zaťaženia bolo úplné oslobodenie vhodné a potrebné, aby mohli prispieť k cieľu spoločného záujmu, a malo aj stimulačný účinok, je potrebné poznamenať, že úplné oslobodenie nebolo primerané a negatívny vplyv pomoci prevažuje jej hypotetický pozitívny vplyv.

(206) Na to, aby bolo úplné oslobodenie primerané, muselo by byť obmedzené na výšku potrebnú na začatie zmeny správania dotknutého odberateľa základného zaťaženia, ktorá by bola prospešná na bezpečnosť dodávok alebo na podporu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov.

(207) Nemecko však nepreukázalo, že úplné oslobodenie je nastavené tak, aby sa obmedzovalo na to, čo je potrebné na stimulovanie zmeny v profile odberu odberateľov základného zaťaženia, ani to, že úplné oslobodenie je najmenej rušivým nástrojom na zachovanie príspevku odberateľov základného zaťaženia k stabilite a bezpečnosti sústavy. Niektoré zainteresované strany v tejto súvislosti tvrdili, že s cieľom zabezpečiť, aby dosiahli 7 000 hodín plného používania, ich zamestnanci museli vyhradiť časť svojho času na monitorovanie odberu, a že nepretržitý odber zahŕňal aj nepretržitú výrobu a tak možno zvýšil zásoby, keď dopyt po produkte klesal. Tá istá zainteresovaná strana však pripúšťa, že uvedené náklady sa líšili pre každú spoločnosť. Preto aj za predpokladu, že s cieľom dosiahnuť 7 000 hodín plného používania by niektorí odberatelia základného zaťaženia čelili dodatočným nákladom, nebola žiadna záruka, že oslobodenie by vo všetkých prípadoch zodpovedalo tomu, čo by bolo potrebné na pokrytie týchto mimoriadnych nákladov, a Nemecko nepreukázalo, že to tak bolo.

(208) Navyše je potrebné poznamenať, že opatrenie zrejme nepodporuje bezpečnosť dodávok nad rámec toho, čo sa už zohľadňuje pri výpočte individuálnych sieťových poplatkov. Takýto dodatočný príspevok nebol preukázaný. V každom prípade, Nemecko aj zainteresované strany pripustili, že to nemožno vyčísliť.

(209) Navyše je potrebné poznamenať, že aj keď by sa predpokladalo, že by odberatelia základného zaťaženia prispeli k bezpečnosti dodávok nad rámec stabilizačného vplyvu na sústavy, ktorý sa už zohľadňuje pri určovaní

([104]) Pozri stranu 38 hodnotiacej správy z roku 2015.

individuálnych sieťových poplatkov, a takisto by nepriamo prispeli k podpore výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov, Nemecko nepreukázalo, že pomoc sa obmedzuje na to, čo by bolo potrebné na dosiahnutie týchto pozitívnych vplyvov. Agentúra BNetzA v hodnotiacej správe z roku 2015 uviedla, že prevádzkovatelia sústav, ktorí mali k svojej sústave pripojených odberateľov základného zaťaženia, sa delili na tých, ktorí zistili, že odberatelia základného zaťaženia mali stabilizačný vplyv, a na tých, ktorí zistili, že žiadny takýto stabilizačný vplyv nemali (pozri obrázky 6 a 7 v správe a odôvodnenie na strane 38 správy). Keďže v správe sa toto rozlíšenie neuvádza, nie je jasné, či podľa tých prevádzkovateľov sústav, ktorí zistili stabilizačný vplyv, prekračoval tento vplyv rámec toho, čo sa už zohľadňuje pri výpočte individuálnych sieťových poplatkov. Jeden PPS vysvetlil, že prispievanie odberateľov základného zaťaženia k stabilite sústav závisí od konkrétnych podmienok sústavy: v prípade preťaženia odberatelia základného zaťaženia ohrozovali stabilitu sústavy, zatiaľ čo v časoch nedostatočného zaťaženia prispievali k stabilite, takže kľúčom k stabilite sústavy je v skutočnosti pružné zaťaženie ([105]). Odberatelia základného zaťaženia však apriórne nepredstavujú pružné zaťaženie, ale stabilné a nepružné zaťaženie. Ak mali totiž odberatelia základného zaťaženia poskytovať služby pružnosti (napríklad zníženie odberu na požiadanie prevádzkovateľa sústavy), nespĺňali by už vymedzenie pojmu odberateľ základného zaťaženia, keďže by viac nedosiahli hodnotu 7 000 hodín plného používania. Tým sa prinajmenšom potvrdzuje, za predpokladu, že odberatelia základného zaťaženia za určitých podmienok prispievajú k stabilite sústavy nad rámec toho, čo sa už zohľadňuje pri výpočte individuálnych sieťových poplatkov, že dodatočný príspevok odberateľa základného zaťaženia k stabilite by závisel od jednotlivých prípadov, ale nemožno ho automaticky predpokladať pri každom odberateľovi základného zaťaženia, ktorého odber presahuje hodnotu 10 GWh a dosahuje hodnotu 7 000 hodín plného používania. Nemožno ani predpokladať, že by zaručil úplné oslobodenie od sieťových poplatkov vo všetkých prípadoch.

(210) Okrem toho, pokiaľ ide o argument Nemecka a zainteresovaných strán, že oslobodením by sa zaistila existencia konvenčných elektrární so základným zaťažením, ktoré sú samy osebe dôležitým poskytovateľom podporných služieb, je potrebné poznamenať, že tento argument spočíva na predpoklade, že minimálna potreba výroby určená v štúdii z roku 2012 by zostala konštantná bez ohľadu na dopyt v Nemecku, k čomu nedošlo. Naopak, ako je uvedené v odôvodnení 93 tohto rozhodnutia, v štúdii z roku 2012 na strane i) (časť „Ergebniszusammenfassung“) sa zdôrazňuje, že minimálna výroba je vysoko závislá od aktuálnej situácie, predovšetkým od výroby z obnoviteľných zdrojov, ale aj od dopytu po zaťažení. Nemecko neposkytlo žiadne argumenty, ktorými by sa preukázalo, že úplné oslobodenie sa obmedzuje na odber základného zaťaženia, ktorý je údajne potrebný na zaistenie existencie konvenčných elektrární so základným zaťažením, ani to, že by sa oslobodenie časom nastavilo tak, aby bolo prispôsobené meniacim sa potrebám.

(211) Nemecko tvrdilo, že by nedochádzalo k nijakému neprípustnému narušeniu obchodných podmienok, keďže vplyv na hospodársku súťaž by bol obmedzený vzhľadom na to, že opatrenie významne prispievalo k bezpečnosti dodávok a ťažko by malo akýkoľvek vplyv na hospodársku súťaž s podnikmi z iných členských štátov, vzhľadom na veľmi vysoké ceny elektrickej energie v Nemecku v porovnaní s ostatnými členskými štátmi.

(212) Na základe výsledkov zistení v bodoch 5.3.2.1 až 5.3.2.4 sa však nepreukázalo, že by úplné oslobodenie bolo vhodné na dosiahnutie bezpečnosti dodávok a podpory výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov, ani že by bolo potrebné a malo stimulačný účinok. Ako sa preukázalo v odôvodneniach 205 až 210 tohto rozhodnutia, pomoc sa neobmedzuje na sumu potrebnú na dosiahnutie cieľov a vedie k nadmerným kompenzáciám. Hypotetický kladný vplyv pomoci je preto mimoriadne obmedzený, ak vôbec nejaký existuje.

(213) Naopak, úplné oslobodenie zrejme nerešpektuje článok 32 smernice 2009/72/ES a článok 14 nariadenia (ES) č. 714/2009.

(214) Vzhľadom na narušenie hospodárskej súťaže s ostatnými členskými štátmi a v rozpore s názormi Nemecka nie je možné ich považovať za bezvýznamné. Po prvé, toto opatrenie úplne vylučuje príjemcov z platenia sieťových poplatkov, zatiaľ čo na všetkých ich konkurentov sa naďalej vzťahuje povinnosť platiť sieťové poplatky v ich príslušných členských štátoch, v súlade s platnými európskymi právnymi predpismi. To môže mať závažný rušivý vplyv na hospodársku súťaž, keďže ako na to poukázalo samotné Nemecko, väčšina príjemcov sú podniky náročné na elektrickú energiu. Náklady na elektrinu sú teda dôležitým faktorom ich konkurencieschopnosti. Po druhé, okolnosť, že ceny elektrickej energie v Nemecku by boli vysoké a že by značne zaťažili výrobné náklady spoločností náročných na elektrickú energiu v Nemecku, nebola preukázaná. Naproti tomu je potrebné poznamenať, že v rokoch 2011 – 2013 používatelia nároční na elektrickú energiu mali v Nemecku výhody zo zníženia dane za elektrickú energiu, z poplatku EEG a z doplatku KVET.

(215) Na základe týchto argumentov sa dospelo k záveru, že negatívny vplyv pomoci prevyšuje hypotetický pozitívny príspevok, ktorý mohla mať v oblasti podpory výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov alebo bezpečnosti dodávok.

([105]) Pozri s. 38 hodnotiacej správy z roku 2015.

5.3.3. ZÁVER

(216) Pomoc poskytovaná v rokoch 2012 a 2013 nie je zlučiteľná s vnútorným trhom.

6. **VYMÁHANIE PROSTRIEDKOV**

(217) Podľa zmluvy a ustálenej judikatúry Súdneho dvora je Komisia oprávnená rozhodnúť, že príslušný členský štát musí zrušiť alebo zmeniť pomoc, keď sa zistí, že je nezlučiteľná s vnútorným trhom ([106]). Súdny dvor takisto dôsledne trvá na tom, že povinnosť členského štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, je určená na obnovenie predtým existujúcej situácie ([107]).

(218) V tejto súvislosti Súdny dvor potvrdil, že cieľ je dosiahnutý vtedy, keď príjemca vráti sumy poskytnuté v podobe neoprávnenej pomoci, a tým stratí výhodu, ktorú mal v porovnaní so svojimi konkurentmi na trhu, a obnoví sa situácia spred vyplatenia pomoci ([108]).

(219) V súlade s touto judikatúrou sa v článku 16 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 ([109]) uvádza, že „*ak sa prijmú záporné rozhodnutia v prípadoch neoprávnenej pomoci, Komisia rozhodne, že dotknutý členský štát prijme všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu […]*“.

(220) Keďže predmetná pomoc bola poskytovaná v rozpore s článkom 108 ods. 3 zmluvy a je nezlučiteľná s vnútorným trhom, musí sa od príjemcov vymáhať, aby sa obnovila situácia existujúca na trhu pred poskytnutím pomoci. Vymáhanie by sa malo týkať času, odkedy bola výhoda príjemcovi poskytovaná, teda odkedy ju príjemca dostal k dispozícii, až do skutočného vrátenia, a sumy, ktoré sa majú vrátiť, by mali zahŕňať aj úroky odo dňa, keď bola výhoda príjemcovi poskytnutá, až do jej skutočného vrátenia.

(221) Pokiaľ ide o námietku predloženú niektorými zainteresovanými stranami, že vymáhanie by bolo porušením zásady oprávneného očakávania, je potrebné zdôrazniť, že Súdny dvor opakovane rozhodol, že právo spoľahnúť sa na zásadu oprávneného očakávania sa vzťahuje na každú osobu v situácii, keď inštitúcia Európskej únie spôsobila vznik dôvodných očakávaní tým, že tejto osobe poskytla konkrétne záruky. Ak je však obozretný a rozvážny hospodársky subjekt schopný predvídať prijatie opatrenia Únie spôsobilého ovplyvniť jeho záujmy, nemôže sa v prípade prijatia tohto opatrenia tejto zásady dovolávať ([110]). Z hľadiska judikatúry rozsudok vo veci PreussenElektra nemohol vzbudiť nijaké oprávnené očakávania, lebo nespochybnil možnosť poveriť súkromné subjekty správou schémy pomoci a označiť parafiškálne poplatky a poplatky za štátne prostriedky. Týkal sa jednej obmedzenej situácie, ktorá už bola opísaná vo veci Van Tiggele ([111]). Komisia okrem toho dospela k záveru, že štátna pomoc existuje vo veľkom počte schém financovaných na základe poplatkov, ktoré uložil štát ([112]).

([106]) Pozri rozsudok z 12. júla 1973, Komisia/Nemecko, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, bod 13.

([107]) Pozri rozsudok zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisia, spojené veci C-278/92, C-279/92 a C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, bod 75.

([108]) Pozri rozsudok zo 17. júna 1999, Belgicko/Komisia, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, body 64 a 65.

([109]) Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

([110]) Pozri rozsudok z 22. júna 2006, Forum 187/Komisia, spojené veci C-182/03 a C-217/03, ECLI:EU:C:2006:416, bod 147.

([111]) Pozri rozsudok z 24. januára 1978, Van Tiggele, C-82/77, ECLI:EU:C:1978:10.

([112]) Pozri napríklad: Rozhodnutie Komisie zo 4. júla 2006 o štátnej pomoci vo veci NN162a/2003 a N317a/2006 – Rakúsko – Podpora výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov podľa rakúskeho zákona o ekoenergii (Ú. v. EÚ C 221, 14.9.2006, s. 8); rozhodnutie Komisie z 8. februára 2012 o štátnej pomoci vo veci SA.33384 – Rakúsko – Zákon o ekoenergii 2012 (Ú. v. EÚ C 156, 2.6.2012, s. 1); rozhodnutie Komisie zo 14. apríla 2010 o štátnej pomoci vo veci N94/2010 – Spojené kráľovstvo – Výkupné tarify na podporu výroby elektrickej energie z obnoviteľných nízkouhlíkových zdrojov (Ú. v. EÚ C 166, 25.6.2010, s. 2); rozhodnutie Komisie z 24. apríla 2007 o štátnej pomoci vo veci C 7/2005 – Slovinsko – Slovinské tarify za elektrickú energiu (Ú. v. EÚ C 219, 24.8.2007, s. 9); rozhodnutie Komisie z 26. októbra 2009 o štátnej pomoci vo veci N 354/2009 – Slovinsko – Podpora výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a v kogeneračných zariadeniach (Ú. v. EÚ C 285, 26.11.2009, s. 2); rozhodnutie Komisie z 25. septembra 2007 o štátnej pomoci vo veci N 571/2006 – Írsko – Podporný program RES-E (Ú. v. EÚ C 311, 21.12.2007, s. 2); rozhodnutie Komisie z 18. októbra 2011 o štátnej pomoci vo veci SA.31861 – Írsko – Výroba elektrickej energie z biomasy (Ú. v. EÚ C 361, 10.12.2011, s. 2); rozhodnutie Komisie z 2. júla 2009 o štátnej pomoci vo veci N 143/2009 – Cyprus – Schéma pomoci na stimuláciu výroby elektrickej energie z veľkých veterných, solárnych, fotovoltických systémov a z biomasy (Ú. v. EÚ C 247, 15.10.2009, s. 2); rozhodnutie Komisie z 19. marca 2003 o štátnej pomoci vo veci N 707/2002 a N 708/2002 – Holandsko – MEP stimulering duurzame energie & MEP Stimulering warmtekrachtkoppeling (Ú. v. EÚ C 148, 25.6.2003, s. 8); rozhodnutie Komisie z 5. júna 2002 o štátnej pomoci vo veci C 43/2002 (ex NN 75/2001) – Luxembursko – Kompenzačný fond pre organizáciu trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 159, 20.6.2009, s. 11); rozhodnutie Komisie z 23. júla 2014 o štátnej pomoci vo veci SA.38632 – Nemecko – EEG 2014 – Reforma zákona o energii z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ C 325, 2.10.2015, s. 4); rozhodnutie Komisie z 8. marca 2011 o štátnej pomoci vo veci C 24/2009 – Rakúsko – Štátna pomoc pre energeticky náročné podniky podľa zákona o ekoenergii v Rakúsku (Ú. v. EÚ L 235, 10.9.2011, s. 42).

(222) Súdny dvor vo veci Essent ([113]) vyjasnil hranice rozsudku vo veci PreussenElektra a zopakoval svoju predchádzajúcu judikatúru, ktorá označuje za štátnu pomoc výhodu financovanú z poplatkov, ktoré uložil štát.

(223) Výklad štátnych prostriedkov prijatý v tomto rozhodnutí je v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora, ako aj s rozhodovacou praxou Komisie. Keďže to mohol predvídať každý obozretný a rozvážny hospodársky subjekt, vymáhanie by nebolo porušením zásady oprávneného očakávania.

(224) Vzhľadom na uvedené skutočnosti, najmä pokiaľ ide o odôvodnenie 216, pomoc by sa mala vymáhať, keďže je nezlučiteľná s vnútorným trhom, a sumy, ktoré sa majú vrátiť, by mali zahŕňať aj úroky odo dňa, keď bola výhoda príjemcovi poskytnutá, až do jej skutočného vrátenia.

(225) Vrátenie prostriedkov by sa malo týkať iba úplného oslobodenia od sieťových poplatkov v období od 1. januára 2012 do 31. decembra 2013 porovnaním s individuálnymi sieťovými poplatkami, ktoré by sa museli platiť bez oslobodenia, keďže iba táto časť sa označuje za štátnu pomoc.

(226) Vymáhateľnou sumou za každý z príslušných rokov sú individuálne sieťové poplatky, ktoré by príjemcovia museli zaplatiť bez úplného oslobodenia.

(227) Individuálne sieťové poplatky uvedené v predchádzajúcom odôvodnení by sa mali vypočítať na základe metodiky fyzickej stopy, ako ju agentúra BNetzA stanovila vo svojom usmernení „*Leitfaden zur Genehmigung individueller netzentgeltvereinbarungen nach § 19 Abs. 2 S. 1 und 2 StromNEV*“ vydanom 26. októbra 2010.

(228) Vymáhateľná suma za každý z príslušných rokov sa rovná najmenej 20 % sumy, ktorú by príjemca zaplatil, keby musel platiť uverejnené sieťové poplatky.

(229) Ak je celková suma výhody poskytnutej príjemcovi nižšia než 200 000 EUR a ak výhoda spĺňa všetky ostatné kritériá stanovené v nariadení Komisie (EÚ) č. 1407/2013 ([114]) alebo v nariadení Komisie (ES) č. 1998/2006 ([115]), takáto výhoda by sa nemala považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy, a preto by nemala byť predmetom vymáhania.

7. **ZÁVER**

(230) Dospelo sa k záveru, že Nemecko neoprávnene uplatnilo v období od 1. januára 2012 do 31. decembra 2013 pomoc vo forme úplného oslobodenia od sieťových poplatkov pre odberateľov základného zaťaženia, ktorí dosahujú ročný odber elektriny najmenej 10 GWh a 7 000 hodín plného používania, porušením článku 108 ods. 3 zmluvy.

(231) Štátna pomoc dosiahla výšku nákladov sústavy skutočne spôsobených oslobodenými odberateľmi základného zaťaženia v rokoch 2012 a 2013, alebo v prípade, že tieto náklady sústavy boli nižšie než minimálne náklady sústavy 20 % uverejnených sieťových poplatkov, výšku týchto minimálnych nákladov sústavy. V tomto zmysle sa úplné oslobodenie poskytované podľa druhej vety paragrafu 19 ods. 2 predpisu StromNEV 2011 odchyľuje od referenčného systému, ktorý platil. Preto štátna pomoc dosahuje hodnotu individuálnych sieťových poplatkov, ktoré odberatelia základného zaťaženia neplatili v rokoch 2012 a 2013, a zodpovedá hodnote najmenej 20 % uverejnených sieťových poplatkov v príslušných rokoch.

(232) Štátna pomoc nespĺňa podmienky ani jednej z výnimiek uvedených v článku 107 ods. 2 a 3 zmluvy a nemôže sa považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom z akéhokoľvek iného dôvodu. V dôsledku toho je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

(233) V súlade s článkom 16 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2015/1589 musí Komisia vyžadovať, aby daný členský štát podnikol všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu. Nemecko by preto malo byť požiadané, aby vymohlo nezlučiteľnú pomoc,

---

([113]) Rozsudok zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 74.

([114]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1).

([115]) Nariadenie Komisie (ES) č. 1998/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na pomoc de minimis (Ú. v. EÚ L 379, 28.12.2006, s. 5).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Úplné oslobodenie odberateľov základného zaťaženia v Nemecku od platenia sieťových poplatkov, ktoré Nemecko neoprávnene uplatnilo v rokoch 2012 a 2013, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy, keďže títo odberatelia boli oslobodení od platenia sieťových poplatkov zodpovedajúcich nákladom sústavy, ktoré spôsobili, alebo v prípade, že tieto náklady sústavy boli nižšie než minimálne sieťové poplatky 20 % uverejnených sieťových poplatkov, boli oslobodení od platenia týchto minimálnych sieťových poplatkov.

2. Štátnu pomoc uvedenú v bode 1 uplatnilo Nemecko v rozpore s článkom 108 ods. 3 zmluvy a je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

Článok 2

Individuálna pomoc poskytnutá podľa schémy uvedenej v článku 1 nepredstavuje štátnu pomoc, ak v čase jej poskytnutia spĺňala podmienky stanovené v nariadení prijatom podľa článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 994/98 ([116]), ktoré bolo platné v čase poskytnutia pomoci.

Článok 3

1. Nemecko musí vymôcť od príjemcov nezlučiteľnú pomoc poskytnutú podľa schémy uvedenej v článku 1.

2. Vymáhané sumy sa úročia od dátumu, keď ich príjemca dostal k dispozícii, až do ich skutočného vymoženia.

3. Úroky sa vypočítajú na zostavenom základe podľa kapitoly V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ([117]).

4. Nemecko s účinnosťou od dátumu prijatia tohto rozhodnutia zruší všetky neuhradené platby pomoci podľa schémy uvedenej v článku 1.

Článok 4

1. Vymáhanie pomoci poskytnutej podľa schémy uvedenej v článku 1 musí byť okamžité a účinné.

2. Nemecko zabezpečí vykonanie tohto rozhodnutia do štyroch mesiacov od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 5

1. Nemecko do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia predloží Komisii tieto informácie:

a) zoznam príjemcov, ktorí dostali pomoc podľa schémy uvedenej v článku 1, a celkovú sumu pomoci prijatej každým z nich podľa tejto schémy;

b) celkovú sumu (istinu a úroky), ktorá sa má od každého príjemcu vymôcť;

c) podrobný opis opatrení, ktoré už boli prijaté alebo sa plánujú prijať na vykonanie tohto rozhodnutia;

d) dokumenty preukazujúce, že príjemcom bolo nariadené, aby vrátili pomoc uvedenú v článku 1.

2. Nemecko bude informovať Komisiu o priebehu vnútroštátnych opatrení na vykonanie tohto rozhodnutia až do vrátenia pomoci poskytnutej podľa schémy uvedenej v článku 1. Na žiadosť Komisie Nemecko okamžite poskytne informácie o opatreniach už prijatých a plánovaných na splnenie tohto rozhodnutia. Okrem toho poskytne podrobné informácie o sumách pomoci a úrokov, ktoré už príjemcovia vrátili.

([116]) Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. ES L 142, 14.5.1998, s. 1).

([117]) Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli 28. mája 2018

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie